

XV.44-48.adl

ST 1217 - 1221

ST 1217 - 1221

L.327/00 (40,000)

~~Opera et libri vite fratris Thome de Kem
pis ordinis canonicorum regularium quoru
titulos vide in primo folio.~~

Registrum

Lituli operum librorum venerabilis patris Thome de Kempis ordinis canonico rum regularium.

- De imitatione Christi libri quatuor. Liber primus
fol. i. Liber secundus fol. VII. Liber tertius.
fol. X. Liber quartus. fol. XXIII.
- De meditatione cordis Iohannis Gerson.
folio. XXVII
- Liber vite magistri Berhardi magni vulgariter grof. fol. XXXIX
- Liber de humilitate Christi quam odis florensis studuit imitari. folio. XXXIX
- Liber de discipulis domini florensis. fol. XLVI
- Soliloquium anime. folio. LXXX
- De disciplina claustralium. fol. LXXXVII
- Aliqua notabilia de conuersatione Thome de Kempis. folio. LXXXV
- Alphabetum deuoti monachi thome Kempis. folio. LXXXV
- Sermones ad nouicos parte tres. Pars prima fol. LXXXVI. Pars secunda fol. XCIII
Pars tercia. folio. GVII
- Item sermones eiusdem. folio. CXXII
- Dialogus nouiciorum. folio. CXXVII
- Canticum de laudibus sanctorum virginum. folio. CXXX
- Epistole plures eiusdem. folio. CXXXI
- Libellus de paupertate. humilitate. patientia. folio. CXLVI
- Libellus de vera compunctione. CLII
- Libellus ostuli rofarum. folio. CLIII
- Libellus vallis illorum. folio. CLX
- Epistola autem monachorum. folio. CLXIX
- Vita boni monaci. folio. CLXX
- Abusuale monachorum. folio. CLXXI
- Doctrinale iuuenium. folio. CLXXII
- Hospitalie pauperum. folio. CLXXIII

**Georgius Pirckamer presbyter Cartusie domus
Burmberge humilis prior Abagistro Petro Dan-
hauser orationes suas q̄ deuouissimas offert.**

Multas & varias artes que ad vitam bene beatęq; agendā faciant summa industria & diligētia confitas conqueritq; iam olim nobis maiores nostri charissime ac doctissime Petre tradidere. Que oēs etiū ferant p̄ se: quicq; certatim huc tendere: vt plurimi generi hominum p̄sumit tibabere innatū atq; instinctus cas intelligimus quipiam quo singule singulos q̄ ceteris diuersis polliceri fructus videant. Itaq; artes quidē alias necessarie sectantur: alias p̄bamus virtutate. Alio dō q̄ tantū circa res gratissimas versent in p̄cio sunt. Quales autē hec sint artes nō est opus te docere ne in hoc puerulum cadam q̄ cicero in hortensio dicit suem instruere mentem tuam. Utē si repeatas Petre humanissime ex omni matutinū numero artium nullaz penitus inuenies que nō sp̄retis reliquias: suos quos dāt & pp̄ios fites petat & contempnet. Aut si tandem cōpēteras villam: que cū huic modi sit: vt ea carcere nullo pacto possit: tum & de se utilitate voluntatis dignitatis coniunctā p̄petuit. Adagno itaq; & excellenti ingenio viri cum se doctrine penitus dedicent: qui quicq; labora poterat impendi contemptus omnibus & publicis & paucis actionibus ad inquirēdē veritatis studiū contulerunt. Quales fuere Iheronymus ecclēsie doctor: faciūdissimus. Aurelius Augustinus philosophoum in vtracq; lingua docilissimus: ac dīsus Ambrosius multarū scientiarū nō tam ornatū q̄ sapientissimus: qui in diuinā imagine inēs suos & felicissimos finire: relinqüentes monumenta & anridota multipliciū volumiū: quibus sacram religionē docent aperiunt & pandit. Sed cum ego animaduerto te p̄ te studiū poetarū & gentilium deditum quibus iam multū annis tue iuuētūs primūtias accomodatos: haud possum amplius ferre quin te ab his absconderē. Indoleo enī vñhemētū tuam indolētū his studiūs acquiescere: p̄fertur cum xp̄ianum virum te p̄sitearis: cui hec gentilitia minus boni q̄ comodo sunt & vniuersitatis religio viro dedecorū. Quo respectu in mētē tam pādeū mībi venit: aggredit te: si motē gerere velles mātūro consilio ac p̄bōte ab illis auocare: et verā philosophiā que eterna est sapientia induere. Que multo melior vñtilio gloriōso: q̄c et q̄ illa leuina fictaꝝ poetarū studia ob que diuīs Iheronymus virginis celus legit. Cum plane eadē nō ad virtutem sed ad argutam maliciam te erudiunt. Adhuc itaq; te doctissime magister rectius nūc iter intrare q̄ tua etate dignūs salubriūs & felicitūs est futūrū: de p̄ceptis celestibus ac diuinis: quibus mens tua ad cultū vere mālestatis instrui possit cogitare. Logitabis autē iūstis meis haud diffīcilem te p̄beas nulla p̄ficiūs salubritiōi est medela que te in diuinā mētē sancte trinitatis puocare poterit q̄ si libros vite Thome de Ikempis legeris: leges autē eodē cum volupitate: si curaueris vt tua autoritate eneo opificio imprimente anualiquat supiorib; diebus apud me ederes archetipos triūphantis Rome p̄ noīs eternitate clarissimi cuius Sebalđi Schreyer: res magna docta dignaꝝ tantō vñ tū magnifico ac fastuoso in oī regnū re virtutis. Sed nihil sanctis nūbilis honestus nūbilis dēnig; religiosus p̄ republica xp̄iana cōdere poterit q̄ curare vt illa oī libri vite Thome de Ikempis viri sanctimonīa ac castitate p̄cipui in vulgus excent: que multū salis xp̄iane religioni accommodare poterunt hacenus deres lecta velud iugis abscōditūs in venis sūlīcum: fuit reuera Thomas de Ikempis p̄fessus monachus frater ordinis canonicoū regulariū vir sanctitate & doctrina extimis: parētibus medio crīs fortune. Abatre hūili genere patre x̄o opifice: qui hisce libellis plutonē furiasq; infernales sepenuero fugauit. Nec temere facis si ea a tenebārū foribus in splendida lectiōne lucez revocas que aut ingeniaꝝ p̄mp̄ta expeditaꝝ q̄ ad salutis eternae cupidinem vñlūcū arriū contēplationem celer faciliꝝ cōpēdoe vñlūcū: aut homines deuotis religioſoſa turpi certe ageſtisq; rerum im peritia vindicat. Quantū dō edificatura sunt ea oīa in oībus religionis xp̄ia: ne viris maximis doctissimis nec dīci nec scribi p̄t. Nec inficiari humanissime Petre si vulgarē ac simplici filio sunt conditā: deus enī ipse optimus maximus hanc suōu apostolouū roliuit esse naturā vt lenocinio verborū & ofonis ornatū careret simper & nuda veritas & esse luculentior. Cum sacra theologia sati per se omnia sit ideo q̄ omamētis extrinsecus additū phucata corrumpis. Abendacū vñ specie placet aliena: quia q̄ se corrupti vanefici ac defūti nisi aliunde ornata questo circumlitū fuerit ac politū. Utē venerabilis pater Thomas de Kempis nō eloquēt̄: sed veritatis fiducia bec oīa condendo amplexus es: vt ofone quede te

nui fonte emanat lumine tñ suo clara et illustris appareat. Nam et in hoc philosophi et oratores poetesq; gnocios sunt q; incautos animos irritare possunt suauitate sermonis et carminis dulci modulatione currenti. Quia de te a quoquis docto hec eadem diu Thome de Kempis opuscula laudis negligenda sunt doctrinam petre. Idecum apud maiores nostros potissimum lego causas sacram scripturam cõtemni et cõmuni et simplici sermone transeat. Sunt enim qui nihil legere quis dare nisi expolitum et dilectum volunt. Nec quicquid herere animis eorum potest nisi que aures blandire et sonu mulceantur. Eloquenter enim seculo seruit: pro se iactare et in rebus malis plura gestit: ut vim suam monstraret veritatem ipsius expugnare conasset: opes experti: honores concupiscenti sumi denique gradum dignitatis explicit ergo hec quasi humilia despiciat archana tanq; straria sibi fugiunt est q; nemo rem veritatem sed ornatum ponderant. Non credunt ergo diuinis quia fuisse corarent. Nam et si hoc accidit et sic Cypriano qui erat ingenio facilis: copioso suauit et q; sermonis maxima est virtus aperto: ut a quodam homine satius distero vina immutata littera Capiz: nus vocaret quasi elegans ingenii et metioribus rebus aptum ad ciuiles fabulas contulisset: hec scribo ad te doctrinam petre: ut tibip; pseudeas aliam scz eternam post bancvity futuram: ut velis operam dare in libris diuinis animis tuis recreare volupatemq; illuc petre et non poetarum fabulis q; luxuriam ac turpissimam vitam edocet: facis autem ea si studiosius in imprimendo opera Thome de Kempis fueris: curuerisq; et iusto emendatoq; charactere impunxit. Ad q; vota felicissimos tibi dent dies: qui cu; deo optimo maximo sup cibera beatissima penitus vita fruunt. Vale et iussibus meis rem apone ex Nurberga. 16. Kal. marthas. Anno 72. 94.

Regestrum super tractatus de
Immaculata christi ve
Thome de Kempis pordim
alphabeto cui libri materie co
respondent feliciter nupt

Amor et caritas suscipit que inducit
humiliter homines ad sequendum deum pro
et sed calvus liber sole*[redacted]*
Adustus uirtus homen et uita e 12
so 2 ibid testicula testis e 11
de sufficiencia defensio ibid e 10 so 3
Amor placidus et placens e 20 so 3
amore ibid ipsa ipsa lib 2 5 1 8

de Amato familiis isti uide & se
Amator puerat auctoſ ſe laze illa
Auditor ſe ſea ſe uerbi laze illa
Amors dum multa effici laze illa
Amoris puerata ſe uerbi reuocata laze illa

~~He a nōm oī pris~~ 13 fo 15 dñsrs ver pccd li 3 c. n̄ xpo

Dominus deus sapientia i obitum hunc 25 34 sib[us] 12
Placens iudicans et regens omnes dei nos
Conseruans h[ab]et omnia sibi 22

LXXXVII. fol. 22
Quia dicitur taliter ex deo apud Iacobum in ps.

l. 16. x. ~~rumenito affine de la p. 15 se 15.~~
de Abuegace sin et est rapidus si.

~~de convegno sacerdotum et episcoporum~~ 15
~~et fo~~
Obseruare missaros debemus et aperi-

Abnegare eu^{er} pos debem^{ur} et agn^{os}ci-
menta p^{re}c^ora li^{er} et fo^{li} et c^off

~~adent amel affecti uche met
susseruendu custo h. 2. 1. 621~~

De affectionibus modicis h. 10. far

In agendis sic prædictis l. 15. et 1. 1.
Anxiliorum remuneratio d. a. do. perinde l. 30. et 31.

et ibidem et deinde quodcumque mecum possumus

*Adiutorumque se
debet ducere
et regere et
ad eam esse
eum esse facere*

gemeen en goed - 3

Bono et pacifico hunc lib^o 2 e 3 fin
Invenia dei multistaria si recognoscenda
lib^o 2 e 2 lib^o 17
Inveniendus edens invenire videntur
lib^o 3 e 3 lib^o 17
Bono regnante in Cime et reuersa
ad dim^m ip^m procul^b 2 e 2 lib^o 18
Dominus magnum orbem^b 2 e 2 lib^o 18
peruenientem regnare lib^o 2 e 2 lib^o 17
Bonum hoc et malum quo dicit
Ipsa Bonum vulgo^b 2 e 2 lib^o
medio et fine
Bonum hoc vulgo^b plus plus deo^b q^m bo
deum et quia si ei videntur lib^o 2 e 3

Confidem ad aliosq; deitatis si tribus,

Credo de fane houlynd e bonn ac
cristianis leis.

Conversio ipsius anno 1525 et anno 1526
Ecclesia parochialis hoc loco est pars ecclesie parochialis de laetariae
consecrationis quae non admissa est grande est ea. Ecce superius sicutum hanc tunc 1525 et 1526.
Invenimus illuc dicitur de conversione 1525 et 1526.
Pella qd videt qd eni mhabuit hanc 1526. Definire
Consenserunt boni lemmi 1525-6. De differentia defensio alioq; hanc et 1526 folio 3
Conversio ipsius anno 1526. In diuinis sicut dicitur sicut etiam 1525 folio 3
Conversio ipsius anno 1526.

Logos suorum e' opinabileto l. 152.
L'entusiasmo suo variava non solo
in quantitate ma' in qualita' et se fuisse 26
e' avendo prima familiaritate
e' so' Considera que dimitto ibidem 11
Excedit obesig spectante ibi hexa
Compunctione cordis plorat et se
Confidet animo humore inservit
e' 22 fo' v. Causa amatoe pauci sicut
Ponit paci emma l. 23 fo' 1
Considerare que dicit 17 fo' 8
Pacifica omnia placet l. 24 fo' 8
Ecclesia desiderat se exanimanda
ut indecunda l. 25 et se per 13 fo' 2
Confessione pte infirmata ubi
hunc inservit l. 26 fo' 2
Ecclesia quae multa o'ribus ab
e' 25 fo' 1
Actus impie cuiusque honoris l. 26 fo' 18
Excedit non e' causa de facie lapsi
Vobis hz et fo' 19
Confidet in Deo elobanda quia
sinequit vobis vacca l. 27 fo' 19
et tunc p. tua cum multa bona
sum pmissa l. 27 et 17 fo' 20
Confidet hono' reputet se dignum
si magis vobis tenet l. 28 fo' 20
Corporis nati et effusa tec' domine
et fo' 21
Ecclesia qui est quia renegata est
impedit ad facia quoniam est hoc
vobis l. 29 fo' 21

De Dicitur missis l. 153 fo 1
Denoncias implorandas gen. 250 l. 162 fo 8
Deo deo p. respondere tuis ad fine vobis
l. 3 et 5 fo 12
Julie e summa de fratre mde l. 3 et 5 fo 16
Deus misericordia e misericordia alio l. 3 et 5 fo 16
Domini paternitate amplexum et respondere
recepimus unde dicitur l. 3 et 5 fo 16 l. 2 et 5 et p.
Deo caput pro eo amara distillatio l. 3 et 5 fo 16
Deo etiam hoc vocem vocem angustie l. 3 et 5 fo 16
De desiderio omni mea et quam bona estis
vobis p. summa deuotio l. 3 et 5 fo 16 Deo doce obsecra q. p.
Iustitiae misericordia mea a te laetare Adhuc summa l. 3 et 5 fo 16
Desideramus ut hoc gloriam a te deo dñe
lib. 3 et 5 fo 22 h. deplorans p. deo officio l. 3 et 5 fo 22
Exaudi nos q. p. summam q. p. lib. 3 et 5 fo 22 Domine
Dignitas p. deuotio et summa q. p. lib. 3 et 5 fo 22
Denoncias p. deuotio et summa ad cor p. p.
lib. 3 et 5 fo 25
Deuotio omni q. p. humilitate et abnegatione
Sic aquirit se lib. 3 et 5 fo 21
Diabolus vestis suggestio hominis q. p. impedit hominem
Denoncias de desiderio in odo p. deo officio
de e. r. vade noster die hoc respondere distillatio mea
l. 3 et 5 et p.
Desideramus cordis p. communione no. omni afflictionem
accidente q. p. boni q. p. deuota oratione castigare
corpus hoc q. p. gloriatio et bonum no. corrumpere l. 3 et 5 fo 25
desiderabilem q. p. oratione p. deo p. deo respondere tuis p. deo
summa e. r. vade noster l. 3 et 5 fo 25 et deo q. p. implorando deo p. deo
Deplorans hominum conditio q. p. se deo in vobis officio l. 3 et 5 fo 25
Denoncias implorando q. p. aliqui responso p. deo coriora offigio
lib. 3 et 5 fo 25

de f

E mendacis vite me impugnasset. **l. 1 c 27.**

C exemplis sanctis p̄m **l. 1 c 18 fo 9**
Exercita boni religiosi **l. 1 c 19 fo 9**
Emendatio vite mea **l. 1 c 20 fo 9**
Effusus dinn amor **l. 2 c 50 fo 9**
Eximias viles sumptus **l. 2 c 51 fo 9**

De **E**mendacis oracula inquisicō **l. 2 c 10 fo 9**
remonstrata **l. 2 c 10 fo 9**
Eminencia libe*re* mens **l. 2 c 10 fo 9**
Dio magis me et q̄ **l. 2 c 10 fo 9**

promulgat de ferro ad ministrat **l. 2 c 2**
Homo pacificus p̄m deo plagiatis **l. 2 c 2**
Promulgat iustitia occulta **l. 2 c 3**
Humili **D**e **l**etitia q̄m exinde sumptus p̄m **l. 2 c 3**

Humili letitia sumptus **l. 2 c 4**
Juris submissio sub placitum **l. 2 c 4**

Regnum **l. 2 c 5**
Homo ne impinguemus in meyteris **l. 2 c 5**
Leges **l. 2 c 6**

Homo despoliat in manu deo se scōpē **l. 2 c 7**
Leges **l. 2 c 8**

Homo cunctis gloriā dignus si magis **l. 2 c 9**
liberis **l. 2 c 9 fo 9**

Homo ne recessit q̄m libet **l. 2 c 10**
Defectus **l. 2 c 10 fo 9**

Homo ne se fonsiter **l. 2 c 11**
Leges **l. 2 c 12**

Homo ne nichil tam expte et de nullo **l. 2 c 13**
Olat p̄t **l. 2 c 13** et ibid **l. 2 c 14**

Quoniam tunc amī q̄ mala est **l. 2 c 15**
Iquidam temeratio e vniq̄ ibid **l. 2 c 16**

De **D**icitur de p̄m p̄p̄m **l. 2 c 17**
mores summi atque curuenda **l. 2 c 18**

Dicitur p̄m petri **l. 2 c 19**
mores q̄dācō **l. 2 c 20** atque **l. 2 c 21**

Dicitur p̄m et huiusmodi homines **l. 2 c 22**
p̄sumunt **l. 2 c 23**

Dicitur tollit concupiscentia p̄p̄m **l. 2 c 24**
et ibid **l. 2 c 25**

Dicitur p̄m q̄ p̄sumit **l. 2 c 26** et p̄m **l. 2 c 27**

Dicitur p̄m amor p̄p̄m et carnaria **l. 2 c 28**

Dicitur de coruenda p̄p̄m **l. 2 c 29** ne homines **l. 2 c 30**

Dicitur q̄ de auxiliis et constante **l. 2 c 31**
affectione **l. 2 c 32** ne infideles p̄fessi **l. 2 c 33**

Dicitur de ho p̄p̄m p̄sumit **l. 2 c 34**
ne inveniatur **l. 2 c 35**

Dicitur q̄ p̄sumit **l. 2 c 36** et p̄p̄m **l. 2 c 37**

Dicitur p̄p̄m **l. 2 c 38** et p̄p̄m **l. 2 c 39**

Dicitur p̄p̄m **l. 2 c 40** et p̄p̄m **l. 2 c 41**

Dicitur p̄p̄m **l. 2 c 42** et p̄p̄m **l. 2 c 43**

Dicitur p̄p̄m **l. 2 c 44** et p̄p̄m **l. 2 c 45**

Dicitur p̄p̄m **l. 2 c 46** et p̄p̄m **l. 2 c 47**

Dicitur p̄p̄m **l. 2 c 48** et p̄p̄m **l. 2 c 49**

Dicitur p̄p̄m **l. 2 c 50** et p̄p̄m **l. 2 c 51**

de f

Familiaritas immixta et amissa **l. 2 c 52**

sementa emendacium trans vite mea **l. 2 c 53**

Familiaritas amissa **l. 2 c 54 fo 9**

sementa amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 55**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 56 fo 9**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 57**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 58**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 59**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 60**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 61**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 62**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 63**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 64**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 65**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 66**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 67**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 68**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 69**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 70**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 71**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 72**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 73**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 74**

Familiaritas amissa naturae mea p̄p̄m **l. 2 c 75**

et p̄p̄m et p̄p̄m **l. 2 c 76**

de s

Genue q̄m dimitte **l. 2 c 77** ad fine

Gratitudo homi p̄tale **l. 2 c 78 fo 9**

Genue de imploranda denota oī **l. 2 c 79**

Genue leuanda sublymbra et custodia **l. 2 c 80**

Genue p̄p̄m **l. 2 c 81**

Genue ea p̄t deo st tollenda **l. 2 c 82**

Genue de q̄m nūfer et tenea p̄p̄m **l. 2 c 83**

Genue deo deponit et sollempnitate **l. 2 c 84**

Genue deponit et sollempnitate **l. 2 c 85**

Genue deponit et sollempnitate **l. 2 c 86**

Genue deponit et sollempnitate **l. 2 c 87**

Genue deo deponit et sollempnitate **l. 2 c 88**

Genue deo deponit et sollempnitate **l. 2 c 89**

Genue deo deponit et sollempnitate **l. 2 c 90**

Genue deo deponit et sollempnitate **l. 2 c 91**

Genue deo deponit et sollempnitate **l. 2 c 92**

Genue deo deponit et sollempnitate **l. 2 c 93**

Genue deo deponit et sollempnitate **l. 2 c 94**

Genue deo deponit et sollempnitate **l. 2 c 95**

de S *de S*

Sarco resipere lato q[uod] est uerba lete 15
Opes vana et clarae Opere b[ea]t[er] 15
fugenda

Confidencia destru[re] alioq[ue] lete 15

De Salerno et plaudimus amicis h[ab]emus 15

Quoniam de dulci re uita modo dulce et suave dolere et fessa

Uimini ut et discordia esse de Salerno 15

Solam resp[on]s[us] in solo deo e[st] quidam lete 15

Quiendo in Deo solo e[st] pacificus li 15

Quoniam me a[et]ernitatem habeo non li 15

Quoniam me a[et]ernitatem habeo non li 15

Quis e[st] qui de deo
Sicut n[ost]ra deponit

Quis e[st] qui de deo
15 et 16

De Sacra missa celeb[ri]tate li 15 et 16 fo 25

De Sacra missa et dignitate suam lete 15 et 16

Sacra missa et corporis ac fideli misericordia

nunc lete et felicitas

Quoniam sanctissima h[ab]emus misericordia

tua et subinde se p[ro]p[ter]e fidei causa fessa

li 15 et 16

Sacra missa e[st] caritatis li 15 et 16 fo 25

Quoniam uita dextra ambi li 15 et 16

Sacra missa illa charitatis li 15 et 16

Salutem me mea sic salutem a morte li 15 et 16

Spes mea h[ab]et h[ab]et in h[ab]itu mortis q[ui] p[ro]feta

Quoniam deum gaudi[us] e[st] dulced[em] 15 et 16

Quoniam sp[iritu] p[ro]p[ter]e debet me li 15 et 16

de V *de V*

Quoniam uita m[od]o p[er] amorem domini li 15 et 16

Quoniam uita e[st] exemplaria li 15 et 16 fo 25

Quoniam doct[ri]na tua e[st]

vana p[er] e[st] et 1.

Obors sup[er] flatus abinde (o genitudo)

oblate latitudine ibidem li 15 et 16

Quoniam r[ati]o genitudo li 15 et 16

Quoniam r[ati]o loquens s[ecundu]m scripturam lib[er]o

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis et q[ui]ntis

multis et in multis li 15 et 16

In genitatu et latitudine omnis dei laudatio

li 15 et 16 et felicitas

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Obla de cunctis latitudinibus et audiendis li 15 et 16

li 15 et 16

Festina[re] ex iustis[us] lib[er]o li 15 et 16 fo 25

Concilio[re] iustis[us] iustis[us] lib[er]o li 15 et 16

3

Reuerendō sī clementissimō in rō patrī dño Georgio Dirckamer
preb̄ytero priori. viii statuoz ordinio Cartusieū. germanie p̄teris
Danhauser obsequia sua summa veneratioz pietate recomēdat.

Abulta quidē in vita vñlia ēsse dulcissime ac p̄fissime pater z humano geneti accommoda littere
re vestre multo lepoze condite ac grauitate redolentes declarat. Scriptere p̄bi multa: scripte/
re mathematici excogitata: magnū fuit rimari secreta nature. Clos scādere atq; inde ad nos
doctrinā z artem earum rerum traducere: vt cum tantū ac tam p̄petuū ordinem admirantes
intueremur maiestatem diuini numinis merito in eadē mentem nostrā collocaremus: per eam
ēm omnū mortalū vita salutis et diuinis p̄ceptis excollis: cuius studio qui affecti atq; in/
cessi sunt vere sapienti amatores futuri sunt: hec est illa sup̄ creatā oia: sup̄ celos: sup̄ discipli/
nas: sup̄ virtutes excelsa dei quantū fas est homini reuelata cognitio ipsa: non humanis: sed
angelicis p̄dicāda vocibus quā voxipse theologiā vocitatis de cuius laudibus z p̄conis nūc
omitendū censeo: ne si rem adeo grandē z sup̄a virēs attentare velim in ipso cohanū succumbam:
grandes materias parua ingentia nō ferunt itaq; ea illa missa facturus sum z ad vestras
suauissimas accedo lfas quas verbis meis nunq; collaudare sufficio. Tantus siquidē in illis
est ofonis honos atq; decorū veluti maiestas quædā: ut revocat me in contemplationē diuini nu/
minis: ab his studiis quibus me penitus dediderā: vt cum vestra paternitate hoc lfarum cer/
tamine certare totus quodammodo phoreisco: gelidusq; p̄ yma cucurrit ossa tremor. Qua de/
re quid respondē nō habeo sed meam fatuatā fateri est necesse: poetarū dō studia que aut
qualia sunt z an christianū virum deceat legere poetas sati a me dispergitur est in apologetico
qdā qd̄ sacrau clarissimō cuius Sebaldo Schreyer in eis libio quā archetipū appellau qd̄ vbe:
remuneru p̄ mea virili vestre paternitatē satisfacit: q̄re ea hoc loco silentio trāsibo: vt vfa au/
ctoritas longa ambage no moleste, porro lfe vestre me adhortans vt meo studio opera dem
quatinus libri Thome de Kempis eno opificio imprimēt z ad pluteola clarissimō virorum
accedāt: ad ditisq; eius viri eximia doctrina z studiū in st̄p̄latōe deutōfissimū. Adagnū opus
principiāz z xp̄iane reipublice accommodatissimū bumeris meis imponitis. Sed opere p̄cium
est cum me in ea re p̄bere: vt ad omnia que vestrā paternitas: vestrī velint ita adūm prestat: vt
me nō solum oia debere vestra causa fed a quoq; etiā quā nō possim putem: libros deutōfissi
mi patris legi ac relegi sepius: placuit mihi eius vītrī religio z castitas: placuit mens in diuinū
numen erecta: placuit sapia z copia sacre scripture: vt iam oia studia mea oēm operam curām
industriā cogitationē: mentē deniq; oēm in his libris vestro ductu fixi et locau: statuiq; in eo
nō officiū solum me fructū: sed etiā p̄terias laudem querere debere. Neq; dō aliqua opuscula
tante cure imprimēda fuisse mihi vnq; puto: quāta mihi est de his libris agnōda in quo oia
mea deposita esse decēti. Tenui ergo ad vestrā paternitatē accuratissime imp̄sa opa san/
ctissimi viri in singulis ofonib; qd̄ emēdaris z p̄ me summo studio cura diligentiāz casti/
gata atq; reuisa: z vt a vulgi temeritate qui oia ad p̄cius interptāt minus sint violata futura
vfo noi grauissimo vt par est sacraui dicāt z ascripsi: nec ab re id factū arbitramini: cū vētū/
stissimi scriptores: z Yates opa sua maximis iuris p̄cipere id solū querētes vt ab illoſi po/
tentatu z magnitudine laboribus suis apud oēs auctoritatē z ab inuidio tutelā munimēq; pa/
ratēt. Dīatio vfa p̄t p̄ncip̄s me⁹ hac hoīm vñlitate motus s̄lq; dignitati ecclastice z uile
nō frustra mādatur vt illa opa imprimēderit me illo qd̄ grauiter dicta perirēt negligēcia scripto/
rū. Idcirco p̄ me dedicata nemo male ferat: qd̄ ita veteri cōsuetudine fieri videmus vt oī in re: p̄
in litteraria imprimē minus vulgo cognita: qd̄ p̄ncip̄s p̄bar: gratū habet: ceteri etiā laudēt
cupiāt: tuēt: id eoz isto opt̄ vfo noi dicato yobis in scripto auctoritatē a vfo poratu a vfo q; po/
tentatu p̄tectionē nō renuoluſt tñ z queror et expecto qd̄ plurimi sum facturus: virutisq; de/
uotōis ornari polletis: quis ad vfn̄ veniūt aspectum oratores oīs germanie intelligāt: vog
esse priorē oīm in religione xp̄iana maximū cuius amplitudo virtutis nec dici nec scribi potest
Si itaq; hec opa in vñlitate accipitū z p̄base videritis: vt lfe vñlitate abesse nō potē
rit: quin a tam vñrtuoſo laudatū priorē laudatū qd̄ ceteri oēs existimēt. Qua frētus cōfiden/
tia libētius im̄p̄sonē operū suscepit. Me aut̄ longius meis ineptiis vñlitate paternitatē suspēdā
finē facio ep̄le mee. Sc̄terū ego, p̄teor ex iūniū studiū meū v.p. in oī generē officiū qd̄ ad bone/
statē spectabat: cui me z oia in ea recomēdat p̄ incremeto noīs vñl p̄mp̄ta dicata et exp̄posita: re
q; verbo esse docebo. Valete ex Hurnbergā z.

reuerendō ad p̄missū
per Danhauser dno
Georgio p̄de
et contemplationē
fūre formā, vñl
intendē

Registrum

Tituli capitulorum quatuor librorum de imitatione christi.

- Tituli capitulorum primi libri.
Capitulum primum. De imitacione christi et cotem
pro omnium vanitatum mundi. fol. I.
Capitulum secundum. De humili sentire sui
ipsius. folio. I.
Capitulum tertium. De doctrina veritatis. fol. I.
Capitulum quartum. De prudencia in agen-
dis. fol. I.
Cap. V. De lectione sanctorum scripturarum.
folio II.
Capitulum sextum. De inordinatis affectio-
nibus. fol. II.
Capitulum. VII. De yana spe et elatione fugien-
da. folio. II.
Cap. VIII. De cauenda inimici familiarita-
te. folio. II.
Ca. nonū. De obedientia et subiectione. II.
Capitulum decimum. De cauenda superflui-
tate verborum. folio. II.
Capitulum. XI. De pace acquirenda et zelo
proficiendi. folio. II.
Capitulum duodecimum. De utilitate aduersari-
tatis. folio. III.
Capitulum. XIII. De temptationibus resi-
stendis. folio. III.
Capitulum. XIV. De temerario iudicio vi-
tando. folio. III.
Capitulum quindecimum. De operibus ex cha-
ritate factis. folio. III.
Capitulum sedecimum. De sufficientia defes-
ctuum aliorum. folio. III.
Capitulum decimoseptimum. De monastica
vita. folio. III.
Capitulum decimooctauum. De exemplis
sanctorum patrum. folio. III.
Capitulum decimounum. De exercitiis boni
religiosi. folio. III.
Capitulum vicesimum. De amore solitudinis
et silentii. folio. III.
Capitulum vicesimoprimum. De compunc-
tione cordis. folio. V.
Capitulum vicesimosecdm. De consideratio-
ne humane misericordie. folio. V.
Capitulum vicesimoterum. De meditatio-
ne nemotis. folio. V.
Capitulum vicesimumquartum. De iudicio
penis peccatorum. folio. VI.
Capitulum vicesimumquintum. De feru-
te emendatione totius vite nostre. fol. VI.

Tituli capitulorum secundi libri.

- Capitulum primum. De interna conuer-
tione. folio VII.
Capitulum secundum. De humili submissione
sub prelati regimise. folio. VII.
Capitulum tercum. De bono pacifico ho-
mine. folio VII.
Capitulum quartum. De pura mente et sim-
plici intentione. folio VIII.
Capitulum quintum. De propria considera-
tione. folio. VIII.
Capitulum sextum. De leticia bone conscienc-
ie. folio. VIII.
Capitulum septimum. De amore iesu super om-
nia. folio. VIII.
Capitulum octauum. De familiaria amicitia
iesu. folio VIII.
Capitulum nonum. De parentia omnis fo-
latur. folio. VIII.
Capitulum decimum. De gratitudine pro gra-
tia dei. folio. IX.
Cap. XI. De paucitate amatorum crucis ies-
si. fol. IX.
Capitulum. XII. De regia via sancte cru-
cis. fol. IX.
- Tituli capitulorum libri terciij.
- Capitulum primum. De interna christi locu-
tione ad animam fidei. folio. X.
Capitulum secundum. De veritas intus lo-
quitur sine trepitu verborum. folio. X.
Capitulum tercum. De verba dei cum humili-
tate sunt audienda et q multi ea non pon-
derant. folio. X.
Capitulum quartum. De ratio ad implorandum
devotionis gratiam. folio. X.
Capitulum quintum. De in veritate et humili-
tate coram deo couersandum est. fol. XI.
Capitulum sextum. De mirabili effectu diui-
ni amatoris. folio. XI.
Capitulum septimum. De probatione veri ama-
toris. folio. XI.
Capitulum octauum. De occultanda gratia
sub humiliatis custodia. folio. XII.
Capitulum nonum. De vili estimatione sub
oculis dei. folio XII.
Capitulum decimum. De omnia ad deum si-
cut ad finem ultimum sunt referenda. fol. XII.
Capitulum undecimum. De spreco inido dul-

Registrum

4

- ce est servire deo folio XII
Capitulum duodecimum. De desideria cordis examinanda sunt et moderanda folio XII
Capitulum tredecimum. De informatione patientie et lucratamine aduersus concupiscentias. folio XIII
Capitulum quatuordecimum. De obedientia humiliis subdit ad exemplum ihesu christi. folio XIII
Capitulum quindecimum. De occultis dei iudicij consideracione extollamur in bonis. folio XIII
Capitulum sedecimum. Qualiter scandali sit ascendens in ore desiderabilis. folio XIII
Ca. XVII. Oro pro bispalatio si praetendo XIII
Capitulum decimotercium. Veru solacium in solo deo est querendum folio XIII
Capitulum decimumnonum. Solitudo in deo ponenda est folio XIII
Capitulum vicesimum. Temporales misericordi exempla equanimiter sunt ferende. folio XIII
Capitulum vicesimumprimum. De tollerantia iniuriarum et quis verus patiens probetur. folio XIII
Capitulum vicesimumsecundum. De confessione proprie infirmitatis et huius vite miserijs. folio XIII
Capitulum vicesimumtercium. In deo super omnia bona et dona requiescendum est. folio XIII
Capitulum vicesimumquartum. De recordatione beneficiorum dei multiplici. fol. XV
Capitulum vicesimumquintum. De quatuor magnam importantibus pacem fol. XV
Capitulum vicesimumsextum. Oratio contra cogitationes malas folio XV
Capitulum vicesimumseptimum. Oratio pro illuminatione mentis devoutissima fol. XV
Capitulum vicesimumoctauum. De cuitatione curiose inquisitionis sive alterius vita. folio XV
Capitulum vicesimumnonum. In quibus firmata pax cordis et verus pfectus consistit. folio XV
Capitulum tricesimum. De eminentia libere mentis et supplex oratio magis meretur dilectio. folio XV
Capitulum tricesimumprimum. De priuatus amor a summo bono maxime retardat. folio XVI
Capitulum tricesimumsecundum. Oratio pro purgatione cordis et celesti sapientia.
- folio XVI
Capitulum tricesimumtercium. Contra linguis obrectatorum folio XVI
Capitulum tricesimumquartum. Qualiter instantे tribulatione Deus inuocandus est et benedicendus folio XVI
Capitulum tricesimumquintum. De diuino petendo auxilio et conscientia recuperande gratiae. folio XVI
Capitulum tricesimumsextum. De neglecto omnis creature ut creator possit inueniri. folio XVI
Capitulum tricesimumseptimum. De abnegatione sui et abdicatione omnis cupiditatis. folio XVI
Capitulum tricesimumoctauum. De instabilitate cordis et de intentione finali ad deum habenda folio XVII
Capitulum tricesimumnonum. Amans lapidem ducis super omnia et in omnibus. folio XVII
Capitulum quadragesimum. Non est securitas a tentacio in hac vita fol. XVII
Capitulum quadragesimumprimum. Contraria yana hominum iudicia. folio XVII
Capitulum quadragesimumsecundum. De pura et integra resignatione sui ad obtinendum cordis libertatem folio XVIII
Capitulum quadragesimumtercium. De bono regimine in externis et recursu ad deum periculis. folio XVIII
Capitulum quadragesimumquartum. Homo non sit importunus in negotijs. folio XVIII
Capitulum quadragesimumquintum. Homo nibil boni ex se habeat et de nullo glorificari potest. folio XVIII
Capitulum quadragesimumsextum. De contemptu ois temporalis honoris fol. XVIII
Capitulum quadragesimumseptimum. Pax non est ponenda in homibꝫ folio XVIII
Capitulum quadragesimumoctauum. Omnia vana et seculare scientiam. folio XVIII
Capitulum quadragesimumnonum. De non attrahendo sibi res exteriores. folio XVIII
Capitulum quinagesimum. Non est oibus credendum et de facilis lapsu verbo. folio XIX
Capitulum quinquagesimumprimum. De confidentia in deo habenda quando insurgit verbo. folio XIX
Capitulum quinagesimum secundum. Oi grauias pro eterna vita sunt toleranda. folio XIX

Registrum

- Cap. LIII.** De die eternitatis et huius vite
angustijs. folio. XIX.
Cap. LIV. De desiderio eternitatis quarta
sunt certitudibus bona, pmissa, fol. XX.
Cap. LV. Qualiter homo defolatus debeat
in manus dei se offerre, fol. XX
Cap. LXVI. Quibus insistentibus est opib⁹
cum deficitur a summis, fol. XX
Cap. LVII. Quo nō repuerit se, consolatio
dignū s magis überibus reum, fol. XX
Cap. LVIII. De gratia dei que nō miscetur
terrena sapientibus, fol. XXI.
Capit. LXIX. De diversis motibus nature et
gratiae, fol. XXI.
Cap. LX. De corruptione nature et efficacia
gratiae diuinae, fol. XXII
Cap. LXI. Quos nos ipsos abnegare et christū
imitare debemus per crucem, fol. XXII
Cap. LXII. Homo nō sit nimis defectus
quādo in alijs labi⁹ defectus, fol. XXII
Cap. LXIII. De altioribus rebus et occultis
iudicij dei non scrutandis, fol. XXII
Cap. LXIII. Quo omnis spes et fiducia in fo
lo deo est figenda, fol. XXIII
Lituli caploꝝ quarti libri de imitatione xp̄i.
**Deuota exhortatio ad sacram corporis xp̄i
communionem, fol. XXIII.**
Capit. I. Cum quanta reverentia christus sit
suscipiens, fol. XXIII
Cap. II. Quo magna bonitas et charitas dei
in sacramento exhibet homi, fol. XXIII
Ca. III. Quo utile sit sepe cōcire, fol. XXIII
Cap. III. Quo multa bona prestantur deo,
te communicantibus, fol. XXIII.
Cap. V. De dignitate sacramenti et statu sacerdotali, fol. XXIII
Cap. VI. Interrogatio de exercitio ante cō
muniōnem. XXV
Cap. VII. De discussione proprie sc̄ientie et
emendationis proposito, fol. XXV
Capit. VIII. De oblatione christi in cruce et
propria resignatione. XXV
Cap. IX. Quo nos et omnia nostra deo debe
mus offerre et p oib⁹ ozare, fol. XXV
Capit. X. Quo sacra communio de facili non est
relinquenda, fol. XXV
Cap. XI. Quo corpus christi et sacra scriptura
maxime sint aie fidelis necessaria. XXVI
Cap. XII. Quo magna diligentia se debet cō
municaturus xp̄o preparare, fol. XXVI
Ca. XIII. Quo toto corde aia deuota xp̄i vno
nē in sacro affectare debet, fol. XXVI
Cap. XIII. De quotidianam deuotō ardenti
desiderio ad corpus christi, fol. XXVI
Cap. XV. Quo gratia deuotionis habilitate et
sup̄ficiis abnegatione acquirif, fol. XXVII
Cap. XVI. Quo necessitates nras xp̄i aperte
z ei⁹ graz postulare debem⁹, fol. XXVII
Cap. XVII. De ardentissimo amore et vehementi
affectu suscipiendo christū, fol. XXVII
Cap. XVIII. Quo hō nō sit curiosus scrutator⁹
sacri s būlijs: imitator⁹ xp̄i subdēdo sensu
suum sacre fidei, fol. XXVII

Finis Registrum de imitatione christi.

De imitatione christi

Folio. I.

Dulcissimum ac diuī Thome de kempis vi
ti p̄fissimi religiosissimis de imitatione xp̄i
opina: qd̄ falso apud vulgares Bersoni pa-
rūlē cancellario impingit casta ac inteme-
rata dei genitricē sauentē libell⁹ dñm⁹ incipit

Capitulum. I.

Si sequit̄

menō ambular i tene-
bris sed habebit lumē
vite dicit dñs Ihec sūt
verba xp̄i qb̄ amio
nemur quatin⁹ vitam
et et mores imitemur
si velimus veraciter il-
luminari: et ab omni cecitate cordis liberari
Summū igit̄ studiū nostrū sit in vita ihesu
christi meditari. Doctrina xp̄i oēs doctrinā
nas sc̄tō p̄ccātū: et q̄ spiritū haberet abscon-
ditū ibi mānā inuenire. Sed cōtigit q̄ mul-
ti ex frequēti auditu euā gelū parui deside-
riū sentiūt: q̄ spiritū xp̄i non habet. Qui
aut̄ vult plene et sapide christi verba intel-
ligere: oportet vt totā vitam suā illi studeat
coformare. Quid p̄dest tibi alta d̄ trinitate
disputare: si careas būilitate: vñ displices
trinitatē. Tercia alta v̄ba nō facit sanctū et
iustū: h̄z v̄tuosavita efficit deo charū. O p̄to
magis sentire cōpunctionē q̄ scire et diffi-
cile. Si scires totā biblā extertis et oīm
philosophoz dicta: quid totū prodebet sine
charitate dei et gratia. Vanitas vanitatis
et oīa vanitas: p̄ter amare deū et illi soli serui-
re. Ifsta summa est sapientia p̄ cōceptum
mundi tendere ad celestia regna. Vanitas
igis̄ ē diuinis perituras querere: et in spē
rare. Vanitas quoq; est honores ambire: et
in altū se extollere. Vanitas est carnis des-
ideria sequi: et illud desiderare vnde postmo
dū grauius oportet puniri. Vanitas est lōgā
vitā optaret: et bona vita parum curare.
Vanitas est p̄sente vitā soli attendere: et q̄
futura sunt nō p̄uidere. Vanitas est dilige-
re q̄ cū omni celeritate transit: et illuc nō se-
tinare ubi sempernū gaudium manet. Ade-
mento illius frequenter puerib⁹: q̄ nō satia-
tur oculus vñli: nec auris impletur auditu.
Stude ḡ cor tuū ab amore visibilū abstra-
here: et ad iuſſibilitā te trāſſere. Maſe ſequentes
suā sensualitatē maculant conscientiam et p̄-
dunt dei gratiam.

De humili ſentire ſuipius. Cap. II.

Ahuius homo naturaliter ſcire deſi-

derat: ſed ſcītā ſine timore dei quid impor-
tar. Adhuc eſt profecto humilis rufius q̄
deo ſeruit: q̄ ſuperbus p̄bs qui i neglecto
curſum celi conſiderat. Qui bene ſeipm̄ co-
gnoscit: ſibiſi vilescit: nec laudib⁹ delecta-
tur humanis. Si ſcire oīa qui in mūdo ſunt:
et nō eſſent in charitate: quid me iuwaret co-
rā deo: qui me iudicaturus ē ex facto. Qui
ſcīt a nūmō ſcītā ſeſiderio: q̄ magna ibi
inuenit distractio et decepcio. Scītē libe-
ter volūt videri et ſapientes dici. Adulta er-
go ſunt que ſcire parū vel nihil anime p̄lit
Et valde inſipientis eſt qui alijs intendit q̄
biſi que ſalutē ſuſ deſeruit. Adulta v̄ba nō
ſatiant animaſed bona vita refrigerat men-
tē: p̄tura cōſcientia magnā p̄ſtat ad deus
p̄fidētā. Quāto plus et meli ſcītātō gra-
uius inde iudicaberis nūſ ſanctius vigeris.
Moli ergo extollit de villa artevel ſcītā: ſed
pot̄ time de data tibi noticia. Si tibi vide-
tur q̄ multa ſcītā ſat ſatis bene intelligis: ſcītā
tū q̄ ſunt multo plura q̄ neſcītā. Moli altum
ſapere: ſi ignorātiā tuā magi fatere. Quid
viſ ſe alicui pſerret: ſi plures doctiores te in
ueniant, et magis in lege periti. Si viſ vñli
ter aliquid ſcītā et diſcrece: ama neſcītā ſi p̄ ni-
bilo reputari. Ihec eſt altissima et vñliſſima
lectio: ſuip̄ ſuera cognitio et deſpectio. De
ſcīpicio nūſ ſi ter: et de alijs ſemper bñ ſi alte
ſentire: magna ſapientia eſt et p̄fectio. Si vi-
deris aliqui apte peccare v̄l aliqui grauita p̄-
petrare: nō dēs te tñ meliorē eliſtare: q̄ neſcī
q̄dū poſſis in bono ſtare. Dēs fragiles ſu-
muſ: ſi neminē fragilio ſe ipſo ſenbiſ.

De doctrina veritatis. Capi. III.

Eliſ q̄d̄ veritas p̄ ſe doceſt nō p̄ fi-
guras et voces trāſcuentes: ſed ſicu-
li ſe habet noſtra opinio ſi noſ ſen-
ſus ſepe nos fallit: et modicū videt. Quid
p̄deſt magna cauillatio de occultis et obſcu-
ris rebus: de q̄bus nec arguemur in iudicio
q̄ ignorātiā? Brādiſ inſipientia q̄ negle-
ctis vñlibus et neſcītib⁹: vñtrō intēdimus
curiosis et dānoſis. Oculos habentes: non
videmus. Et qd̄ cure nobis de generibus
ſpeciebus: Lui eternū verbū loquī: ſa mul-
tis opinonib⁹ expedit: et vno v̄bo omnia: et
vnū loquī oīa: et hoc eſt p̄ncipiū qd̄ ſi loq̄
nobis. Memo ſine illo iſtelligit: aut recte iu-
dicat. Lui oīa vnū ſunt: et omnia ad vnū tra-
hit: et oīa in vno videt: p̄t ſtabilis corde eē
et i deo pacificus pmanere. Veritas deus
fac me vñli ſecū in charitate ppetus. Tedeſ

Op

qua ſed h̄c conſer-
ſiſe ꝑ uideſt

multū ſcītā ſtātū

bū ſcītā ſtātū

q̄dū p̄b ſuſ ſat̄

q̄dū ſcītā ſtātū

396

Liber Primus

me sepe multa legere et audire. In te est totū
qo volo et desidero. Taceant oes doctores:
sileant vniuersae creature in cōspectu tuo: tu
mibi loquere solus. Quāto aliquis magis
vnitius sibi et interius mollificatus fuerit:
tanto plura et altiora sine labore intelligit: qz
desuper lumen intelligētū accipit. Purus sum
pler: et stabili spū: ut multis opibus nō dis-
sipat: qz oia ad dei honorem opera: et in se
occiosus ab oī p̄pria exquisitione esse nittit.
Quis te magis impedit et molestat: qz tua
immortificata affectio cordis. Bonus et de-
*hō bōis dēmōs p̄fād
opā fūrā mēbā dēfād*
utus homo opa sua prius intus disponit:
que foris agere debet. Nec illa trahit eum
ad desideria vicefice inclinatio: sed ipse in-
flectit ea ad arbitriū recte rōm. Quis ha-
bet fortius certam: qz nittit vincere se-
ipm. Et hoc debererit esse negotiū nřm: vi-
cere videlicet seipm: quotidiū scipio fortio-
rem fieri: atqz in melius aliqd. p̄ficere. Qz is-
pfectio in hac vita: quandā imperfectionē si-
bi habet annexam: et oī speculatio nra qua-
dam caligine non caret. Ilū umbras tui cogni-
tio: extiō via est ad deū: qz p̄funde scientia
inquisitio. Non est culpāda sciētia aut que-
libet simplex rei noticia: que bona ē in se co-
siderata et a deo ordinata: sed preferēda est
semper bona cōsciētia: et virtuosa vita. Quia
nō plures magis student scire qz bene vivi:
reinde sepe errant: et pene nullū vel modicū
fructū ferunt. Qz si tantā adhiberēt diligen-
tiam ad extirpāda vicia et virtutes inferen-
das: sicut ad moēdas questio[n]es: non fie-
rent tanta mala et scādala in p̄plo. nec tanta
dissolutio in cenobij. Lerte adueniente die
iudicij nō queret a nobis qd legimus. Et qd
secimus: nec qz bene diximus: sed qz religio
se vivimus. Dic mibi ubi sunt modo oī il-
li dñi et magistrū: qz bene nouisti duz adhuc
viventer in studiis florent. Nam coū p̄-
bendas alii possidēt: et nescio virū de cīs re-
cogitat. In vita sua aliqd videbāt: et modo
de illis tacet. Qz h̄cito transit gloria mūdi.
Ultima vita eoz. scie ipsorū p̄cordass: nūc bi-
studissent et legissent. Quā mlti p̄nt p̄ va-
nā sciām in h̄c loco: qz parū curāt de serui-
tio. Et qz magis eligit magni esse qz h̄biles
iō emancipātū i cogitatiōib̄ suis. Utere magnū
est: qz magnā h̄z charitati. Utere magnū ē qz
in se paruus est: et p̄ nihil omne culinē ho-
noris duci. Utere pau denc est qui oī terre-
na arbitratur ut stercorar: ut p̄pū lucrificari.
Exvere b̄si doctus est: qz dei voluntatē facit:

et suam voluntatē relinquit.

De prudētia in agēdīs. Cap. III.

Deuī s̄ caute et longanimit̄ res est fin-
deū ponderāda. Probabiliter sepe malū faci-
lius qz bonū de alio credis et dī. ita infirmi-
sumus. Sed pfecti viri nō facile credunt oī
enarrāti: qz scūnt infirmitatē hūanā ad ma-
lū. p̄cliuū et in verbis satis labiles. Ad magna
sapia est nō esse papitē in agēdī: nec p̄tina
citer in p̄pījs sensib⁹s flare. Ad hanc etiā
p̄tinet: non qbuslibet homīn̄ verbis credere:
nec auditā vel credita morū ad alioz aures
effundere. Cum sapientē et cōscientioso viro
p̄filiū habe: et quere potius a meliora instrui
quā tuas adiunctiōes sequi. Bona vita fa-
cit homē sapientē fin̄ dei: et exp̄tū in multis
Quāto qz in se humilioz fuerit: et deo subie-
ciō: tanto in oībus erit sapientiōz pacatiō.
Delectio sc̄tarū scripturarū. Cap. V.

Seritas est in scripturis sc̄tis querē
et dānō eloquētā. Qz scriptura sa-
tra eo spū debet legi: qz facta ē. Que
potius debemus utilitatem in scripturis
qz subtilitatē sermonis. Ita libēter devotos
et simplices libros legere debemus: sicut al-
tos et p̄fundos. Nō te offendat auctas scri-
bentis: virū parue vel magne lsature fuerit
sed amo: pure veritatis te trahat ad legen-
dū. Non queras qz hoc dixerit: sed quid di-
cas atēde. Illoies transeat: sed veritas oī
manet in eternū. Sine psonari acceptōe va-
rijs modis loquī nobis de. Luriositas no-
stra sepe nos impedit in lectō scripturarū:
cū volumus intelligere et discutere: ubi sim,
pliciter esset transeundū. Si vis pfectū bau-
rire: legē hūmilit̄ simplicit̄ fidelit̄: nec
vñqz velis habere nomen scle. Interroga li-
benter et audi tacens verba sc̄tō: nec displi-
ceat tibi pabole senioz: sine causa enim nō p̄fe-
ritū. De inordinaria affectiōe. Cap. VI.

Candocū qz hō aliquid inordinatē
qz appetit: statim in se inquietus fit. Su-
p̄bus et auarus nūqz quiescūt. Pau-
per et hūilis spū in multitidine pacis cōuer-
san. Homo qui needit pfecte in se mortuus
est: cito tentat et vincit in paruis et vilibus
rebus. Infirmus spū et qzāmodo adhuc car-
nalis et ad sensib⁹s inclinat̄ difficult̄ se p̄t
a terrenis desiderijs ex toto abstrahere. Et
ideo sepe habet tristiciā cū se subtrahit: leui-
ter etiā indignat̄ si qz ei resistit. Si aut̄ p̄se-
cutus fuerit qz cupiscit: statim ex reatu cō-

*secunda passio
ab aliis facta cordi*

De imitatione christi

Fo. II

scientie grauaf: qz secutus est passionem suaz qz
misi iuuant ad pacem quam quesivit. Resistendo
igif passionibz inueniens vera pax cordis: nō
aut seruiendo eis. Non est ergo pax in corde
hōis carnalis: non in homine exterioribus
dedito: sed in seruendo spirituali.

De vana spe & electione fugienda. Cap. VII.

Anus est qui spem suā ponit in hoī-
bus aut in creaturis. Non te pude-
t alii seruire amore isti pī & pau-
perem in hoc seculo videri. Non sis super-
teipsum sed in deo spem tuam constitue. Fac
qz in te est: tū deus aderit bone voluntati tue.
Non confidas in tua scientia: vel cuiusqz a-
stutia viuentis sed magis in dei gratia: qui
adiuuant humiles: & de plementes humili-
at. Ne glorieris in diuitiis si adfunt: nec in
amicis quia potētes sunt: sed in deo qui oia-
pīat: & seipsum sup̄ omnia dare desiderat.
Non te extollas de magnitudine vel pulcri-
tudine corporis: que modica infirmitate cor-
rumpit et defedat. Non placeas tibip̄ si de-
babilitate aut in genio tuo: ne displaceas do-
cūus est totum quicquid boni naturaliter ha-
bueris. Non te reputes alii meliorē ne for-
te co iām deo dexterū habearis: qui fecit qd
est in hoīe. Non supbias de opibus bonis:
quia aliter sunt iudicia dei qz hoīim: cui sepe
displacet qz hoībus placet. Si aliquid boni
habueris: credere de alijs meliora: vt humili-
tate cōserueris. Non nocet si omnibus te sup-
ponas: nocet autē plurimi si vel vni te pre-
ponas. Iugis pax cū humili: in corde autē
supbi zelus & indignatio frequens.

De caueda humiū familiaritate. Cap. VIII.

Non omni homini reuelles cor tuū:
n sed cum sapiente & timente age
caufas tuā. Cum iuuenibus & extra-
neis rariis esto. Cum diuitiis nos blandi-
ri: & coram magnis nō libenter appearas.
Cum humilibus & simplicibus: cū deuotis
morigeratae sociare: & que edificatiōes sunt
practa. Non sis familiaris alicui mulieri: s
in comuni oēs bonas mulieres de cōmen-
da. Soli deo & angelis eius opta familiaris
esse: & hoīm noticiā deuita. Charitas habe-
da est ad omnes: sed familiaritas non expe-
dit. Quandoqz accidit vt plosa ignota ex
bona fama luceat: cuius tñ pfectio oculos
innuentium obsufcat. Putamus aliqui alii
placere ex cōiunctione nostrā: et incipimus
magis displaceere ex morū ipsoibz i nob̄ cō-
fiderata. De obediētia & subiectōe. Cap. IX.

Vnde magnū est in obediētia stare
sub plato viuere: & sui iuris nō esse.
Adulto tutus est stare in subiectōe.
qz in platura. Adulti sunt sub obediētia ma-
gis ex necessitate qz ex charitate: & illi penā
habent & leuiur murmurant: nec libertatem
metis acquirēt. nisi et toto corde ppter deū
se subhiciant. Lure hic vel ibi: nō inuenies
quietē nisi in humili subiectōe sub plati re-
gimur. Imaginatio locū & mūtatio mul-
tos scelit. Uerū est qz vniuersitatis libenier
agit p seūli suo: t̄ inclinat ad eos magis qz
secum sentit. Sed si deus est inter nos. ne
cessēt ut relinquamus etiā qnqz nřm senti-
re. ppter bonū pacis. Quis est ita sapiens
qui omnia plene scire potēt? Ergo noli nimis
in seūli tuo confidere: sed velis etiā libēter
alioz sensum audire. Si bonū est tuū senti-
re. et hoc ipm. ppter deū dimittis & alium se-
queris. magis exinde pfecties. Audiri enim
sepe. securius esse audire & accipere consili-
um qz dare. Potest enim cōtingere vt bonum
sit vniuersitatis sentire. sed nolle alii acqui-
escere cū id ratio aut causa postular signūz
est superbie & permutacie.

De caueda supfluitate verboū. Cap. X.

Caucas tumultū hoīm quātū potes
multi etiā impedit tractatus fœcula-
rium gestorū etiā si simplici intentio-
ne pfectant. Lito em inquinamur vanitate
captiuamur. Telle me pluries tacuisse & in-
ter hoīes nō fuisse. Sed qz tam libēter loq-
mur & inuice fabulamur. cū tñ raro sine lesi-
one concise ad silentiū redimus. Ideo tam
libēter loq-ur. qz p mutuas locutōes ab in-
uice cōsolari querimus. & cor diuersis cogi-
tationibus fangū tñ optamus relectare. Et
multū libēter de his qz multū diligimus vel
cupimus: vel qz nobis contraria sentimus: li-
ber loqui & cogitare. Sed phdolor sepe in-
aniter & frustra. Nam hec exteriorū cōsolatio
interioris & diuinæ cōsolatiois nō modicū de-
trimentiū est. Ideo vigilandū est et orandum
ne tēpus ociose transeat. Si loqui licet & ex-
pedit: qz edificabilita fuit loqre. Adhalus vīsus
et negligētia pfectus nři multum facit ad
incustodiā oīis nři. Juuari nō parū ad p-
fectū spūiale deuota spūaliū rerum collatio
marie vbi pares aio & spūliū in deo sibi sociāt.
De pace acq̄redā & zelo pfectiōe. Cap. XI.

Tultā possemus pace h̄e. si nō velle-
mus nos cū alioz dictis & factis qz
ad infam curā nō spectat occupare.

*hunc subvenio fab
pere subducere
universitatis breviatis intro
derigit*

gūsacō sup̄ plura uocat

omnibus cū et regata

cū pate agnada

Liber Primus

Quō p̄ ille dū in pace manere q̄ alienis cū
ris se intrinsecer q̄ occasioes fons secus q̄rit:
qui part̄ vel raro se intrinsec colligunt. Bea
ti simplices, quoniam multā pacem habebunt
Quare quidā sc̄toꝝ t̄ p̄fici & contéplatiū
fuerit. Quia oīo leip̄os mortificare ab oī
bus terrenis desiderijs studierūt & ideo toti
medullis cordis deo inb̄cere atq̄ libere sibi
vacare poterūt. Nos quidē nimis occupa
mur, pp̄p̄s passionibꝫ, & de trāistorijs nimis
solicitamur. Raro etiā vñ viciū perfecte
vincimus, et ad quidā p̄ficiū nō accendi
muraō frigidū & tepidi remanemus. Si es
mus nobis ip̄s perfecte mortui: et interiorū
minime implicati tū possumus etiā diuina sa
pere & de celesti contéplatiōe aliquid expr̄i
Totū maximū impedimentū est: q̄ nō sum
a passionibꝫ & cōcupiscentiis liberis. nec p̄fici
sc̄toꝝ viam conamur ingredi. Quādū etiā
modicū adiutari occurrit: nimis cito dehici
mūr: et ad humanas cōsolations conserui
mūr. Si interemur sī viri fōtes stāre i pae
lio, p̄fecte auxiliū dñi videremus super nos
de celo. Ip̄se c̄ certantes & de gratia sua spe
rantes paratus est adiūtuare: qui nobis certā
di occasioes procurat: vñ vincimus. Si tñ
in illis exteriōibus obfūtiis, p̄ficiū religio
nis ponim⁹: cito finē h̄abebit deuotio nostra
Sed ad radicē securum ponam⁹: vt purgati
a passionibꝫ pacificā mentē possideamus.
Si oī anno vñ viciū extirpare⁹: cito vñ
perfecti efficeremur. Sed mō ec̄cōtrario sepe
sentimus vt meliores & puriores in initio cō
uersiois nos fuisse inueniam⁹: q̄ post mul
tos annos p̄fessionis. Feruor: et p̄fectoris inf
quidē debetur crescere: nūc p̄ magnō
videtur. si quis p̄mū feruoris partē possit re
tinere. Si modicā violētā faceremus in p̄n
cipio tunc postea cuncta possem⁹ facere cum
leuitate & gaudio. Graue est affl̄ctio dimitte
re: & grauius est contra p̄p̄iam voluntatem
ire. Sed si nō vincis pauz̄ar leuitā. q̄i supab
difficiliora. Res iste in principio inclinatio
ne & malā desitū confundit̄ ne forte pau
latim ad matōte ducat difficultatē. Si
aduerteres quantum tibi pacem et alijs leticiā
sacerdos, tēp̄p̄m̄ bēm̄ habendo: puto q̄ soli
citioes estes ad spiritualem p̄fectum.

De utilitate aduersitatis. Cap. XII.

Q̄num est nobis q̄ aliqui habem⁹ ali
q̄i grauiorēs & trāictates q̄: sepe ho
minē ad corruçōē dñs⁹ se i exilio
et cognoscat nec spēm suā in aliqua re mūsi

ponat. Bonū est q̄ patiamur q̄sibꝫ cōtradi
ctores & q̄ male et imp̄fecte de nobis sentiat
etiam si bene agimus & intēdim⁹. Ita sepe iuu
ant ad humilitatē, et a vanā gloria nos de
fendunt. Tunc enī inclitus interiorē resē deli
querim⁹: q̄i fōis vilipēdium ab hoībus: &
nō bñ nob̄ credis. Jō deberet se hō in deo to
stat firmare ut nō esset ei nēcē mītas cōsolati
ōnes q̄rere. Si si bene agimus & tribulati
ōnēs aut mal̄ cogitatōibꝫ affligat tūc dñi
sibi magis necessariū itelligit sine quo nihil
boni se posse depic̄hēdit Lūc etiā trāictat ge
mit & orat p̄ misericōdias q̄s pat̄. Lūc teder eū
diutii⁹ uiuere, mortē optat inuenire vt possit
dissolui & cū xp̄o esse. Lūc etiā bene aduerit
perfectam securitatē & plenam pacem in mū
do non posse constare.

De tentationibꝫ resistētā. Cap. XIII.

Gaudiū in mūdoyūm⁹ sine tribu
lationē & tentatioē esse nō possumus.
Els in iob scriptus est. Tentatio est
vita hoīs sup̄ terrā. Ideo vñfūs̄q̄ sollicit⁹
esse deberet circa tentationes suas & vigilare
in orationibꝫ ne dyabolus locū inueniret &
cōpiendi qui nūnq̄ domīt̄: & circuit q̄rens
quem deuocet. Nem̄ tā p̄fectoris est et iūt̄s
qui non habeat aliquā tentationē & plene eis
carere nō possum⁹. Sunt tā tentationes hoī
sepe valde viles, licet moleste sint graues:
quia in illis hō hūilitatur purgat̄ & erudit̄.
Omnes sancti p̄ multas tribulatiōnes et ten
tationes trāsterrūt & p̄fecerūt. Et qui bene ten
tationes sustinere nequicuerunt reprobi facti
sunt & defecerunt. Hō est aliq̄s oīdo tam san
ctus nec locus tam secerus, vbi nō sunt ten
tationes vel aduersitatis. Non est hō secur⁹
a tentationibꝫ totaliter q̄diu vixerit: quia in
nobis est vñ tētāmūr exq̄ in cōcupiscentiā na
ti sun⁹. Una tentatioē seu tribulatiōne rece
dente alia supuenit: et sp̄ aliq̄d ac pacidū
habebim⁹. Nam bonū felicitatis n̄e pdidī
mus. Adulti querunt tentatiōes fugere, & gra
uius incident in eas Per solā fugā nō possū
nisi vincerē. & per patiētā et vñrā hūilitatē
ostis hoībus⁹ efficiunt̄ fōtōes. Qui tan
tūmō extērī declinat nec radicē euclit, p̄z
p̄ficiāt̄mo citi⁹ ad eū tentatiōe rediēt & pei
nitiet. Paulum & p̄ pacientiā cū lōganiū
tate deo iuuant̄ meli⁹ supab̄is. q̄i cū duricia
& importunitate p̄p̄ia. Sc̄p̄i accipe cōsiliū
in tentatioē, & cū tētātō nōl̄ dūriter agere:
& cōsolatiōne ingere, sicut tibi optares fieri.
Inītū oīm malarī tentationū cōscītatiōni am

De imitatione christi

Fo. III.

mi et parua ad deum cōfidentia: qz sicut annis
sine gubernaculo hincinde a fluctibz impellit
ito ho remissus et suum ppositi deferens ya
rie tentat. Ignis pbat ferrum: et tetano boiem
iustum. Rescimus sepe qd possumus? et tentatio
apud qd sum. Vigilandum est tñ picipue circa
initium tentationis qz tuc facilius hostis vin
cit: si oltus mentis nullaten? intrare sinet: et
extra lumen statim ut pulsauerit illi obliuiscit
Et quidam dixit. Picipue obsta sero medici
na parae. Cu mala g logas pualuere moras
Nam pmo occurrit menti simplex cogitatio
deinde tentio imaginata postea delectatio et
motus prauus et assensio. Sicqz paulatim in
gredi hostis malignus ex toto. dum illi no re
sistuntur in principio. Et quanto diutius qd as
sistendum torquerit: tanto in se qdide debili
or: sit. Hostis qd eu potentio. Quidam in pnci
pio pueris sue grauiores tentationes pati
untur: quidam aut in fine: quidam vero quasi per
totu ritu male habent. Nonnulli satie le
uiter tentant fin diuine ordinatiois sapiam
et equitatem qui statu et merita homin penstat: et
cicta ad elector suor salutem preordinat. Yo
non debemus desperare cit tentatur. Seo fer
uentus deu exorare qtemus nos in oī tribula
tione dignet adiuuare: qui vtqz fin dictu
pauli talium faciet cuz tentatione puentu ut
possimus sustinere. Humiliem ergo anias
iras sub manu dei in tentatione et tribula
tione: qz humiles spiritu saluabit et exaltabit
In tentatioibz et tribulatioibz pbas homo
quatu profecit ibi maius meriti existit vir
tus melius patescit. Neqz magni eff si ho de
utus sit et feruiderit cuz gravitate non sentit: si
si tepeo aduersitat patieter se sustinet spes
magni pfectus erit. Quidam a magnis tenta
tiobz custodiuntur et in paruis quidianis se
pe vincunt. ut humiliati nū qd se ipsius in ma
gnis pfectant, qui in tam modicis firmantur.

De temerario iudicio vitioso. Ca. XIII.

Hoc te ipsum oculos reflete, et alioz
facta caueas iudicare. In iudicando
alios ho frustra laboat sepius errat
et leuiser peccat. Seipsum qd iudicando et di
scutiendo se fructuose laborat. Sicut nobis
res cordi e, sic de ea frequenter iudicam. Nam
veru iudicando propter piauitu amore faciliter
perdim si deus sp effet pura intentio nostri
desiderij, no tam faciliter turbaremur, p resistē
tia sensus nostri. Sed sepe aliqd ab intra la
ter, vel etiā ab extra cocurrat qd nos etiā pas
riter trahit. Adulti occulte seipso qrtū in re

bus quas agunt et nesciunt. Evidet etiā in bo
na pace stare: qd res pcor vele sunt et senti
re. Si aut aliter fit qd cupiunt, cito mouent et
tristes sunt. Propre diversitate sensu et op
tioni, satis frequenter ocurrunt dissensiones
inter amicos et cives, inter religiosos et deuo
tos. Antiqua pfectudo difficulter reliquit
et ultra ppau videre nemo libenter ducit. Si
roni tuc magis imitari vel industria qd om̄i
ti subiectio iefu xp̄i, raro et tarde eris ho illi
minatus qd deus vult nos sibi pfecte subiici.
Zoēn rōmē p inflamatu amore trascendere.

De operibz ex charitate factis. Ca. XV.

No nulla re mundi et p nullius hois
p dilectione aliqd malu est faciendu et
p utilitate tri indigentis opus bonuz
aliqd inmitiendu est aut etiā p meliori mu
tandu: hoc eni facto, opus bonu no deferit.
Et in melius comunit. Sine charitate op ex
ternu nibil pdest, qd qd aut excharitate agit
quātūcum qd paru sit respectu, totum
efficit fructuolu. Magis siquidē deus p̄sat
ex qnta qd agit: qd quātū qd facit. Adulti fa
ciit qui multu diligat. Adulti facit qd rem bez
ne facit. Si facit qd magis coitati qd suevolu
tatiferit. Sepe vide esse charitas: et magis
carnalitas: qd carnalis inclinatio, ppia
voluntas spes rebributiois, affectus comodi
tatis raro abesse volunt. Qui verā et pfecta
charitate haberit nulla re seipsum querit: et
dei solūmodo gloriā in oībus fieri desiderat
Nulli etiā inuidet: qd nullu piauitu gaudiū
amat nec in seipso vult gaudere. Et in deo sup
omia bona optat beatificari. Nemini aliqd
boni attribuit: et totaliter ad deū referat a quo
fontaliter oia pcedunt: in q finaliter oēs sc̄i
fructu deficit. Qd sc̄illā hferōe charitas
pfecto oia trena seitiret plene forevanterat.
De sufficiencia defectui alior. Cap. XVI

Ole homo in se vel in alijs emendare
qd non valer debet patient sustinere, do
nec oīs aliter ordinet. Logita qd fo
te sic melius est, p tua probatioē et patiēta. si
ne qua no sunt multa pōderāda merita nra
Debes tñ, p talibz ipedimentis supplicare. vt
deus tibi dignus subvenire et possis benigne
portare. Si qd semel aut bis admonitus no
acqelicit noli cu et redere: et totū deo cōmit
te vt fiat voluntas ei et honor in oībus suis
suis: qd sc̄it bñ mala in bonu puertere. Studie
patient cē in tollerādo alioz defect et qdles
cunqz infirmitates: qz tu multa habes qd ab
alijs oportet tolerari. Si no potes te tale fā
a iii

Liber Primus.

tere qualem vis quomodo poteris alii habere
ad tuū biplacitū? Liberter habemus alios
perfectos; et tū ppios non emēdamus defe-
ctus. Cōlum⁹ q̄ ali⁹ stricte corrigant: et ipsi
corrigi nolum⁹. Displicer larga alioz licēta
et tū nob⁹ nolum⁹ negari q̄d petim⁹. Alios re-
strigi p̄ statuta volum⁹; et ipsi nullatenus pa-
timur am̄plius cohiberi. Sic ḡ pat̄ q̄ caro
p̄xim⁹ sc̄ nosip̄s penitus. Si client oēs
p̄fici: quid tūc haberem⁹ ab alijs p̄ deo pa-
ti. Hunc aut̄ deus sic ordinavit: vt discam⁹
alter alterius onera portare; q̄t nemo sine de-
fecitu nemo sine onere: nemo sibi sufficiēs ne-
mo sibi sat̄ sapient⁹. Oportet nos innūce por-
tare: in uicem cōsolari piter adiuuare instrue-
re et admonere. Quāt̄ aut̄ virtutis q̄tq̄s fue-
rit melius patet occasione aduersitatis. Q̄c
casiones nāḡ hominēm fragilē non faciunt
sed qualis sit ostendunt.

De monastica vita. Capitulū XVII.

Oportet te discas tēplum in multis
frāgere. Si vis pacēr p̄cordia cū alijs
tenere. Nō est parvū in monasterijs
vel in cōgregatione hitare, zibi sine querela
cōversari. Et q̄tq̄s ad morte fidelis p̄seuerare.
Hūs quidē q̄ ibi bñ vixit: et felicitē cōstīma-
uit. Si vis debite stare et proficere tēscē te
tanq̄s creule et peregrinū sup terrā. Oportet
te stūtu fieri ppter xp̄m. Si vis religiosam
ducere vitā. Ab abitu⁹ et tonfura modicū p̄se-
runt: q̄ mutatio morū et integra mortificatio
passionū verū faciunt religiosū. Qui aliud
qrit q̄t q̄tē deū et anie sue salutē. nō inueniet
nisi tribulationē et dolorē. Nō pōt etiam diu
stare pacifici: q̄ nō nūt̄ esse minūt̄ in zōb⁹
subiectus. Ad seruēndū venisti: nō ad regē
dū. Ad paciēndū et laborandū scias te voca-
tū: nō ad oīciādū vel fabulandū. Ibi ḡ p̄bāt
hoies sic aurū in fornace. Ibi nō si staremi
si ex toto corde se voluerit, ppter deū hūiliare.

De exemplis sc̄lo⁹ et patr̄. Ca. XVIII.

Attueri setiū patrū seruāda exēpla
in q̄bus vera p̄fectio refūst̄ religio
et videbis q̄t modicū sit et pene nūbilis
quod nos agim⁹. Iben qd̄ est vita nra si illis
fuerit cōparata. Sācū et amici xp̄i dīo ful-
lūt̄ in fame et siti: in frigore et mūitate: in la-
bore et fatigatō: in vigiliis et ieiunis: in oīo
nibus et sc̄is meditationib⁹: in p̄secutionib⁹
et opprobriis multis. O q̄t multas et graues
tribulatiōes passi sunt apl̄i martyres: p̄feso-
res: dīgines: et reliqui oēs: qui xp̄i vestigia vo-
luerunt sequi. Nam alas suas in hoc mūndo

oderunt: vt inefnā vitā eas possiderint. O q̄t
stricā et abdicatā vitā sc̄i patres in heremo
duixerunt: q̄ longas et graues tentatiōes p̄iu-
lerūt: q̄ frequēter ab inimico vexati sunt: q̄z
crebas et feruidas ofones deo obtulerūt q̄z
rigidas abstinētias peregerūt: q̄z magnū ze-
lum et feruorē ad spūale p̄fici habuerūt: q̄z
forte bellū aduersus edomitanē vicioz gel-
serunt q̄z puram et rectam intentionē ad deū
tenuerūt. Per diē laborabāt et noctib⁹ ofoni
diuine vacabant, quāq̄z laborādo ab ofone
mentalī minime cessarent. Qē tēpū vtiliter
expendebat: oīs hora ad vacandū deo bie-
uis videbat: et p̄ magna dulcedie cōplā-
tionis etiā obliuioni tradebat necessitas cor-
poralis refectiōis. Oībus diuinit̄ dignitatib⁹
honori⁹: amicis et cognatis renuncia-
bāt: nil de mūndo hīe cupiebat: vij necessaria
vite sumebant: coipi seruire etiā i necessitate
dolebant paupes līgitur erāt rebus terrenis
et diuinit̄ valde in gfa et dūibus. Hoīs ege-
bant et intus gratia et p̄solatione diuina ren-
ciebant. Abdūdo erant alieni: p̄ deo p̄xim⁹ ac
familiares amici. Sibip̄s videbat taq̄z ni-
hilizib⁹ mō despecti: et erāt in oīul di p̄e-
ciosi et electi. In vera hūilitate stabant in sim-
plici obediēti viuebant, in charitatē et patiē-
tia ambulabāt, video q̄tudie in spū, p̄ficebat
et magnā apud deū granā obtinebant. Dati
sunt in exemplū oībus religios⁹: et plus p̄uo-
care nos debet ab bñ p̄ficiendū. q̄z tepido: nū
nūcierus ad relaxandū. O quant̄ seruoz oīm
religios⁹ p̄ncipio sue sc̄tē institutōis fuit
O quanta deuotio oīomis: quāta emulatio
virtutis. q̄z magna disciplina viguit: quāta
reuerētia et obediētia sub regulis magistri in
oībus efflouuit. Testans adhuc vestigia de-
relicta q̄vare viri sancti et p̄fici fuerunt: qui
tam strenue militates mōnū suppeditauerūt
Iam magnū putat si q̄z trāgressor nō fuerit
si q̄z quod accepit cum patiētia tolerare po-
tuerit. Ab tēpōis et negligētia stat⁹ nūt̄: q̄tā
cito declinam⁹. a p̄stino feruore: et iā tēdet vi
uere p̄ laſtudine et tēpoze. Utinā in te pe-
nitūs non doz̄met p̄fectorū virtutum: qui
multa sepius exempla vidissi deuotozum.

De exercitiis boni religiosi. Cap. XIX.

Ita boni religiosi oībus virtutibus
pollere debet vt sit talis interi⁹: qua-
lis videtur hoībus extērius. Et me-
rito multo plū debet esse intus: q̄z q̄z cer-
nitur sōis: quia in specto nōster ē deus que-
sumo p̄ reuerēti debem⁹ vbiq̄z sc̄rimus:

De imitatione christi

Fo. III

z. tāq̄ angeli in cōspectu eius mōi incēdere.
Si die renouare debem⁹ p̄positū n̄m et ad
seruōt nos excitare q̄si hodie p̄mū ad con
uersiōne⁹ venissim⁹ atq̄ dicere. Adiuua me
dīs deus me⁹ in bono p̄posito et sc̄d fuit
tuo: z da mihi nūc hodie p̄fete incipe: q̄ nū
hil est q̄ hacten⁹ feci. Sc̄d p̄positū n̄m
cūrſus p̄fectus n̄i z multa diligētia opus ē
bene p̄ficerē volēt: q̄ si fortiter p̄ponēs lepe
deficit: q̄d ille q̄ raro aut inūtis fixe aliquid
p̄ponit. Claris tñ modis contingit deserit
p̄positū n̄i et leuis omisso exercitio⁹ vir
sine aliq̄ dispendio trāst. Iustor⁹ p̄positū in
gratia dei potius q̄ in p̄pria sapia penderet
q̄ semper cōfidunt quicqd arripiunt. Nam
bō, p̄ponit: deus disponit nec est i bōe via
eius. Si pietatis causa aut fraternae vtilitatis
p̄posito q̄s cōsuetū omittit exercitū: faci
le postea poterit recuperari. Si aut̄ tedium ani
mū aut negligētia faciliter relinquit: fatig⁹ cul
pabilis est z nociū sentit. Conemur quātū
possum⁹ adhuc leuite deficiēt⁹ in multis.
Semper tñ aliquid certi, pp̄ponendū est zra il
la p̄cipue que amplius nos impedit⁹. Exte
riora n̄a z interiora pariter a nobis scrutan
da sunt z ordināda: q̄ vtrāq̄ expediunt ad
p̄fectū. Si n̄ p̄tinue tevales colligere. Salte
interdū: z ad minus semel in die, mane vide
licet aut vespe. Abante p̄pō, vesp̄discute
mores tuos qualis hodie fuisti in dōo opere
et cogitatione: q̄ in his sepius solitam decūm
offendisti et p̄ximū. Accinge te sīc vir p̄ dyo
bolicas nequitias frena gula. z oēm carnis
inclinationē faciliter frenabis. Numq̄ sis et
toto oīcio⁹: s̄ aut legēs aut scribēs aut orās
aut meditātis aut aliquid vtilitatis p̄ communī
laborans. Corporalia exercitia discrete sunt
agēda nec oīb⁹ eq̄lit aſſumēda. Que cōia ſi
ſit. ſi ſit oīd̄ ſecundāmā ſi ſecreto tuti⁹ exercitē
putata. Lauēdū tñ ne piger ſis ad cōia et ad
ſingulāria p̄mpnō: ſi expletis integrę fidelitē
debitist̄ inūtis. ſi iā ultravacat. redde te ti
bi p̄t deuotū tua deſiderat. Nō p̄it omes
babere vñi exercitiū: ſi aliud iſti, aliò illi ma
gis deseruit. Etis p̄ tēpōz cogrētis diuer
ſa placent exercitia: q̄ alia in ſeltis: alia in fe
riatis magis ſapiunt diebus. Aliis indigem⁹
tēpē tentatiōs: z alijs tēpōz pacis z quietis
Alia cū tristiam liber cogitare, z alia cū le
ti in dōo fuerimus. Līcā p̄ncipialia ſelta re
nouāda ſunt bona exercitia z ſcoz suffragia
ſeruētis implazanda. De ſelto in ſelti ppo
nere debem⁹, quātū nūc de hoc ſeculo migrat

turi ſunis: z ad eternū festū puentur. Jōq̄
ſolice nos prepare debemus in deuotis tē
poribus z deuotius puerari arq̄ oēm obler
uantia ſtrictus custodire tanq̄ in breui pre
mū laboris n̄i a deo pceptur. Eſi dilatum
fuerit credam⁹ nos minus bene preparatos
arq̄ indignos rāte adhuc glorie: q̄ rēuelabit̄
in nobis tēpē pefinito: z ſtudeam⁹ nos meli
us ad extūm preparare. Utis ſius ait euā
geliſta lucas: quē cum veneſit oīs inuenierit
vigilantē. Amē dico vobis ſuper omnia bo
na ſua conſtituerit eum.

De amore ſolitudinis z illētij. Ca. XX.

Clare aptū tēpū vacantiā ſibi: z de
q̄ beneficj ſci frequenter cogita. Re
linque curioſa. Tales plege materi
as que cōjunctionē magis preſtant q̄ occu
panone. Si te ſtraxiens a ſupliſ locutio
nibus z oīcioſis circuitiōib⁹: nec non a noui
tatiſbus z rumorib⁹ audieſdiſ: iuuenies tem
pus ſufficiens z aptū p̄ ſobis meditatiōib⁹
inſtēdēſ. Aſſumptiōnōtū hūana pſoria
vbi poterant vitabat z deo in ſecreto viuere
eligebat. Dicit quidā. Quoties inter hoīes
fu: minor: hōmo redi⁹. Hoc quip̄ ſepiuſ ex
perimur: q̄d diu conſabulamur. Facilius est
omnino facere: q̄d vō nō excedere. Facilius
est domi latere: q̄d foīis ſe poſſe ſufficiēt cu
ſtodiare. Qui iigit intendit ad interiora z ſpi
ritualiſ peruenire: oportet eum cū iſeuſ a tur
ba declinare. Nō ſecure appetet: niſi qui
libenter latet. Nō ſecure pæſet: niſi qui li
benter ſubeft. Nō ſecure precipit: niſi qui
libenter obediēt didicit. Nō ſecure gaudent
niſi qui bone conſcientie testimonium habet
Nō ſecure loquuntur: niſi qui libenter tacet.
Semper tamē ſanctōrū ſecuritatē plena tu
moris dei extitit. Nec eo minus ſolliciti z hu
miles in ſe fuerunt: quia magis virtutibus z
gratia emicuerunt. Prauocauim autem ſecu
ritas ex ſuperbia z p̄fumptions oītūr z in
fine in deceptiōnē ſui veritūtē. Nunq̄ pro
mittas tibi ſecuritatē in bac vita: q̄ ſi bo
nus vidēris cenobita aut deuotus berem
ita. Sepe meliores in estimatione hominū
grauius periclitātē ſunt propter ſuam nimia
conſtitutiā. Unde muliſ vtilius eſt vt non
penitus tentatiōib⁹ careant: ſed ſepiuſ im
pugnētur: ne nimium ſecuri ſunt: ne forte in
ſuperbia eleuentur: ne etiam ad extēriōres
cōſolatiōnes licetūs deſcēnt. Ō q̄ nūq̄ cum
mundo ſe occuparet: q̄d bonam conſientiā
a iiiij

~~Liber Primus.~~

teruaret. **Q**ui oēm vanā sollicitudinē am-
putare, & totā spem suā in deo cōstitueret: & ma-
gnā pacē quietem possideret. **N**emo dignus
est celesti gloriolatione nisi diligēter se exerceat
in sancta copunctione. **S**i vis cordeaten? cō-
pungi, intra cibile tuū et exclude tumultum
mūdi, sicut scriptū est. **I**n cubilib⁹ vīs com-
pungimini. **I**n cella inuenies qđ deforis se-
pius amittes. **L**ella pīnata dulcescet & ma-
tē custodire tēdū generat. **S**i nī principio cō-
uersiōnis tue bī eam incolueris & custodiēr-
is tibi postea dilecta amica, & gravissimū lo-
latum. **I**n silentio & quiete pīscit alia deuota
& dīscit ab cōdīta scriptūaz ibi inuenit flue-
ta lacrimaz quibus singulis noctibus flauerit
et mūderit ut pīlitorū suo rāto familiariorū fiat
longius ab oī seculari tumultū degit.
Qui ergo se abstrahit a nos & amicis: apio
pīnqū illi deus cū angelis scī. **A**belius est
latere & suā curam agere: qđ se negleco signa
facere. **L**audabile ē hōi religioso raro foas
ires fugere videri: noli etiā homines videre.
Quid vis videb̄: qđ non licet habere? **T**ra-
st mūderit & cupiscēta scī. **T**rahit desde-
ria sensualitatis ad spaciādū & cum hora trā-
sient; qđ nīs gratitudo scīctē & cordis dis-
ponēt im portas. **L**eetus extinxit tristē re-
diū parit: tē leta vigilia scrotina: triste man-
facit. **S**ic oē carnale gaudī blāde intrat: s̄
in fine modē & pertinet. **Q**uid pōt alibi vi-
dere: qđ hic non video? **E**cce cū terrā &
oī elementā, nā ex istis oīa sūt facta. **Q**uid
potes alii videb̄: qđ diu potest sub sole pī/
manere? **C**redito te forstā satiaris: s̄ nō pote-
ris pīngere. **S**i cīcta videres pīfētia: qđ
esse nīs vīlo vanā? **L**eua oculos tuos ad
deum in excelsis: et ora pro peccatis tuis et
negligētūis: dimite vana vanā, rauis in-
tendētūis que tibi precepit deus. **C**laude su-
per te ostīs nīs voca ad te iesum dilectum tuū.
Tahā cum eo in cellā: qđ non inuenies
alibi tantaz pacem. **S**i non epīfēs: nec qđ
de rūmīzib⁹ audīfēs meli⁹ in bona pace per
mansissest. **E**x quo noua delectat alīq̄ audī
re oporeat exinde turbationē cordis tolerare
De compunctione cordis. **C**ap. XXI.
Ivis aliqūd pīscire: seruia te in ti-
mō deī: et nō esse nimis liber: s̄ sub
disciplina cohībe oēs senī tuos: nec
impētus te tradas letitiae. **D**a te ad cordis cō-
pūctōz & inuenies deuotias. **C**ōpūctō multa
bona apīt: qđ dissoluīto cito perdere pīscuit.

Ab his ē q̄ hō possitnq̄ pfecte letari i hanc
ta q̄ suū exiliū tā multa picula aie sue p̄fide
rare pēsa. Prop̄ leuitate cordis t negligē
tum defectū mōtu. nō sentim⁹ amicē do
lores sed vepe vane ridemus q̄i merito st̄re
deberemus. Non est vera libertas nec bona
leticia, nisi in timore dei cum bona p̄ficiencia.
Felix qui abh̄cere potest omne impedimen
tum distractionis, t ad vñionem seredigere
sancte cōpunctionis. Felix qui a se abdicat
quicquid conscientia suam maculare potest
vel grauea. Certa viriliter, consuetudo cō
suetudine vincitur. Si tu scis hoies dimitte
re, ipsi bene te dimittunt tua facta facere. Nō
attraheas tibi res aliorū: nec te implices cau
sis maiorum. Habe semper oculum super te
primum, et admoneas teipsum specialiter p̄re
omnibus tibi dilectis. Si non habes fauorē
boniū: noli ex hoc tristari: sed hoc sit tibi
graue, quia non habes te satis bēns et circū
specte: sicut deceret dei seruit et deuotū reli
giōsum conuersari. Ut ilius est sepe t securi
us q̄ homo non habeat multas consolatio
nes in hac vita fin carnem precipue. tamen
q̄ diuinitas non habemus, aut rarius senti
mus nos in culpa sumus, quia compunctio
nem cordis non querimus, nec vanas z eti
ternas consolationes omnino abjicim⁹. Lo
gnoſte te indignū diuina cōfolationē, sed ma
gis digna multa tribulatione. Quando hō
perfekte est cōpunctus, tūc gratis t amarus
est ei totus mīdus. Bon⁹ homo sufficientē
inuenit materiā dolendiz flendi. Siue enim
se confiderat siue de proximo penitit p̄fit quia
nemo sine tribulatione hic viuit. Et quanto
strictius se confiderat, tanto amplius do
let. Ahaterie iusti doloris et interne cōpunc
tions sum peccata et vicis nos nō quib⁹ ita
inuoluti iacemus vt raro celestia cōtempla
ri valcamus. Si frequentius de morte tua q̄
de longitudine vite t cogitares: nō dubiu
qui feruentur te emendares. Si etiam fu
turas inferni siue purgatorij penas co:dials
ter perpenderes: credo q̄ liberant laborem t
dolorem sustineres et nihil rigoris formida
res. Sed quia ad cor ista non transcutit: et
blandimenta adhuc amamus ideo frigidit t
valde pigri remanem⁹. Sepe est inopia spi
ritus vnde tam leuiser conquerit miseri⁹ cez
pus. Q̄ za igitur humiliter ad osim: ut der t̄
bi compunctionis spiritus: t die propheta. Cis
ba me domine pane lacrimarū, t potum da
mibi in lacrimis in mensura.

De imitatione christi

Fo. V

De consideratione humanae misericordie. Ca. XXII.

Iste es ubi cito fueris et quoque te
in verteris nisi ad deum te conuertas.
Quid turbaris quod non succedit tibi si
cui vis est desideras? **Q**uis est qui habet oia suam
voluntatem nec ego nec tu nec aliis homi-
num terram. **N**emo est in mundo sine aliquo tribu-
latore angustia: **T**uus rex strv pap: qd: qd
melius hys vniqz qd p dico aliquid pati valer
Dicitur mlti beccles et infirmi. **E**cce qbona vi-
ta ille ho habet: qd diues: qd potens: qd excel-
sus: qd magnus: qd pulcer. **S**ed attende ad
celesta bona et videbis q oia ista tpalia nul-
la sunt: s valde incertar magis grauantia: qd
nunqz sine sollicitudine et timore possidit: no-
ne et hoc felicitas hys tpalia ad absuditiam: qd
sufficere mediocritas. **E**cere miseria est vi-
re sup terram. **Q**uanto ho voluerit esse spuial-
or: tanto pis vita fit ei amario: qd sentit me-
litas et videt clarissim hunc corruptionem defec-
tus. **H**a comedere bibere vigilare dormire
quiescere laborare et ceteris necessitatibus na-
ture subiacere vere magna miseria est et affi-
ctio ho deuoto: qd libenter esset absolutus et li-
ber ab omni pcto. **G**alde enim grauaf interior
ho necessitatibus corollibus in h mundo. vñ
ppha deuote roga qtenus liber ab istis elle-
valeat dicere. **D**e necessitatibus meis crue me
dic. **S**ed ve no cognoscitibus sua miseria
et amplius illis q diligunt hanc miseriariam
et corruptibilem vita. **H**a intantum quidaz hac
amplectus. **I**st etiam vir et natus in labore: ad aut
medicando habeat. **V**erbis possent sp vivere
de regno dei nibil curar. **O** insani et infide-
les corde qd p funde in terris iactant nli ni-
si carnalia sapientia. **S**ed miseri adhuc in fine
grauius sentit qd vile et nibil erat qd ama-
uerunt. **S**icut aut de ois deuoti amici xpri
no attedebit qd carni placuerunt. nec qd in h tge
flouerunt: s tota spes eoz et intentio ad eterna
bona anhelabat. **F**erebat totu desideri eoz
ad matutina et inutilibilia. ne amore et visibilium
traheret ad infima. **M**oli frater amittere co-
fidentia pfecti ad spuialia adhuc hec tps
et ho. **Q**uare vis pcraftare ppositu tu-
um: **S**urge et in instanti incipe et dic. **H**uc tps
est facie: nū tps est pugnādi: nū tps aptuz
est emēdadi. **Q**n male hec et tribularis tūc
tpe est pmerēdi. **O**poret te trāstr pignē et
aquā ante qd venias in refrigeriu. **A**dii istud
fragile corpus gerimus. sine pto esse no pos-
sumus: nec sine tedio et dolore vivere. **L**iber

ter haberemus ab ois miseria quiete: s qd per
pctu pdomus innocētā. amissimus etiā vē
ram beatitudinez. **I**deo oportet nos tenere
patiam et dei expectare misericordiaz: donec
transeat iniqutias hec: et mortalitas absorbe-
atur a vita. **Q**uanta fragilitas humana qd
semper pna est ad via. **H**odie confiteris pec-
catu tua: et ras iterum ppetras cōfessia. **H**uc
ponnis cauere et post hoam agis quasi nī-
bil pposuiss. **A**derito ergo nos ipsos humi-
liare possumus nec vñqz aliquid magni de
nobis sentire: quia tam fragiles et instabiles
sumus. **C**ito etiam potest perdi per negligē-
tiam: quod multo labore vir tandem acqui-
stum est p gratiam. **Q**uid fiat de nobis ad
huc in fine qui tepeſciā? tam mane. **T**en-
nis si sic volum declinare ad quietem qua-
si iam pax sit et securitas cum needum appa-
reat vestigium vere sanctuaris in nostra cō-
uersatione. **B**ene opus esset qd adhuc iterū
institueremur tanqz boni nouicij ad mores
optimos. **S**i forte spes esset de aliqua futura
emendatione et maiori spirituali pfectu.

De meditatione mortis. Cap. XXXIII.

Ande cito erit tecum hic factum. **E**t
de aliis quomodo te habebas: **H**odie
homo est et ras non comparet. **C**ū
autem sublatius fuerit ab oculis cito etiā trā-
sit a mente. **H**abebudo et duratio cordis hu-
mani qd solū pfectia meditaf: futura non
magis preuidet. **S**ic te in omni factu et cogi-
tatu deberes tenere: quasi statim eses mor-
turus. **S**i bonam conscientiam haberes non
multum moriens timeres. **A**dueris esset pec-
ata cauere: qd mortem fugere. **S**i hodie no
es paratus: quomodo ras eris. **R**as est di
es incerta: t quid scis si crastinum habebis.
Quid prodest diuiriatur: quando tam p-
emendamur. **A**b longa vita non semper emē-
dat: sed sepe culpam magis auger. **T**inam
per vnam diem bene essemus conuersati in
hoc mundo. **A**duiti annos computant con-
uersationis: sed sepe parvus est fructus emen-
dationis. **S**i formidulosum est mori. foris
periculosus est diuitius vivere. **B**eatius qui
horam mortis sue semper ante oculos habet
et ad morientum quotidie se disponit. **S**i vi-
disti aliquando hominem mori: cogita quia
et tu per eandem viam transibis. **L**um mane
fuerit: puta te ad vesperum non perueniurus.
Elespere autem facto. mane non audeas ti-
bi polliceri. **S**emp ergo paratus esto: et tall
ter viue: ut nunqz te imparatum mors inue-

libens habebis jetem

fray bernardus breviarius ap
pma d mons. an. 1490
cōm pthoraz p. 107.

Cor te habe p p
mortem

Gloria in eis pfecto
quo ras eris

Domini vniuersitatis

morte poteris habere

galea vanc

Liber Primus.

niat. Adulti subito et improuise morientur hora qd non parat: filius bois veturus est. An illa extrema hora venient. multū aliter sensere incipie de tota vita tua p̄terita et valde dolebis qd tā negligēs et remissus fuisti. Felix et prudēs qd talis nūc nūt̄ esse in vita qd optat inueniri in morte. Dabit namq; magis fidēmū fideliter morienti pectus p̄t̄ plūs mūdi seruēs desideriū in virtutibus p̄ fidēmū. amor discipline labor p̄nīe. p̄mptiuo obediētē: abnegatio sui: et suportatio cu iustitiae aduersitatis p̄ amore xp̄i. Adulta bona potes opari dum sanus es: s̄ infirmatus nescio qd poteris. Pauci ex infirmitate emēdant: sic et qd multū pegrinans raro sc̄ificat. Roli p̄sidere sup̄ amicos et p̄t̄mos nec i futuris salutē tuā differas. qd cūtus obliuiscetur cui boies estūstas. Melius est nūc tēpestue p̄uidere t̄ aliqd boni p̄mittere: qd eā per alioz auxilio sperare. Si nō es p̄ teipso sollicitus modo. qd erit p̄ te sollicitus in futuro. Nūc tps est valde p̄ficiōs: si phodolz qd hoc inutilius exp̄dīs: in qd p̄merci velis vñ eternaliter viatas. Veniat qd vñ diem seu horā p̄ emēdatō: si erabis et nescio an in petrabis. Eya charissime de quanto pīculo te poteris liberare de qd magno timore eripe: si mō semp̄ timoratus fueris et de morte fūctus. Stude nūc taliter vivere: vt in hora mortis valeas potiū gaudere qd timere. Disce nūc mori mūndo vt tīc īcipias vivere cū xp̄o. Disce nūc oīa p̄t̄neret ut tunc possis libere ad xp̄m p̄gere. Astiga nūc corpus tuū p̄nīam: vt tūc valeas certa h̄e cōfidentiā. Ah stulte qd cogitas te oīu victurū cū nullū diem habeas hic securum. Multū decepti sunt: et insperate de corpe extracti. Quoniam audisti a dicētibus: qd illi gladii cecidit: ille submersus est ille ab alto ruens ceruicē frēgit: ille māuocando obsequit: ille ludēdo finē fecit: alius igne: alius ferro: alius peste: et aliis latrocino perire: et sic oīm finis moriēt̄: vita hoīm tanq; vīmba subito pertransit. Quis memorabīs tui post mortē et quis orabit p̄ te? Age agēne et charissime qd qd agere poteris: qd nescis qd morieris: nescis etiā qd tibi posse moriēt̄ sequer. Dum tps habēs congrega tibi diuitias immortales. Preter salutem tuā nihil cogites: solū qd dei sunt cures. Fac nūc tibi amicos venerādo dei sc̄tos: et eoū actū imitādo: vt cum defecseris in hac vita illi te recipiat in etīa tabernacula. Serua te tanq; pegrinū et hospitē sup̄ terraz: ad

quem nūbil spectat de mundo negotiis. Serua cor liberū et ad dei sursum erectū: qd non habes hic manentē ciuitatem. Illuc p̄ces et gemitus quotidianos cū lachrymis dirige: vt sp̄s tuus mereat post mortes ad dñm feliciter transire Amen.

De iudicio penitentiā. Cap. XXIII.

Per omnibus rebus respice finem: et qualiter ante distracti iudicē stabis cui nihil est occultū: qui muneribus non placat: nec excusatōes recipit: sed qd iustū est iudicabit. O miserrime et insipiens p̄t̄ō qd rīdebis deo: oīa malā tūa scientiā interdū formidas vultum bole irati. Ut qd nō p̄uides tibi in die iudicij: qd nō nō poteris p̄ alium excusār vel defendi: sed vñūlē: qd sufficiens onus erit sibip̄. Nūc labo: tuus est fructuofus: sicutus acceptabilis: gemiūtus etraudibilis: dolo: faūfactozus et purgatiūs. Habet magnū et salubre purgatoriū patiens homo qd suscipiēs iniurias plus dolet de alterius malitia qd de sua iniuria: qd p̄ contrariātibus sibi libertē orat et ex corde culpas indulget qui veniant ab atiis pētere non retardat: qui faciliter misereb̄ qd irat̄: qui sibip̄ violentiam frequenter facit: et car nem suam omnino spiritiū subiugare conat̄ meli? Et mō purgare p̄t̄ā et vicia resēcare. qd in futuro purganda referuare. Tere nōs p̄flos decipimus p̄ inordīnatum amōz quem ad carnem habemus. Quid aliud ille ignis deuorabit nisi peccata tua? Quāto ampliō tibip̄ nūc parcis et carne sequearis: tāto dūrius postea lues: et maiorem materiam conburenti seruas. In quibus homo peccauit in illis grauius puniet̄. Ibi accidiosi ardētibus stimulis pūgenē et gulosis ingenti fame asti cruciabunt̄. Ibi luxuriosi et voluptatū amatores ardentī pīce et fetido sulphure p̄fundēt̄. Et sicut furiosi canes p̄ dolore inuidiosi yellabunt̄. Nullū vīciū erit quod sūt̄ p̄p̄t̄ cruciatū nō habebit. Ibi sup̄oi p̄fusionē replebūt̄: et auari miserrima egestate artabunt̄. Ibi erit vna hora grauior i pena: qd hic centū annū cū amarissima pñia. Ibi nulla reges ē et nulla cōsolatio dānatis. Hic tū interdū cessat a laboribz: atq; amicoz sruitur solatij. Esto modo sollicitus et dolens pro peccatis tuis et in die iudicij sis securus cūm bīs. Tūc enim iusti stabunt in magna p̄stātā aueslus eos qd se angustauerit de p̄st̄erunt. Tunc stabit ad iudicandū: qui modō se subiectū humiliter iudicis hoīm. Tunc

aut p̄t̄ op̄is suaribz / aut vīcīm

qd p̄t̄ p̄t̄erunt

*hoc emittit et via
poterat et certe quia quod se ab his cecidit*

De imitatione christi

Fo. VI

magnā fiduciam habebit paup & humilia: &
pauebit vnde superbus. Tunc videbit sapi-
ens in hoc mundo fuisse: qd p̄p̄ didic̄t stol-
tus & respectus esse. Tunc placebit ois tribu-
lario patiēter p̄p̄: & ois iniqtas op̄ilabit
os suū. Tunc gaudebit ois deuotus & mere-
bit ois religios. Tunc plus exultabit caro
afficta: qd si in delictis fuisset semper nutrita.
tunc sp̄ledebit habitat vilius: obtenebret
vestis subtilis. Tunc plus laudabilis paup̄ci-
lum domiciliū qd deauratum palliatū. Tunc
plus iuuabit oīs patiēta: qd oīs mūdi po-
tentia. Tunc amplius exaltabit similes obes-
titia: qd oīs secularis affutia. Tunc plus le-
tificabit pura & bona conscientia: qd docta phia.
Tunc plus p̄oderabit p̄ceptus diuinariū qd
totus thesaurus terrigenarū. Tunc magis
cōsolaberis sup̄ deuota ofone: qd sup̄ delica-
ta comedie. Tunc ponius gaudebis de ser-
uato silentio: qd de longa fabulatōne. Tunc
plus valebit sc̄ta opa: qd multa pulra vba.
Tunc plus placebit stricta vita & ardua pe-
nitēta: qd oīs delectatio terrena. Disce nunc
in modico pati: vt tūc a prauioribus valeas
liberari. Sic p̄mo p̄ba qd possis pati postea
Si nunc tam parū non vales sustinere: quō
poteris tūc eterna tormenta suffferre? Si mō-
modica passio tam impacientē efficit: qd ge-
henna tūc faciet? Ecce vere non potes duo
gaudia h̄c. delectari hic in mundo & postea
regnari in celo cū p̄p̄. Si v̄q̄ in hodiernū
diē semp̄ in honoribus & voluptatibus viri-
ses: qd totū tibi p̄fuisset siā in instanti mori
stingeret? Sia ergo vanitas p̄ter amare de-
um & illi soli seruire. Qui enī dēx est tuo cor
de amat. nec morte nec supplicium nec iudicium
nec infernum metuit: qd p̄fectus amor securus
accessit ad deū facit. Quē tūc adhuc peccare
delectat. nō mirū si morēt iudicium tecū Bo-
nū tūc est: vt si needū amor a male te reuocat
saltē timor gehenāe coercet qd v̄o timores
dei postponit: diu stare in bono nō valebit: qd
diaboli laqueos cūius incurrit.

De feruentemendatione totius vite no-
stre.

Cap. XXV.

Et st̄ vigiliā & diligēt in dei seruicio
& cogita frequenter ad qd venisti et
cur seculū reliqui. Nonne vt deo vi-
ueres: & sp̄nalis hō fieres? Igit ad p̄fectum
ferreas: qd mercede laborū tuorū in breui re-
cipies: nec erit tūc ampli timor aut dolor in
finib⁹ tuis. Abodiciū nūc laborabis & ma-
gnā requie immo p̄petuā leticiam inuenies,

Op̄eris

Si tu p̄māseris fidelis & feruidus in agēdo
deus. p̄cul dubio erit fideliſ & locuples in re
tribuēdo. Sp̄em bonā retinere debes qd ad
palma ḡuenies: & securitatē cape nō oportet
ne torpeas aut elatus fias. Cū enī quidā an-
xius inter metū & sp̄em frequēter fluctuaret
& quadā vice merore p̄fectus in ecclēsia ante
quoddā altare se in ofone p̄strauisset: hec in
ter se revolut dicē. Qd si fac̄re qd adhuc p̄fē-
ter ueraurus essem statimq; audiuit intus diui-
nū respōsum. Quis si b̄ sc̄re facere velles?
Fac̄nū qd tunc facere velles et b̄n̄ securus
eris. Aborū cōsolatus & cōfortatus diuine
se p̄misit uoluntati. & cessauit anxia fluctuatio
noluitq; curiose inuestigare vt sc̄ret que si-
bi essent futura: sed magis studuit inquire-
re qd esset volūtas dei b̄n̄ placens & p̄fecta ad
omne opus bonū inchoandū & p̄ficiendum
Spera in dō & fac bonitatē ait. pp̄ba: et in
habita terā p̄ascēris in diuinis ciuis. Enī
est qd multos a p̄fectu et feruentē emēdatōe
retrahit horoz difficultatis seu labor: certa-
minis. Enīmuero illi maxime p̄ alio ī virtu-
tibus p̄ficiunt qui ea qd sibi magis grauita et
cōtraria sunt viribus vincere nitunt. Nam
ibi hō plus p̄ficit & grām meref ampliorem
vbi magis sc̄ip̄ vincit sp̄u morificat. qd
nō oēs habet eque multū ad vincēdū & mo-
riendū. Diligēs tūc emulatōr volēto: erit ad
p̄ficiendū enā si plures habeat passioes: qd
alius b̄n̄ morigeratus: minus tūc feruens ad
virtutes. Duo tūc sp̄aliter ad magnā emēda-
tionē iuuāt videlicet subtrahere se violēter
ad qd natura viciose inclinat et feruentē in
stare p̄ bono qd ampli: qd indiget. Illa etiāz
studeas magis cauere & vincere: qd tibi freq̄n-
tius in alijs displicet. Ubiq; p̄fectū tūc ca-
pias: vt si bona exēplā video syl audias ad
imātūdū accēdar. Si qd aut̄ rēp̄fētib⁹ cō-
sideraueris: caue ne idē facias aut si aliqui se
cūstī. cit̄ emēdatre se studeas. Sic uocis oculis
tūc alijs cōsiderat: sic iterū ab alijs notaris.
Quā iocidū & dulce ē videre feruidos & de-
uotos frēs b̄n̄ morigeratos & disciplinatos.
Quā tristē ē trāgāevidere iordinare ambu-
lātes: qd ea ad qd vocati sūt nō exercēt. Quā
nocūlē ē negligēti vocatōis sue p̄positū: et
ad nō p̄missi lensū inclinare. Ademoz esto ar-
repti p̄positū & imagine tibi p̄pone crucifi-
xi. B̄n̄ verecūdā potes inspecta vita iesu
xpi: qd needū magi illi te p̄fōmare studiūt:
Izdiū l̄ via dei susti. Religios⁹ qd se imēcte et
deuote in sc̄tissima vita & passione dñi exer-

C. p.

*Op̄eris
et dō diffēntiā
p̄fici*

cōfessione vñnot

*Dōs ad magis
cōmōdū p̄fici
vñnot ad qd nō iocidū*

*qd cōr̄p̄fētib⁹
p̄fici*

*Op̄eris vñnot
dō diffēntiā
p̄fici*

*Op̄eris vñnot
dō diffēntiā
p̄fici*

*Op̄eris p̄fici
cōfessione
vñnot*

Liber Secundus

cer: omnia utilia & necessaria sibi abundantanter
ibi intenier: nec opus est vt extra ibeum ali
quid melius querat. **S**i iesus crucifixus in
cor nostrū veniret: q̄ cito & sufficienter docti
essent. Religiosus feruidus omnia bis por
tat & capit que illi iubent. Religiosus negli
gens & tepidus habet tribulationem sup tri
bulationē: & ex omni parte patit angustiam
quia interior cōsolacione caret & exteriorē
querere prohibet. Religiosus extra discipli
nam vivens graui ruine patet. Qui laxiora
querit & remissio: semper in angustiis erit: q̄
aut vnum aut reliquū sibi displicebit. **Q**uod
faciunt tam multi ali religiosi qui satis arta
ti sunt sub disciplina claustralē. Raro exēit:
abstracte viuunt: pauprime comedunt: gros
se vellunt: multū labozant: parum loquunt
dū vigilant: mane surgūt: orones plongāt
frequenter legunt: & le in omni disciplina cu
stodiunt. Attende chartusienses cistercienses
& diversi religionis monachos ac moniales
qualiter omni nocte ad pfallendū dñō affur
gunt: & ideo turpe est vt tu deberes in tā san
cto opere pigritare: vbi ranta multitudine re
ligioso:ū incipit deo ubilare. **S**i nihil ali
ud faciendū incūberet: nisi dñm deum nrm
toto corde & ore laudare. **S**i si nūq̄ indige
res comedere nec bibere nec dormire: s̄ sem
per posses dñi laudare: & solūmodo spūali
bus studiis vacare: mīc multo felicior es
q̄ modo cum carnē ex qualicunq̄ necessita
te seruis. Utinam non essent iste necessita
tes: sed solūmodo spūales anime refectio
nas heu satis raro degustamus. **Q**uando
homo ad hoc puenit q̄ de nulla creatura cō
solationē suam querit: tunc ei deus pāmo p
fecte sapere incipit: tunc etiā bene contentus
de omni euentu rerum erit tunc p̄ mag
no letabit: nec p̄ modico contristabit: sed po
nit se integrē & fiducialiter in deo: qui est ei
omnia in omnibus: cui nihil vniq̄ perit nec
mors: fed omnia ei viuit & ad nutrītū incūta
ter deseruit. Alemento semper finis: q̄r per
ditum nō reddit ipsū. Sine solicitudine & di
ligentianū q̄ acquires virtutes. **S**i incipis
re pescere incipies male habere. Si ait dede
ris te ad seruō: inuenies magnaz pacem &
senties leuiorē laborem: ppter dei gratiam &
virtutis amorē. Homo feruidus et diligens
ad oīa est paratus. **A**haio: labor est resistere
laboribus. Qui paruosnō vitat defectus:
paultim labis ad maiores. Gaudiebis sem

per vespe: si diem expendas fructuose. **E**lis
gila sup teipm excita te ipm admons teipm:
& q̄cq̄ de alijs sit nō negligas teipm. **L**ātū
pācies: quantū tibip̄ vim in tuleris.

Eplicit Liber primus.

Incepit Secundus.

De interna cōservatione. Cap. I.

Rgnū dei ita vos est dicat do
minus. Lōuerit te ex toto cor
de tuo ad dñm: trelinque hunc
miseriū mundū: et inueniat aia
tua regū. Dilec̄ exterioria cō
temnere & ad interioria te dare: et videbis re
gnū dei in te venire. **E**s enī regnū dei pax &
gaudiū in spū scđō: qđ nou dat imp̄s. **C**le
niet ad te xp̄ ostendens tibi cōsolacionē su
am: si dignā illi abintus paraueris māstionē
Omnis gloria cius & decor ab intra est: & ibi
cōplacet sibi. Frequens illi visitatio cū hoīe
in terreno: dulcis sermocinatio: grata consola
tio: multa pax: familiaritas stupenda nimis
Eya anima fidelis p̄para huic spōsō cor tuū
quatinus ad te venire & in te habitate dignē
tur. Sic enī dicit. Si quis diligit me fermō
nem meum seruabit: & ad cum veniemus: et
mansionem apud eum faciemus. Da ergo
christo locum: & ceteris omnibus nega intro
itum. Cum xp̄m habueris: diues es̄ sufficit
tibi. Ipse erit prouisor: tuus: & fidelis: pura
tor: omnibus: vt non sit opus tibi in homi
nibus sperare. Homines enim cito mutantur:
& deficitur velociter. christus autem manet
in eternū & astar vsq̄ in finem firmiter. Non
est magna fiducia ponēda in homini fragili
li & mortalitati: sicuti si vtilis sit & dilectus: neq̄
tristitia multa capienda ex hoc interdum
aduerset & contradicat. Qui hodie tecū sūc
ras contrariari possunt: & econtra sepe
aura venturū. Pone totam fiduciam tuā
in domino: & si ipse timor tuus & amor tuus
Ipse p̄ te respōdebit & faciet bene sicut meli
us fuerit. Non habes hic manentem ciuita
tem: & vbi cūq̄ fuerit extraneus: eo & p̄ gregi
nus: nec requies aliquis habebis nisi xp̄o inti
me fueris virū. **Q**uid h̄ circūspicio: cū ille
nō sit locū regetōs. In celestib⁹ d̄z cē h̄
tatio tua: & si ī trāstū ciuita st̄ aspiciē
da. Transiū omnia: & tu cum eis pari. **E**t
de vt non inhēreas: ne capiaris et pereras.
Apud altissimum sit cogitatio tua: et depe
catio tua ad christū sine intermissione dirigā
tur. Sincris alta speculari & celestia: requie
scē in passio xp̄i: et in sacrī vulnebus ei⁹

Non habebis regū: ego te servā: &
regō: neq̄ p̄fōrā: si alia uāsi spectat

*xpo multo p[ro]p[ter]e est
et natus ap[osto]l[us]* De imitatione christi Fo. VII.

libenter habita. Si enim ad vulnera et precia
ofa stigmata iesu devote confugis: magnas
in tribulatione confortationem senties nec
multum curabis hominum despectiones, fa-
cilius verbis detrahentibus perferes. Lhi-
stus fuit etiam in medio ab hominibus despe-
ctus: et in maxima necessitate a notis et amicis
inter opprobria derelictus. Xps pati voluit
et despici: tu audes de aliquo queri? Lhi-
stus habuit aduersarios et oblocutores: et tu
vis o[ste]nere habere amicos et b[ea]tificatores? Unde
coronabis patientia tua: si nil aduersitas o[ste]-
currerit. Similiter contraria via pati quod eris
amicus xpi. Suffine te cu[m] xpo, p[ro] xpo: si vis
regnare cu[m] xpo. Si semel p[re]fecte introfles-
in interiora tui et modicum de ardente eius
amore sapuisti: tunc de proprio comodo vel
incomodo nihil curares: sed magis de oppro-
brio illato gaudeces: quia amor iesu facit ho-
minem seipsum contemnere. Amator iesu et verus
internus et liber ab affectionibus inordinatis
potest se ad deum libere conuertere et eleuare
se supra seipsum in spiritu ac frumento descendere. Qui
sapientia oia propterea sunt non nobis dicunt aut est
mane hic vere sapiens est et doctus magis a
deo quam ab hominibus. Qui ab intra scit ambula-
re et modicum res ab extra ponderare: non re-
quirit loca: nec sp[iritu]a expectat ad habenda de
uota exercitia. Homo internus cito se recol-
ligitur: numquid se totu[m] ad exteriora effundit.
Non illi obest labor exterior: aut occupatio
ad tempora necessaria: sed sicut res euenient sic
se illis accommodat. Qui intus b[ea]tis dispositus
est et ordinatus non curat mirabiles et puer-
flos hominum gestus. Tantum homo impedit
et distrahit: quantum sibi res attrahit. Si recte
tibi est et binis purgatis: omnia tibi in
bonum cederent et p[re]fecti. Ideo multa tibi di-
splicent et sepe contrubat: quia adhuc non es tibi
ipsi p[re]fecte mortuus nec segregarus ab omni
bus terrenis. Nihil sit maculat et implicat
cor hominis: sicut imparis amor in creaturis.
Si renuens consolari exterius poteris specula-
ri celestia: et frequenter interiori jubilare.

De humili submissione sub prelati regi-
mine. Capit. II.

Non magnitudinas quis p[ro] te vel co-
tra te sit: sed hoc age et cura ut deus
tecum sit in omni re quia facis. Habeas confi-
entia bona: deus b[ea]ti te defensabit. Que enim
adiuuare voluerit: nullius pueritas nocere
poterit. Si tu scis tacere et pati videbis pros-
culendum auxiliu d[omi]ni. Ipsi nouit tempus et mo-

habe bona g[ra]uia d[omi]ni te defensabit

dum liberandi te: et ideo debes te illi resigna-
re. Dei est adiuuare et ab omni confusione li-
berare. Sepe valde potest ad maiorem humi-
litatem conservandam: quod defectus nos alii scut
et redargunt. Quando homo p[re] defectibus
suis se humiliat: tunc faciliter alios placat et
leuiter satissimac sibi irascientibus. Humilem
deum p[re]dictum et liberat: humilem diligit et colo-
rat: humili boi se inclinat humili largit gratias ma-
gnas: et post suam defensionem leuat ad gloriam h[ab]ili
sua secreta reuelat: et ad se dulciter trahit et
imitat. Humilis accepta contumelias et confu-
sione satis bene est i pace: quia stat in deo et non
in mundo. Non reputes te aliquid p[re]fectus:
nisi omnibus inferiorum te esse sentias.

De bono pacifico homine. Cap. III.

Onte te pamo in pace: et tunc alios
poteris pacificare. Homo pacificus
plus potest quam binus docti: sed passionis
tus etiam bonum in malu trahit: et faciliter ma-
lum credit. Bonus pacificus homo omnia
ad bonum conuertit. Qui bene in pace est: de
nullo suspicatur: qui aut male contentus est et
comotus: varijs suspitionib[us] agitat: nec ipse
quietus: nec alios quietescere permittit: dicit le-
te quod dicere non deberet: et omittit quod
sepe sibi magis facere expediret. Considerat
et alij facere tenentur: negligit quod ipse fa-
cere tenetur. Habe ergo primum zelum sup-
temperium: tunc zelare poteris etiam in illo
proximum tuum. Tu bene facta tua seis ex-
cusare et colorare: et alioquin non vis recipere
et excusatones. Justius esserit te accusare: et
fratrem tuum excusares. Si portari vis:
posta et alium. Vide quod longe es adhuc a ve-
ra charitate et humilitate: que nulli nouit in-
dignari vel traxi nisi tibi sibi p[re]conis[er]t et ma-
gnum cum bonis et manuetis conuertari: B[ea]ni
omnibus naturaliter placet et unusquisque
libenter pacem habet et secum sentientes
magis diligit. Sed cum duris et peruersis
aut indiscretanis aut nobis contrariantibus
pacifice posse vivere magna gratia et lauda-
bile nimis virile quod factum. Sed sunt qui se
ipsos in pace tenent et cum alijs etiam pace
habent. Et sunt qui nec pacem habent nec
alijs in pace dimittunt. Alijs sunt graues:
sed sibi sunt semper grauiores. Et sunt qui
seipos in pace retinent: et ad pacem alios re-
ducere student. Est tamen tota pars nostra
in hac misera vita potius in humili sufferen-
tia ponenda quam in non sentiendo contraria;
Qui melius scit pati: pace tenebit maiorem

h[ab]ent se p[re]dicti

h[ab]ent pacificos p[re]fere

p[re]fere p[re]dictos p[re]fere

3 clavis regum et alijs

*et ad seruandum
et deinceps et vincere*

*p[re]dicta et defere
pari*

399

Liber Secundus

AIlle est victor sui: et dominus mundi: amicus christi et heres celi.

De pura mente et simplici intentio. Cap. IIII.

Onus alius hoc subleuat a terrenis. Simplicitas et esse in intentio: puritas in affecto. Simplicitas intendit deum: puritas apprehendit et gustat. Nulla bona actio te impediatur: si liber intus ab omni inordiato affectu fuens. Si nihil aliud quam dei beneplacitum proximi utilitatem intendit et quis: interna libertate fuentes. Si recti cor tuum effert tunc ois creatura speculata vite et liber scientie effectus est. Hoc est creature tua quia et vilis quoniam donatae dei non respondet. Si tu es intus bonus et purus: tunc ois sine impedimento videres et bene capies. Quod purum penetrat celum et infirmum. Qualis

est gaudium in mundo hoc utique possidet purum cordis homo: et est alicubi tribulatio et angustia melius nouit mala conscientia. Sicut ferrum misum in igne amittit rubiginem et tonit canades efficit: sic homo ad deum se integrum pertinet a corpore eruit et in nouum hominem transmutatur.

Qui homo incipit repeccare: nunc prius metuit la horam et libenter exterrit accipit solationem. Sed quoniam peccate incipit se vincere et viriliter in vita et ambulare: tunc minus ea reputat: quod sibi prout grauia esse sentiebat. De propria conscientia. Caplin. V.

Non possumus nobis ipsi sumis credere: quod sepe nobis gratia deest et sensus. Abodi cum est in nobis: et hoc citro per negligenti amittimus. Sepe etiam non adiutum est quod tam ceci intus sumus. Sepe male agimus: et peius excusamus: et passione interduo memorem et sensu puramus. Parva in aliis reprehendimus: et rara maiora praetulimus. Satis certos sentimentos et proderamus quod ab aliis sustinimus sed quantum aliis a nobis sustinent non adiutum est. Qui bene et recte sua ponerebant: non erat quod de alio grauitate iudicaret. Internus hoc suipius cura oibus curis affponit: et quod sibi ipsi diligenter intendit: faciliter de aliis taceat. Namque etis internus et deus: nullus de alienis siluerit et ad te ipsum spaliter responderis. Si tibi et deo totaliter intendis: modicum te mouebit quod foris precipit. Tibi es qui ubi ipsi pisa non es. Et quoniam oia peccasti quid te neglecto pfectisti. Si debes habere pacem et unionem veram: oportet quod totum abduc postopnas et te solus per oculis habecas. Adultus pincere pfectio: si te feriatum ab omni cura coaser

uedi et genitio sit secunda. uera. Valde deficit: si aliquid tempore reputaueris. Nil alium nil magnum nil gratum nil acceptum tibi sicut nullus pure deus aut deo sit. Totum vanum estima: quicquid consolacionis occurrit de aliqua creatura. Amans deum anima: sub deo despicit vniuersa. Solus deus eternus immensus implens omnia: solus tuum est anime et vera cordis leticia.

Delicia bona conscientia. Cap. VI.

Olor boni hominis testimonium bonae conscientie est. Habe bona conscientiam et semper habebis leticiam. Bona conscientia valde multa potest portare: et valde leta est inter aduersa. Habla conscientia semper timida est et inquieta. Suauiter requiesces: si te cox tuum non phendit. Holi letari: nisi cum beneficeris. Ab aliis nunquam habebit veram leticiam nec internam sentiunt pacem: quia non est pac impia dicit ois. Et si dirent in pace sumus non venient super nos malaz: et quod nobis nocere audebit. Ne credas eis: quoniam repente exurgat ira dei et in nihilum redigent actus eorum: et cogitationes eorum peribunt. Gloriari in tribulacione non est glorie amanti: sed enim gloriaris est in cruce domini gloriaris. Brevis gloria que ab hominibus datur et accipitur. Ab aliis gloriam semper committitur tristitia. Bonorum gloria in conscientiis eorum: et non in ore hominum. Iustorum leticia de deo et in deo est: et gaudium eorum de veritate. Qui vera et eternam gloriam desiderat: temporalem non curat. Et qui temporalem querit gloriam aut non ex animo contemnit: minus amare coniunctur celestem. Ab aliis habet cordis tranquillitatem quoniam neclaudes curat nec vituperia. Facile erit contentus et pacatus cuius conscientia inuidae est. Non es sanctus: si lauderis nec vilior: si vitupereris. Quod es hoc es: nec maior dici vales quam deo teste sis. Si attendis quid apud te lis intus: non curabis quid de te loquantur homines foris. Homo vider in facie: deus autem in corde. Homo considerat actus: deus penitentia intentiones. Bene semper agere et mox ictum de se tenere: humili anima iudicium est. Rolle consolari ab aliqua creatura magne puritatis et interne fiducie indicium est. Qui nullum extrinsecus pro se testimonium querit: liquet quod se deo totaliter commisit. Non enim qui scipsum commendat ille probatus est ait beatus paulus sed quem deus commendat. Ambulare cuius deo intus nec aliqua affectione teneri foris:

De imitatione christi

Fo. VIII.

Itatus est interni hois.

De amore iesu super omnia. Cap. VII.

Beatissimus qui intelligit quid sit amare Iesum: et contemnere seipsum propter Iesum. Oportet dilectum pro dilectio reliquie regi: Iesu vult solus super omnia amari. Dilectio creature fallax et instabilis dilectio Iesu fidelis et perseverabilis. Qui adharet creaturae cadet cui libelus: qui amplectitur Iesum firmabit in eum. Illius dilige et amici tene ubi: qui odisse recedebitis te non derelinquet nec patet in fine perire. Ab hoibus oportet te aliqui separari sicut velis sive nolis. Teneat te apud Iesum vires et mores: et illius fidelitas te permitte qui oibus deficiens solus potest te iuare. Dilectio tuus talis est naturae ut alienus non velit admittere sicut Iesu vult cor tuum habere et tangere rex in proprio throno sedere. Si scires te bius ab omnibus creature evacuare: Iesu debet libenter tecum habitare. Per te totum politum inuenies: quicquid extra Iesum in oibus posueris. Non confidias nec inniras nisi calamus ventosum: quia ois caro feuit: et ois gloria eius ut slos seni cadet. Sit de cipiens si ad exterrimam hominem apparentiam non aperierit. Si en tuum in aliis queris solatiu et lucru senties sepe detrimentum. Si queris in oibus Iesum inuenies vincere Iesum. Si autem quis teipsum inuenies etiam teipsum: sed ad tuam puniti. Plus enim hoc nocuimus sibi si Iesu non quiri. Et totus mundus et omnes sui aduersari.

Defamiliari amicinita Iesu. Cap. VIII.

Quelando Iesu adestrat totum bonum est quod quicquid difficile videatur. Quia non Iesu non adestrat totum durum est. Quia iesu intus non loquitur consolatio viles est. Si autem Iesu vincit loquuntur tantum magna consolatio sentit. Nonne maria magdalena statim surrexit de loco in quo fleuit quia martha illi dixit. Abagister adestrat et vocat. Felix hora quia Iesu vocat te lacrimis ad gaudium spiritus ardus et durus es sine Iesu. Et insipient et vanus si cupis aliquid extra Iesum. Nonne iesu est magis dominus quam si totum poteret mundum. Quod potius mundus conferre sicut Iesu. Et sic sine Iesu grauis est infernus: et esse cum Iesu dulcis paradisus. Si fuerit tecum Iesu: nullus poterit hocere inimicus. Qui inuenit Iesum inuenit thesaurem bonorum in bonis super omne bonum. Et qui poterit Iesu poterit nimis multum et plus quam totum mundum. Pauperrimus est qui vivit sine Iesu. Divissimus qui bis est cum Iesu. Magna aro est scire conuersari cum Iesu et scire

Iesum tenere magna prudetia. Esto humilior pacificus et erit tecum ibs. Potes cito sugare Iesum et gratiam eius poteris si volueris ad exteriora declinare. Et si illum effugaueris et perdidieris ad quem tunc fugies: et quiem tunc queres amicum. Sine amico non potes dum vivere: et si ihesus non fuerit tibi per omnibus amicus eris nimis tristis et deploratus. Fatue igitur agis si in aliquo altero confidias et letaris. Ut ergo diligendum est magis ratione mundum habere contrarium quam Iesum offendere. Ex omnibus ergo charis sit Iesus dilectus specialis. Diligant omnes propter Iesum Iesu autem propter seipsum. Solus Iesus Christus singulariter est: amandus qui solus bonus et fidelis inueniens per omnibus amicus. Propter ipsum et in ipso tam amici quam inimici tibi sint chari et per omnibus his exortandus est ut omnes ipsum cognoscant et diligant.

Nunquam cupias singulariter laudari et amari: quod hoc solus dei est qui simile sibi non habet. Nec velis quod aliquis in cordis tuo tecum occupet: neque tu cui alius occuperis amorem sed sit ihesus in te et in omni bono nomine. Esto purus et liber ab intus sine aliquo creature implicamento. Oportet te esse mundum et purum cor: ad Iesum gerere si vis vacare et videre quam suauis est dies. Et reuera ad hoc non peruenies nisi gratia eius fueris preuenitus et intractus: ut omnibus evanescat et liquidentur solus cum solo vincularis. Quando enim gratia dei venit ad hominem: tunc potes fit ad omnia: et quando recessit tunc pauper et infirmus erit: et quasi tunc ad flagella reliquerit. In his non debes decazi nec desperare: sed ad voluntatem dei equanimiter stare: et cum cuncta superuentienta tibi ad laudem Iesu christi perperi: quia post hyemem sequitur estas: post noctem reddit dies: et post tempestatem serenitas magna. De carentia omnis sollicitus. Capitulum IX.

Domi est graue humani contemnere solutum. cum adestrat diuinum. Absque diuini est et valde magnum tam humana mano quam diuino posse carere solatio: et per bone dei liberetur exilium cordis velle sustinere: et in nullo seipsum querere nec ad proprium meritum respicere. Quid magni est si habilis sis et deuotus aduentiente gratia operabilis cunctis hec hora. Satis suauiter equitat: quam gratia dei portat. Et quid mirum si omnis non sentit qui portatur ab omnipotente et ducitur a summo ductori. Libenter

Liber Secundus

habemus aliquid p solatio et difficulter ho
mo exiit a seipso. Elicet scilicet martyr laure
tius seculii cū suo sacerdote: q; oē qđ in mū
do delectabile videbas despexit: et dei sum
mi sacerdote Sextiū quē magis diligebat
pro amore xp̄i etiā a se tolli clementē ferebat
Amore igū creatoris amore hominis supa
uit: p humano solatio diuinū beneplacitū
magis elegit. Ita et tu aliq̄ necessariū et di
lectū amicū p amore dei disce relinq̄re. Nec
grauit̄ feras cū ab amico derelictis fueris:
sciens qm̄ oporoz nos oēs tandem ab inuicē
separari. Abiit̄ et diu opet hoc in scip
io certare: anteq; dicit scip̄in plena supare:
et totū affectum suum plene in dñi trahere.
Quādo homo stat sup scip̄o facile labitur
ad cōsolationis humanas. Sed verus xp̄i
amator et studiosus securator virtutū nō ca
dit sup illas cōsolatiōes nec querit tales sen
sibiles dulcedines: sed magis forces exerci
tationes: et p xp̄o duros sustinere labores.
Cum igū spiritualis cōsolatio a deo daſ cū
gratiaq; accipe eam: sed deī mun̄ intelli
lege esse non tuum meritū: et noli extollī.
Holi nimū gaudente nec inanite plurime:
sed esto magis humilior: ex dono: cautio: q̄
et timoratio: in cunctis actibus tuis quoniam
trāsist̄ hora illa et sequētentia. Lū abla
ta fuerit cōsolatio nō statim desperes sed cū
humilitate et patia expecta cēlestē visitatio
nem: q; potes est deus ampliorē tibi redi
nare grām et cōsolatiōem. Iſtud nō est no
num nec alienum viā dei expertis: q; in ma
gnis sanctis et in antiquis pph̄bi fuit talis
sepe alternatiōis modus. Uſi quidā preſen
te iā gratia dicebat. Ego dixi in abundātia
mea nō mouebor in eternū. Abiente aut̄ gra
tia quid in se fuerit expertus adiūgit dices.
Auertisti facie tuā a me et facies sum cōtr
atus. Inter hec tñ nequaq; desperat̄ ſi in
stātū dñm rogat et dicit. Ad te dñe clama
bo et ad deū meū depēcabor. Deniq; oratois
sue fructū reperiat et se exaudiat testatur de
cens. Audiuīt dñs et miserit et mei dñs fa
ctus est adiutor meus. Sed in quo. Cōuer
tisti inquit plantū meū in gaudiū mibi et
circumdedisti me leticiā. Et si sic actū est cū
magnis sanctis nō est desperandum nobis
infirmit̄ et paupribus ſi interdū in frigidita
te et interdū in feruore ſumus quoniam ſp̄is
venit et recedit ſi ſu voluntatis b̄iplacitū.
Uſi beatus Job ait. Uſistras cū diluculo et
ſubito pph̄as illū. Sup quid igū ſpare pos

ſum aut in quo p̄fidere debeo nill in ſola ma
gna misericordia dei: et in ſola ſpe ḡe celeſtis
Siue enī adſint hoies boni ſue deuoti fra
tres et amici fideles ſue libi ſancti vel tra
ctatus pulchri ſue dulcis cantus et hymni
oia hec modicū iuuat et modicū ſapiunt q̄i
desertus ſum a gratia: et in pp̄ia paup̄itate
relictus. Tunc nō el mel' remedii q̄ pati
entia et abnegatio mihi in voluntate dei. Nū
q̄ inueni aliquē religiosum qui nō habuerit
interdū gratia ſubtractionē: aut nō feruerit
feruoris diminutionē. Nullus ſanctus fuit
vñq̄ tamalte raptus et illuminat⁹ qui paliū
vel poſtea nō fuit tentatus. Nō enī dignus
est alta dei cōceptiōe: q; p deo nō eſt exer
citatus aliqua tribulatiōe. Solet enī ſequē
tis cōsolatiōis tentatio ſeedens eſte ſignum
Nam tentatiōnib; pph̄as celeſtis pimiliū
cōsolatiō. Qui vicerit inquit dabo ei edere d
liguo vite. Daſ etiā cōsolatio diuina ut ho
mo fortior sit ad ſuſtinendū aduersa. Sequi
tur etiā tentatio ſe eleuciōe de bono. Nō dor
mit dyabol⁹ nec caro adhuc mortua eſt: ido
nō cefſos p̄parare te ad certamē: q; a deitris
et a ſinistris ſunt hostes qui nunq̄ quietiſcūt

De gratitudine p grātia dei. Capi. X.
Quid queris quiete cū natuſ ſi ad
laborē: pone te ad patientiā magi
q̄ ad cōſolatiōem et ad crucē poſtan
dam magis q̄ ad leticiā. Quis enī ſeculari
um nō libēter cōſolatiōne et leticiā ſp̄alem
acciper. ſi ſemp obtainire posſet. Excedūt ei
ſpirituales cōſolatiōes oēs mūdi delitias car
nis voluptates. Itaz oēs delitiae mundane.
aut turpes ſunt aut vane. Spirituales do
delitiae ſole iocundae et honeste ex ſtūtib; p
genite et a deo puris infuse mentibus. Sed
iſtis diuinis cōſolatiōibus nemo ſemp p ſuo
affectu frui valer: q; ip̄s tentatiōis nō diu
cessat. Abiit̄ cōtraria ſuperne visitatiōni
falsa libertas animi et magna cōfidentia ſui
Deus dñi ſacit cōſolatiōis grām dando: ſed
bō male agit nō totū deo cū gratiarū actiōe
retribuēdo. Et ideo nō poſſunt in nobis do
na gratia fluere: q; ingratis ſum auctor. nec
totū refundiſſ ſontali origini. ſemp enī
debet gratia digna grās referenti. aufereſt
ab elato qđ dari ſolet humili. Nolo consola
tiōne que mibi auertit cōpunctionē: nec aſſe
cto cōceptiōne que ducit in elationē. Nō
enī omne alii ſanctū: nec omne desideriū
puz: nec omne dulce bonū: nec oē chaz gra
tia: deo. Libēter accepto grām vñ humilio

De imitatione christi

Fo. IX.

et timoratio inueniar: atq; ad relinquendū
me paratiō siam. **D**ocē dono gratiē: et eri-
diūs subtractiōis verbere: non sibi audebit
quicq; boni attribuire: s; potius se pauperē
et nudum confitebis. **D**a deo quicq; dci est:
et tibi alſcribe qd tuū eſt hoc eſt: deo gratias
pro gratia tribue tibi aut̄ ſoli culpā: et dignā
pena p culpa deberi ſentias. **P**one ſemp
ad infinitū et dabis tibi ſomniū ſumū non
ſtar ſine infinitū. **S**umī ſancti apud deū. mi-
nimi ſunt apud te et quāto glorioſores: tāto
in ſe humiliores: pleni vītate et gloria celeſti
non ſunt vane glorie cupidi. **I**n deo fundati
et conſirmati: nullo mō poſſunt eſſe elati: et q
deo totū aſcribit quicq; boni accepit glo-
riam ab inuicē non querit: b; gloria que a ſo-
lo deo eſt volunt et deit in ſe et in oib; ſcīſis
laudari ſup oia cupunt: et ſemp in idipſum
tendunt. **E**ſto igit̄ gratis in minimo et eiſis
dignis maiora accipe. **S**it tibi minimū etiā
p martino et magis cōceptibile pro ſpeciali
dono. **S**i dignitas datoris inſpicit: nullum
datu parū aut mun⁹ vile videbit. **N**on eni
parū mun⁹ eſt qd a ſumō deo donat etiā ſi
penas et verbera donauerit gratū eſſe debet:
q; ſem⁹ p ſalute nra facit quicq; nobis ad/
uenire permiſſit qui gratiā dei retinere deſi-
derat: ſit grat⁹ p graſi dei data: patiē p ſubla-
ta ooz ut fedat: cauſit et humilē ne amittat.
De paucitate amatorū crucis iefi. Ca. XI.

Ab regni ſui celeſtis: ſed paucis baſiula-
tores ſue crucis. **H**abebit multos deſi-
deratores conſolatiōis: ſ; paucos tribulati-
onis. Plures inueniſſi ſocios mens: ſ; paucos
abſtinēti. **O**mnes volunt cū xpo gaudere:
ſ; pauci volunt p ipo aliqd ſuſtineſſe. **A**bul-
ti ſequunt iefiū viſq; ad fractionē panis: ſ;
pauci ad bibendū calicem passionis. **M**ulti
miracula eius venerant: ſ; pauci ignominia
crucis ſequunt. **M**ultū iefiū dūgūt: qd diu
aduera no contingit. **M**ultū illū laudant et
bñdicunt: qd diu coſolationes aliq; ab ipo
recipiunt. **S**i aut̄ ſe iefiū abſcōderit et modi
cum eos relinquerit: aut̄ i querimoniā aut̄ in
deſectionē numī cadit. **Q**ui aut̄ iefiū pro
pter iefiū et non ppter ſuā aliquā coſolatio-
nem ppā diligit: ipſum in tribulatiōe et in
anguftia cordis ſicut in ſuma coſolationem be-
nedicunt. **E**t ſi nūq; eis coſolationem dare
veller: ipſum tū ſemp laudarent p graſias
agere vellent. **O** quātū pōt̄ amo iefiū pur⁹:
nullo ppā cōmodo vel amore permixtus.

Rōne oēs mercenarij ſunt dicendi: qui cōo-
lationes ſp q̄unt. **R**ōne amatores ſui ma-
gis qd xp̄ p̄bant: qui ſua comoda vel luca-
temq; medrant. **T**bi inueniē talis qui velit
deo fuire gratis. Raro inueniē tā ſpiritualis
aliq; qui oib; ſit nudatus. **N**am verū ſpi-
ritu pauperē: et ab omni creaſura nudū quis
inueniet. **P**rocul t d vltimū ſinibus preciū
ei⁹. **S**i dederit hō ōēm ſubſtātu ſuā: adhuc
nilib; eſt: ſi fecerit penitentiā magnā adhuc
exiguū eſt: eſi apprehēderit ōēm ſcientiam
adhuc longe eſt: ſi habuerit virtutē magnā
et deuotionē numī ardentē adhuc multū
ſibi deſt vnu ſcīſe quod ſibi ſumē neceſſa
riū eſt. **Q**uid illud: Ut oib; relictis ſe/
linquat et a ſe totaliter exeat nihilq; de pri-
uato amore retineat. **L**um omnia fecerit q̄
facienda nouerit: nilib; ſe feciſe ſentiat. **R**ō
grande punderet q̄ grandis ellimari poſſit:
ſed in veritate ſeruum inutilem ſe pronun-
ciet: ſicut veritas ait. **L**um fecerit oia que
precepta vobis ſunt: adhuc dicite q̄ ſerui in
uniles ſumus. **T**unc xpo paup et nudus ſpiri-
tu eſte poterit et cū ppheta dicere: **Q**ua vni-
cus et paup ſū ego. **N**emo iſto dicitur: nemo
ēt liberor: nemo potenter: illo q̄ ſciit ſe et oia
relinquere: et ad infinitū ſe ponere.

De regia via ſancte crucis. Cap. XII.

Crus hic multis videſ ſermo. Ab/
dō ſiega temerit̄ tolle cruce tuam: et ſe/
quere iefiū. **S**ed multo durius erit
audire illud extreμū verbū. Discedite a ma-
maledicti in ignē eternū. **Q**ui eni modo li-
benter audiūt et ſequunt̄ verbū crucis: tunc
non temebit ab audiōte mala eterne diſatio-
nis. **H**oc ſignū crucis erit in celo cū dñis ad
iudicandū venerit. **L**um oēs ſerui crucis q̄
ſe crucifixō cōfomauerunt in vita: ad xp̄m
accident iudicem cū magna fiducia. **Q**uid igis
timeſ tollere cruce: p quā ſit ad regnum
In cruce ſalus: in cruce vita: i cruce pteccio
ab hoſtia: in cruce infuso ſupne ſuauita-
ris: in cruce robur mētis: in cruce gaudī ſpi-
ritus: in cruce virtus ſumā: in cruce pteccio
ſanctitatis. **N**on eſt ſalus anſe nec ſpes eter-
ne viuēti in cruce. **L**olle ergo cruce tuam
et ſequere iefiū: et ibis in vitam eternā. **P**re-
ceſſit ille baſiulans ſbi cruce ſtimuliſ eſt: p
te in cruce: vt tu etiam portes cruce ſtimuliſ af-
fectes in cruce: q; ſi cōmoriuit ſueris: etiā cū
illo pariter viues: et ſi ſocuſ ſueris pene ſo-
cius eis et glorie. **E**cce in cruce totū conſtat
et in moriendo totū iacet: et non eſt alia via ad

Opus de homi
vnu mercenarij ſuā
q̄ adhuc ſentiat

for Crux da
caravallensis

Liber Secundus

vitam et ad veram internam pacem nisi via sancte crucis et quotidianae mortificationis. Ambula ubi vis: quere quocumque volueris: et non inuenies aliorum vias supra: nec securiorum viam infra nisi viam sciat crucis. Disponit et ordina oia fum tuum velle et videre: et non inuenies nisi semper aliqd pati debere aut sponte aut inuitate: ita crucis semper inuenies. Aut enim in corpore dolorem senties: aut in anima spiritus tribulationem sustinebis. Interdu a deo relinquiris: interdu a proximo exercitaberis: quod amplius est sepe tibi meti ipsi grauius eris: nec tamen aliud remedium vel solatio liberari seu alleuiari poteris sed non deus voluerit oportet et sustinebas. Tunc ei deus ut tribulatione sine solatio discas pati: ut illi totaliter subiicias humilior ex tribulacione fias. Nemo ita cordialiter sentit passionem christi: sicut tu cui congenit similitudinem pati. Lux igitur spuma parata est et vobis te expectat. Non potes effugere vicimus: cucurris quod vobis venieris: te ipsum tecum portas: et si te ipsum inuenies. Conuertere te supra: conuertere te infra: conuertere te extra: et intra: in his oibus inuenies crucem: et necesse est te vobis tenere patiam si interior via habere pacem et perpetuam promereri coronam. Si libenter crucem portas portabit te deducet ad desideratum finem: ubi scilicet finis patienti erit quis hic non erit. Si inuite portas: quoniam tibi facis et te ipsum magis grauius: et non oportet ut sustineas. Si abducis viam crucis aliam: pculdubio inuenies: et forsitan grauior. Credite tu eisdere: quod nullus mortalium potuit preterire. Quis secundum in mundo sine cruce et tribulacione fuit? Nec enim dicitur in hoc mundo vivit. Oportebat autem Christus pati et resurgere a mortuis: et ita intrare in gloriam tuam. Et quod tu aliam viam queris quod hanc regiam viam que est via sciat crucis? Tota vita christi crux fuit et maritur: ut tibi queris requiri gaudium. Eras erras si aliud queris quod pati tribulationes: quod tota ista vita mortalium plena misericordie et circumscriptio crucis. Et quanto altius quis in spiritu prefererit: tanto grauiores cruces sepe inueniet: quod exili sui pena magis ex amore credit. Sed tamen sic multipliciter afflictus non est sine leuamine consolacionis: quod fructus magni sibi sentit accrescere ex sufferentia sue crucis. Nam dum sponte illi se subiicit: et onus tribulationis in fiducia diuina consolacionis conuertitur. Et quanto cor magis per tribulacionem attinet: tanto amplius spiritus per internam

consolationem roboretur. Et non nunquam intantum confortat ex affectu tribulationis et aduersitatis ob amorem consolitatis crucis Christi: ut non sine dolore et tribulatione esse vellet quantum tanto se accepit et deo credit quanto plura et grauiora pro eo perfere poterit. Non est illud virtus hois: sed gratia Christi: que tanta potest et agit in carne fragili: ut quod naturaliter semper abhorret et fugit: hoc seruore spiritus agreditur et diligat. Non est enim hominem crucem portare: crucem amare corpus castigare: et seruitu subiungere honores fugere: contumelias libertatem sustinere: seipsum despicer: et despici optima re: aduersa quecumque cum dominis perpetui: et nihil spernitatis in hoc mundo desiderare. Si ad tempus respicias: nihil homini ex te poteris: si in domino confidis: dabis tibi fortitudinem a celo et subiunges dictio tua mundus et caro. Sed nec inimici diabolus timet: si fueris fide aratus: et Iesu cruce signatus. Pon ergo te fidelis et bonus filius Christi ad portandum viriliter crumen domini tui: pro te et amore crucifixi. Prepara te ad tolerandam multa aduersa et variarum incommodarum in hac misera vita: quia sic tecum erit vobis quod fueris: et sic reuera eius inuenies vobis latueris. Oportet te ita esse et non esse remedium evadendi a tribulacione malorum et dolore quam ut te patiaris. Calix domini affectans beatum amicum eius esse et patrem cum eo habere desideras. Consolaciones deo committit: faciat igitur cum talibus sicut sibi magis placuerit. Tu vero pone te ad sustinendum tribulationes: et reputa eas maximas consolationes: quod non sunt cognitae passiones huius temporis ad futuram gloriam: quod reuelabuntur in nobis permanentia: etiam si solus oes posses sustinere. Quando ad hoc veneris et tribulatio tibi dulcis est et sapit: per Christum bene tecum esse estimatur: quod inuenisti per radicem in terra. Quadruplex pati tibi graue est et fugere queris: tandem male habebitis. et sequitur te vobis fuga tribulationis. Si ponis te ad quod est debet: videlicet ad patientium et morientium fieri cito melius et pacem inuenies. Etiam si raptus fueris in tecum celum cum paulo: non es, propterea sefiratus de nullo Christo sustinendo. Ego inquit Iesu ostendit illi quanta operatur euangelio meo pati. Nam et tibi remaneat siuecum diligere et perpetuo illi seruire placet. Ultima dignitas est: per nos Iesu aliqd pati: quod magis gloria remaneret tibi: quanta exultatio oibus scitis dei: quanta quod edificatio esset prius. Nam patiam oes recomendant quibus pauperum pati velint. Aderito deberes liberterno.

Defensio libidinosorum
vnde dicitur

conuictus te expopet
etiam

pervenit habebit fave
habebit yustitiae

etiam secundum gratias fave
fave etiam

Eras si aliquid
quod pati subiungit

quod pati subiungit
etiam secundum gratias

Etiam adhuc remanserat apud dominum et dicitur

De imitatione christi.

Fo.X

res p xpo aduersa pati: q̄ multis cōsolatiōni bus recreari; q̄ xpo similior esſes et ob scis et magis cōformior. Mō ei stat meritū nřm et pfectus status nostri i multis suavitatib⁹ et cōsolatiōib⁹ ſi potiū in magnis grauitatib⁹ et tribulatiōib⁹ pfectrēdis. Si quidē aliquid melius et vitius ſalutē hoīm q̄ pati fuſſet: xps vītq̄ dōc et exēplo oñdiferit. Hā et ſequentes ſe diſciplōs oēl q̄ eū ſeq̄ cupiētes manifeſte ad crucē portandā horat et dicit. Si q̄ ſuſt veſtre p̄ me: abneget ſemiciſi et tollat crucē ſuā et ſequaf me. Dibū ergo glectis et ſcrutatis: ſit iſta finalis cōcluſio. Qm̄ p multas tribulatiōes oportet nos firare in regnū dei.

Explicit liber Secundus.

Incipit liber Tercius.

De interna chrfsti locutione ad animā ſi dem.

Capitulum.I.

Hediam quid loquaſ in me do min⁹ deus. Biā ania q̄ dīm in ſe loquentē audit et de oīe eius verbū cōſolatiōis accipit. Beati aures q̄ venas dīti ſuſurrū ſuſciptū: et de mīdi huius ſuſurratiōib⁹ nihil aduerterit. Beati plāne aures q̄ non vocē ſorū ſonantē: ſi interius auctoritatētate loquentē et docentē. Beati oculi qui exterioib⁹ clauſi interioib⁹ aut ſunt intenti. Beati q̄ interna penetrat: et ad capienda archa na celeſtia magis ac magis q̄ tertiaria exercitia ſe ſtudent preparare. Beati q̄ deo vacare getiūt: et ab oī ſe impedimento ſeculi ſe excutūt. Animad uerte hec oīa mea et claude ſenſualitātē ſue oſta vtpoſſis in te audire: quid loquaſ dīs deus i te hec dicit dilectus tuus Salus tua ego ſum: pax tua et vita tua. Seruare apud me: et pace inuenies. Dimitte omnia transi toria et queſe eterna. Quid ſunt oīa tēpōra/lia ſui ſeductioa. Et qd iuuant oīs crea tū: ſi fuerit a creatorē deſerta: Qibū ergo ab dicatio: creatorū tuo te redde placidā et fide leme: vtr verā valeas apprehēdere bititudinē.

Quod veritas inuit loquitur ſine ſtrepitu verborum.

Capitulum.II.

Loquere dīe q̄r audit ſuus tu⁹. Ser uus tu⁹ ego ſu da mihi intellectū: ut ſciā ſeſtimonia tua. Inclina cor meū in verba oīis tui: ſuſt ut roſ eloquii tuum. Dicēbat oīm ſuī iſrael ad moysen loq̄re nobis tu et audiē: nō loquaſ nob̄ dīs ne for te moriamur. Non ſic dīe nō ſc̄ oīo: ſed magis cū ſamuele. ppheta humilis a desiderat̄ obſcero. Loq̄re dīe q̄r audit ſuus tuus: non

loquaſ mihi moyses aut aliq̄s ex pphetis ſi potius tu loquere dīe deus inspirator et illuminator oīm prophetar̄: q̄ tu ſolus ſine eis potes me pfecte imbuere illi aut ſine te nihil proficienſt: poſſunt quidē verba ſonare ſi ſpiritu non coſerunt. Pulcherrime dicit: ſi te tacentे cor non accendit. Litteras tradunt: ſi tu ſenſum aperis. Abſidera pferunt: ſi tu reſeras intellegit signatoꝝ. Abundata edicūt: ſed tu iuinas ad pñciendū. Utia oñdunt: ſi tu pñratas ad ambulandū. Illi forū ſit agunt ſi tu corda inſtruis et illuminas Illi exteriū ſigāt: ſi tu ſeculitatem donas. Illi clamāt verbi: ſi tu audiūt intelligētā tribuis. Mō ergo loquaſ mihi moyses: ſi tu dīe ſuus me⁹ eter nayveritas ſore moriar et ſine fructu efficiār. Si fiero tantū ſorū admonitus et intus non accēsus ne ſit mihi ad iudicium verbū au ditum et non factū: cognitū nec amatū: credi tum et nō ſeruati. Qoq̄riḡ dīe quia audit ſuus tu⁹. Verba enī vite eternae habebo: loquere mihi ad qualecunq; aīe mee pſolatiōnem: et ad toruſ ſite mee emendationē: tibi aut̄ ad gloriā et perpetuum honorem.

Quod verba dei cū humilitate ſit audiēda: ſi q̄ multi ea non pñderant. Cap. III.

Hdi ſili mi verba mea: verba ſuauifima dēm p̄boꝝ et ſapientū huī mū ſi ſciam excedet. Clerba mea ſpūſis et vita ſūt: nec hūano ſenſu pñſanda. Mō ſit ad vanā cōplacētā trahenda: ſi in ſilentio audienda et cū oī humilitate aīq̄ ſeſtū ma gno ſuſcipiēda: et dixi. Beatus ē quē tu erudiens dīe et de lege tua docueris eī: et miti ges ei a diebus malis et non deſoleſt in terra Ego inquit dīs docui. pphetas ab initio: et vñſc nunc non cefſo oīibus loq̄: ſed multi ad vocem meam ſurdi ſunt et duri. Plures inſi dum libētū audit̄ ſi dīi facilius ſequiſt carnis ſui appetitū ſi dei beneplacitū. Pro mittit mihi ſēpōrlat̄ et parua: et feruit ei audiētate magna. Ego pñmitto ſummar̄ eterna: et torpeſciſt mortalū corda. Quis tanta cura mihi in oīibus ſuiter obedit: ſicut mūdo et dīi eius ſeruitur. Erubetſe ſyō ait mare. Et si cauſam queris audi quare. Pro modi ca prebeda longa via currī: et p eterna vita vix a multis peſ ſemel a tra leuaf. Utile pñcium queriſ: pro vno mūmismate interdum turpiter litigaf et p̄ eterna vana re et parua pñmifione die noctuq; fatigari non timetur. Sed prochdolor: p̄ bono in cōſimutabili: p̄o pre mio in cōſimibili: p̄o ſummo honore et glā

b ii

Liber Tercius

interminabili vel ad modicū fatigari pigratur. Erubet ergo serue pigerz querulose q̄ illi patores suenunt ad perditionē q̄z ut ad vitam. Gaudent illi amplius ad vanitatē q̄z ad vitatē. Evidem a spe sua nōnūq; frustraf; s̄ p̄missio mea nemine fallit; nec cōfidentē mibi dimittit inanē. Qd̄ p̄missi da bo q̄s dixi implebo: si tñ v̄sq; ī finē fidelis in dilectione mea q̄s p̄misserit. Ego remunera toūm oīm bonorū: z fortis p̄batoz oīm deuo torū. Scribe verba mea in corde tuo: z pacta diligenter erūt enī in tēpe tentationis val de necessaria. Qd̄ nō intelligis cū legis: cognosces in die visitatōis. Dupliciter solco elecōs meos visitare: tentationē scilicet z p̄solatōis. Et duas lectōes eis q̄tib; lego: vñā increpādo eoz vicia. Alterā exhortando ad virtutē incrementa. Qui habet vña mea et spernit ea: h̄s qui iudicet cū in nouissimo die. Ratiō ad implorandum deuotōis gratiam.

Capitulum. IIII.

Domine dōs meus oīa bona mea tu es. Et quis ego sus ut audeat ad te loq; Ego sum paupr̄im̄ seruūl tuus et abiecius vñiculus multo pauperior z cōfē p̄bilioz: q̄s scio z dicere audeo. Abenēto tñ dñe qz nibil sum nibil h̄eo nibil q̄s valeo. Tu solus bonus iustus sc̄tūs tu oīa potes oīa prestat: omnia imples: solū peccatorē inanē relinquens. Reminiscere miserationū tuarū dñe: et ample cor meū gratia tua q̄ nō vis vacua esse opa tua. Quō possum me tollere in hac misera vita nisi me confortauerit misericordia z gratia tua? Noli auertere faciem tuā a me, noli visitationē tuā plongare: noli solatōis tuā abstrahere: ne fiat alia mea sicut tra sine aqua tubi. Dixi doce me facere voluntatē tuā doce me corā te digne z hūlitter cōuersari: q̄ sapia mea tu es: q̄ in vitate me cognoscis: et cognouisti aīcū fieret mundus z aīcū natus esse in mundo.

Quod in veritate z būlitate coram deo conuersandum est. Capitulum. V.

Fili ambula corā me in veritate z in simplicitate cordis tui q̄re me semp. Qui ambula corā me in veritate tu tabis ab incurſib; malis: z veritas liberabit cū a seductorib; z a detractionib; iniqz. Si veritas te liberauerit: vere liber eris z nō curabis de vanis homin verbis. Domine verū est sicut dico: ita q̄s meū fiat. Veritas tua me doceat ipsa me custodiat: z v̄sq; ad salutē finez me cōducat. Ipsa me liberet ab oī-

affectione mala z inordinata dīlectōe: z ambulabo tecū in magna cordis libertate. Ego te docebo aut veritas que recta suntz placita corā me. Logita peccata tua cū displicēta magna z merorē: z nunq; reputes te aliquid esse prop̄ opera bona. Reuera peccatorē: z multis passionib; obnoxios et implicatis. Ex te semp ad nibil tendis z cito laberisci z viceris: cito turbaris: cito dissolueris. Nō habes quicq; vñ possis gloriarī s̄ mīla vñ te debes vilificare: quia multo infirmorē es: q̄s vales cōp̄redere. Nihil ergo magnū tibi videas ex oībus que agis: nihil grāde: nihil preciōsum z admirabile: nihil reputatioē ap̄ pareat dignū: nihil altū nihil vere landabile er desiderabile nisi qd̄ eternū est: placet tibi sup̄ oīa eterna veritas displicēta tibi sup̄ oīa vilitas maxima tua. Nihil sic times: nihil sic vituperas z fugias sicut vñia z peccata tua: que magis displicēre debet q̄s q̄libet rerum dāna. Quidā nō sincere corā me ambulant: s̄ quādā curiositate et arrogantiā du ci volunt secrete mea scire z alta di intelligenze: et sūa salutē negligētes. H̄s lepe ī magis ratiōes z p̄cas p̄pter sūa sup̄biam z curiositatē me eis aduersante labūs. Tame iudicia dei expaueſet irā oīpōtēs: noli aut̄ discutere opa altissimū: s̄ tuas iniqtatēs perscrutare: in quantis reliq̄tē et q̄s multa bona neglexisti. Quidā solū portant sūa deuotōis hem in libris z quidā in imaginib; quidā aut̄ insignis exteriorib; z figuris: quidā hit me in ore: s̄ modicū in corde. Sūt z alij q̄ intellectu illūminat̄ affectu purgatiā ad eter na sp̄ anhēlat̄: de terrenis grauit̄ audiūt̄ necesse tātib; nature dolent infūntū: bij sentiūt̄ qd̄ veritatis sp̄s loquūt̄ in eis: q̄ qui docet eos terrena despiceret et amare celestia mundum negligere: celū tota die ac nocte desiderare.

De mirabili effectu dīni amoris. Ca. VI.

Benedicō te pater celestis pater dīi mei ihesu xp̄i: q̄s mei paupr̄is dignitas es recordari. O pat̄ miraz et deo totius cōsolations gr̄as ago tibi q̄ me indigñū omni p̄solutione qñq; tua recreas cōsolatione. Benedicō te semp z glorifico cū vñi genito filio tuo et spiritu sancto paracito in secula seculorum. Eya domine deus amator sancte meus: cum tu veneris in cor meū exultabunt oīa interiora mea. Tu es gloria mea et exultatio cordis mei. tu spes mea z refugium meū in die tribulatiōis mee. Sed q; ad hoc debilis sum in amore dīno p̄fectus in vir-

tu pulchra p̄ amore dīno p̄fectus
imp̄etrans te mea.

De imitatione christi.

Fo. XI

tute: ideo necesse habeo a te p̄fari et conso-
lari ppterca visita me sepius et instrue disci-
plinis sanctis. Libera me a passionibus ma-
lie: et sana cor meū ab omnibus affectionibus
inordinatis et vicis: ut intus sanatus et bñ
purgat: aptus efficiar ad amandū fons ad
patiendū: stabilis ad perseuerādū. Agna-
res est amor: magnū omnino bonum: qd so-
lum leue facit omne onerosum: sert equalē
omne inaequale. Hā onus sine onere portat:
et omne amatū dulce ac sapidū efficit. Amor
sibi nobilis ad magna op̄ erāda impellit: et
ad desiderāda semp̄ pfectio excitat. Amor
vult esse sursum nec viliis infimis rebus reti-
neri. Amor vult esse liber et ab oī mundana
affectione alien: ne internuis ei imp̄diantur
aspects ne per aliquis comodū tēpale impli-
cationes sustinet aut per incomodū succi-
bat. Nihil dulcissimamē locū: nūl fons: nūl
mīl alti: nūl latius nūl locūdū: nūl ple-
nūs: nūl melius in celo et in terra: qz amor
a deo natus est: nec potest nisi in deo sup̄ oīa
creata requiescere. Amans volat: currit leta-
tur: liber est et nō tenet: dat omnia p̄ oībus et
habet omnia in oībus: qz in uno summo bo-
no sup̄ omnia quiescit: ex qz omne bonū fluit et
pcedit. Non respicit ad dona: s ad donante
se: querit sup̄ omnia bona. Amor modū sp̄ ne
scit: s super cēdū modū feruerit. Amor: onus
non sentit: labores nō reputat: plus affectat
qz dū impossibilitate nō causat qz effecta
sibi posse et licere arbitrat. Glaet igl̄ ad oīa
et mīta iper et effectu mācipat: vbi nō amās
desirat et iacet. Amor vigilat: et dormiēs non
dormitat. Fatigat nō lassat artatus nō ar-
tatur: territus nō cōturbat: sicut viuax fla-
ma et ardēs facula sursum erumpit: securē qz
pertransit. Si quis amat: nouit qd hec vor-
elamet. Agnus clamor: in auribus dei est:
ipse ardēs affectus anime que dicit. Deus uis
us amo: me: tu totus meus et ego tuus. Di-
lata me in amore: vt discam interiora cordis
ore degustare: qz suave sit amare et in amore
liquefieri et natare. Teneat amare vadēs su
pra me p̄e nimio seruore et stupore. Cantem
amoris canticū: sequar te dilectū meū in altū:
desirat in laude tua aia mēa iubilat et amo
re. Amorem plus qz me: nec me nisi ppter te:
et offens in te qui vere amat: sicut sublet lex
amoris lucens ex te. Est amor velox: sincer
p̄ius: locūdū: ramen: fortis patiens: fidelis
pudens: fortis: virilis: et seipm̄ nun qz q̄rens.
Ibi enī seipm̄ aliquis querit: ibi ab amore

cadit. Est amor circumspectus: humilis: rect
non mollis: non leuis: nec vanis intendens
rebus: soberus: castus: stabilis: quietus: et in
cunctis sensib⁹ custodit⁹. Est amor subiect⁹
et obediens platus: sibi viliis et despectus: deo
devotus et gratificus p̄fidens: semper spernas
in eo etiā cum sibi nō sapit deus: qz sine dolo
re nō vivit in amore. Qui nō est parat⁹ oīa
patit ad voluntatē stare dilectū: nō est dign⁹
amat⁹ appellari. Oportet amatē oīa dura
et amara ppter dilectū libenter amplecti: nec
ob contraria accedentia ab eo deflecti.

De p̄batione veri amatoris. Cap. VII.

Tibi non es adhuc fortis et prudens
amat⁹. Quare dñe: Quid ppter mo
dicā cōtrarietate deficis a ceptis: et
nimis audie p̄solutionē queris. Fortis ama-
tor stat in tētationib⁹: nec callidus credit per
fusionib⁹ inimicis: sicut in p̄spēris ei placeo-
rit nec in aduer⁹ displiceo. Prudēs amat⁹
nō tā donū amātis considerat qz dantis amo
rem. Affectū potius attēdū qz cēstū: s infra
dilectū oīa dara ponit. Nobilis amat⁹: non
quiescit in dono: s in me sup̄ oīe donū. Nō est
ideo totū p̄ditū: si qīq̄ min⁹ bene de me vel
de scīs meis sentis qz velles. Affect⁹ ille bo
num dulcis quē interdū p̄cipis: affectus gra-
tie p̄fensis est et quidā p̄egustus p̄cie cele/
sus. Sup̄ quo nō nūmū imittendū qz vadit et
venit. Certare tā aduersus incidētes malos
ani mor⁹ suggestionēs spernere dyabolū in
signe est virtutis et magni meriti. Non ergo
te p̄turbent alieni fantasie de quacūq; mate
ria ingēte. Forte sua p̄positū et intēcionem
rectā ad deū. Nec est illusio qz aliqui in excel
sum subito raperis: et statim ad ineprias soli
tas cordis reuertaris. Illas ei inuite magis
pateris qz agis: tā dū dispergunt et remitte
ris: meriti est et non perditio. Scito qz anti/
quū inimicus oīo nūl sp̄edire desideriū
tūl in bono et ab deo deuoto exercitio euacua
re: a sanctoz sc̄z culta a pie passionis mee me
mor: a peccato p̄ vtili recordatiōe a proprii
cordis custodia: et a finno p̄posito p̄ficiendi
in virtute. Multas malas cogitationes inge
rit vt tediū tibi faciat et horrore vt ab ofone
reuoget et sacra lectione. Dispergat sibi humili
p̄fessio: si possit: a coione cessare faceret. Nō
credas ei neḡ cures illū: Iz sepius tibi dece
ptionis tetēderit laq̄os. Sibi iputa cū mala
ingerit et imūda: dicito illū. Glade imūda spi
ritus erubescit miser: valde imūda: et tu qui
talia infers auribus meis. Discede a me se/
b ij

Liber Tercius

uctor pessime: nō hēbis in me partē yllaz: s
Iefus meū erit tanq̄ bellator fortis: tu ista
bis cōfūsus. Ahalo potius mori t oēm pena
subire q̄z tibi consentir. Tace et obnūtne
non audiā te amplius: licet mībi plures mo-
litis molestias. Dñs illūstratio mea et salus
mea quē nimebo. Dñs p̄ector vite meæ: q̄
trepidabo? Si cōsistat aduersus me castra:
non timbit cor meū. Dñs adiutor me? t re-
dēpto: me? Lc̄rta tāq̄ miles bonus: t si mē-
dū ex fragilitate corruis relume vires formo-
res proibit. Cōfides de ampliori gratia mea
et multū fīcaue a vanā cōplacētū et supbia
pter hoc multi in errore ducuntur et in cecita-
tem penit incurabile q̄s: labunt. Sit tibi in
cāntelā et perpetuā humilitatē ruina hec su-
perborū de se stulte presumētum.

De occultanda gratia sub humilitatis custodia. Capitulum-VIII.

Capitulum. VIII.

Illi virtus est tibi securus deitio
nis gratiam abscondere nec in altu
te effere nec multuz inde loqui neq
multi pondere: sed magis tenetum delisi
cere et tanq̄ indiguo datā timere. Non ē huc
affectioni tenetum sacerdandi q̄tius p̄t mu
tari in p̄tū. Logita in grā q̄ miser et inops
esse soles sine grā. Nec et in tātū sp̄ialis
vite pfectus cū cōsolationis habueris grā
sū būlliter et abnegate patientes tulens ei
subtractionē tāta q̄ tūc ab ofonis studio non
torpeas nec reliqua opa tua ex yliu facienda
oīno dilab̄i punitas: sed sicut melius potueris
et illelexeris: libent q̄d in te est facias: nec po
pter ariditatē sui anxietate mentis quā sen
tis te totaliter negligas. Adulti enī sunt qui
cum non bene cū succellerint: statim impati
entes fiunt aut desideris. Non enī semper est in
potestate hoīs via eis: sed dei dare et cōsolā
ri q̄ uult et quantū uult et cui uult: sicut sibi
placuerit: nō amplius. Quidā incāut pro
pter deuotionis gratiā seipso destruxerint
quia plus agere voluerunt q̄ potuerit. Non
pensantes sue paruitatis mensuraz sed magis
cordis affectū sequētes q̄ rōius iudicis. Et
q̄ maiora plumperit q̄ deo placuit fuit id
circo grām cito pdiderunt. Facili sunt iopes
tyiles reliqui: qui in celum posuerunt nidum
sibi: ut būllati et depauperati discant nō in
alis suis volare et sub pennis meis sperare.
Qui adhuc noui sunt et imperiti in via domi
ni nūt confilio discretor se regant: facili⁹ des
cipi possunt et elici. Quod si fuī sentire ma
gis sequi q̄d alii exercitatis credere volunt
eis.

erit eis periculosis exitus: si tum retrahia pro p*ro*ceptu n*on* voluerint. Raro sibi p*ro*p*ri*e p*re*stes ab alijs regi humili*re* patiue*n*. Adel*l*ius est modic*u* sapere cum humilitate et parua intelligentia: q*uod* magni sc*ienti*a*rum* thesauri: cum vana cop*l*acencia. Adel*l*ius est tibi min*or* habere: q*uod* mult*u* vnde posses subp*re*ire. N*on* satis discrete ag*o* qui se tot*u* leticie tradit*ur*: obliu*s*ciens pr*istin*e inopie sue: et casti timoris d*omi*ni qui timerit gran*u* ablatam amittere. N*on* et*iam* sat*u* vno sapit qui temp*e* aduersitatis et cul*u*q*ue* grauitatis nimis desperat*ur* se gerit min*or* fidenc*ia* d*omi*ne q*uod* oportet recognit*ur* ac sentit. Qui tepe*r* pacis nimis securus est*em* e*st* e*st* value*n* se*re* pe*ce* bell*u* nimis deict*u*ct*u* et formidolos*u*s reperi*et*. Si scires semper h*abili*s*u* modi*rum* in te permanere: nec n*on* sp*iritu* tui bene moderare ac regere: n*on* incideres tam cito in periculis offendam*ur*. Con*si*l*u*ti*u* bon*u* est*em* et*est* i*te* feru*r* spiritu*rum* co*cepto* mediter*u* quid futuri sit ab*scendente* lumine. Q*uod* dum contigerit*ur*: recognit*ur* et den*u* lu*c*e*re* posse reuer*u*ti*u*: qu*od* ad cautelam tibi*rum* m*u*bi*u* a*tt*ar*u* ad gloriam at*temp*us subtrax*i*. Util*io*: est en*im* se*re* talis p*ro*batio*rum* q*uod* semper prospera pro*te* tua habere*re* voluntate*rum*. Merita non sunt ex hoc estim*u*da*re* si quis plures visiones aut consolati*o*n*es* habeat: vel si peritus sit in scripturis aut i*nt*eriori ponatur gradu: s*ed* si vera fuerit humilitate fundatus et diuina charitate repletus: si dei honor*u* p*re*re*ce*re*rum* et*est* integr*u* semper querat: si script*u*n*ib* nihil reputat*ur*: et*est* in veritate despiciat*at* at*que* ab alijs etiam despici*at* h*abili*ari magi*rum* gaudet*q*uod** honorari. Devili*rum* estim*u*do*rum* sup*iu*sp*ic*u*rum* i*ocul*u*m* i*ca*. IX.
Ill*o* quod ad d*omi*n*um* me*um* cu*m* sim puluis*u* cinis. Si me ampl*u* reputauer*o*: ce*re* tu stas*u* m*u*re*rum* et*est* dictu*rum* testimoniu*rum* ini*ct*ati*u*tes mee: nec possum*u* d*omi*dic*re*. Si aut*em* me v*il*ificauer*o* et*est* ad nihil*rum* redegero*rum* et ab omni*rum* pp*ri*zia*rum* reputatu*rum* defecero*rum* at*que* sicut sum puluericauer*o*: erit mihi*rum* pp*ri*zia*rum* gra*tu*ta*rum* et vicina*rum* cord*u* meo lux*rum* tua*rum* et*omnis* estimatio*rum* qualitat*u*tes*rum* minima*rum* i*valle* n*ib*ile*rum* mee submerget*ur* et gib*u* in*term*ini*rum*. I*bi* ostendit*ur* me m*u*bi*u* quid sum*u*: q*uod* fui*z* de*veni**z*: q*uod* nihil*u* et nesci*u*. Si m*u*bi*u* reliquo*rum* esse nihil*u* et*est* infinitus*u*. Si aut*em* subito me respexeris statim fortis effici*o* et*est* nou*o* repleo*rum* gaudio*rum*. Et mira val*o* q*uod* sic repete*re* b*le*uer*o*: et*est* tam benigna*rum* a*te* co*plexor*: q*uod* pp*ri*ao pondere*rum* ad ima*rum* sero*rum* fac*it* b*le* amo*rum* tu*rum* gratis p*re*uen*ies* et*est* in*u* m*u*ltis*rum* b*le*uen*ies* n*ec*at*u*tab*u*: a*guib*o*rum* quo*q* custodi*es* me*rum* p*re*cul*u*sis*u* ab*in*fer*u*ris*u* et*est*

De imitatione christi

Fo.XII

vere dicā eripiens malis, De siquidē male amando me perdiū tē solū q̄rendō & pure amādo me & te parit̄ inuenit: atq; ex amore p̄fundius ad nibilū me redēgit. Quia tu o dulcissime facis meū sup̄a meritū offere: et supra id qd audeo sperare vel rogare. Bñdict⁹ sis de⁹ meus qz licet ego oībus bonis sim indigens: tua tñ nobilitas & infinita bonitas nūq; cellar bñ facere etiā ingratias & lōge a te auer sis. Lōuerte nos a te: ut si m̄m⁹ ḡtis h̄biles & de uoni: qz sal⁹ n̄fa tu es: virtus fortitudine in fa.

Quod omia ad deūz sicut ad suē plūmū sunt referenda.

Capitulum. X.

Egli ego debeo esse finis tuue sup̄m⁹ & plūmū si vere desideras cē dñis tuus sepius ad scipsum & ad creaturas male incurvatus. Hā si teipm⁹ in aliquo q̄ris statu in te deficit & arescis. Q; i ergo ad me p̄cipital referas q; ego sum qui oīa dedi. Sic singula p̄sidera: sicut ex summo bono manātia: t; iō ad me tanq; ad suā origine cūcta sūt reducenda. Et me pusillus & magnus paup̄ et diues tanq; ex fonte viuo aqua hauriunt viuam: & q; mib⁹ sponte & liberē defūuit: gratiam p̄ gratia accipiēt. Qui aut̄ extra me vo lucrit gloriari vel in aliquo priuato bono de lectari: nō stabiliſt in vero gaudio neq; i cor de suū dilatabit: & multipliciſt impediſt & angustiabit. Subtil ergo tibi de bono ascribere debes: nec alicui horū attribuas: t; totū da deo: fine quo nibil h̄z bō. Egō totū dedit: ego totū re h̄fe volo: & cū magna districtiōe ḡfariuactione requiro. Nec est ritus qua fūatur glorie vanitas. Et si recite sapis: in me so lo gaudeb̄: in me solo sperabis: q; nemo bo nus nisi solus deus: qui est sūg oīa laudād⁹ et in omnibus benedictus.

Dō sp̄to m̄bo dulcē ē fure dō. Ca. XI.

Nunc iterū loquo: dñe & nō silebo: dicā in auribus dei mei: dñi mei & regis mei qui est in excelso. Q; maḡ multitudi dulcedinū tue die: quā abscondiſti timētibus te. S; qd es amātibus: qd totū corde tibi fūtētibus. Tere ineffabilis dulce do p̄tēplatiōnē tue: quā largiris amātib⁹ te. In hoc maxime ostendisti dulcedinē charitatis tue: q; cum nō essem: fecisti me et cum errare longe a te reduciſti me: vt seruire tibi prece

p̄isti ve diligaz te. O fons amoris p̄petui qđ dicam de te: quō potero tui obliuici: qui mei dignatus es recordari. Etia postē p̄tabui ē perū: fecisti vlt̄rā cēm sp̄em misericordiā cū tuo tuo: & vlt̄rā cē meritū grām & amicitiā exhibi buisti. Quid reverā tibi, p̄ grā ista? Hō: cī oībus datū est vt oībus abdicatis seculo tre nūncient & monasticā vitā assūmant. Atq; d magnū est vt tibi seruā cū oīs creatura feri ure penet. Non magnū mibi videre d̄ serui re tibi, p̄ poti⁹ hoc mibi magnū & admirabūlū apparet: q; tam pauperē & indignū dignaris in serui recipere: & dilectis suis suis adūnare. Ecce oīa tua sunt que habeo & vnde tibi ser ui. Ulerūtām̄ viceversa tu magis mib⁹ ser uis q; ego tibi. Ecce celū & terra q; in ministrō hoīs creasti p̄stō sunt et faciūt quotidiē q̄cūq; mandantū. Et hoc parū est: quin etiā angelos in ministerio hoīs creasti & ordiasti. Tralcentūt aut̄ hec oīa q; tuip̄lū fure hoī dīgnatūs es & teip̄lū ei datuz p̄misit. Quid dabo tibi p̄ oīb⁹ ilīstis milibus bonis. Ultimā possem tibi fure cūctus dieb⁹ vite meevitā vcl vno die dignū seruitū exhibere sufficerē. Tere tu es dignus of fuitio: oī honorē laude eterna. Tere dñs meus est ego paup̄ ser uis tuus: qui totis virib⁹ tenorū tibi seruire nec vñz in laudib⁹ tuis debedo fastidire. Si cōvolo sic desidero: & quicqd mib⁹ deest tu dīgners supplere. Abagi⁹ honor magna gloria tibi seruire & oīa ppter te contēnere. Ha bebitū enī grām magnā q; sponte se subicie runt tue sc̄issime seruitū. Inueniēt suauis & sumā sanctisp̄s solationē qui p̄ amore tuo carnalē abicerūt delectatiōnē. P̄sequit̄ maḡ cordis libertatē: d̄ grām p̄ noī tuo in grediuīt viā & oēm mūndā neglexerint cui ram. O grātia & locūtū dei seruitū. Q; hō veracit̄ officiū liber & sc̄is. O sacer status re ligiosi famulatus qui hoītem angelis reddit equalēm: deo placabili demonib⁹ terribilē. O amplectendūt sp̄ optandū seruitū q; sumū p̄mē recte bonūt gaudiū acq̄ri sine fine mansurū.

Dō desideria cordis examinanda sunt & moderanda.

Capitulum. XII.

Egli oportet te adhuc multa addiscere q; nec dū bene vidiſti. Que sunt hec dñe: Et desideriū tuū ponas to taliter fūt̄b̄lūtū meū: & tuip̄lū amator̄ non sis: b̄tē voluntatis cupidus amator̄ & emulato. Desideria te sepe accendit: vñche mente impellit. & considera an ppter hono

b̄ illi

Liber Tercius

fol. 137, 1 impia nō caro delectat: dñs

tater cecitate nō intelligit: si velut muta ala
lia ppter modicū corruptiblī vite delectantē
tū. mox ate incurrit. Tu ergo fili post cōcu-
piscētias tuas nō cas: t a voluntate tua auer-
tere. Delectare in dñs: t dabit tibi petitiones
cordis tui. Etēm si veracē vis delectari t ab
undantius a me p̄solari: ecce in contēpiū om-
niū mūdanoz t in absconditō oīm infimaz de
lectationū erit bñdicatio tua: t copiosa reddē-
tur tibi consolatio. Et quātuplū te ab oī cre-
aturaz solatio subtraxeris: tāto i me suauio-
res t potētiores solatōres inuenies. Sed p̄-
mo nō sine qdā tristia t labore certamis ad
hæc ptinges. Obstinet inolita s̄uetudo k me
lior. Suetuodine deusef. Remurmurabit ca-
ro: si feruore spūs resfrenat. Instigabit te t
exacerbat serpēs antiqui: si orōne fugabili-
sūp et labore utli aoit' ei magn' obstrukc.
Hobequentia hūlīs subditō ad exemplū
iclu christi.

Capitulum. XIII.

Gli qui se subtrahere nūtis ab obequi-
entia: ip̄e se subtrahit a gra. Et q̄ que-

rit h̄fe priuata: amittit cōta. Qui nō
libent t sponte suo superiori se subdit: signū
est q̄ caro sua necōsi pfecte sibi obredit: si fepe
recalcitrat t murmurat. Dicte q̄ celerit supio-
ri tu te submittere: si carnē p̄p̄ia optas sub-
iugare. Lin' nāq̄ exten' vincit inimic' t i-
terior hō nō fuerit deuastat? Nō ē molestio:
t p̄cōz ale bohiaq̄ tu ip̄e tibi: nō bñ cordal
spiritu. Oportet em̄ vēz te assumere tuip̄i:
cōcepti: si vis p̄uale aduertere carnē t san-
guinē: q̄ adhuc nimis inordinate te diligis:
iō pleno te resignare alioz volitati trepidas
S̄z qd̄ magnū tu q̄ puluis eſt nihil: si ppter
dei te subdis hoī: q̄ ego ōps t altissim' qui
cūcta creaui ex nibilo: me hoī, ppter te hūlī
subiecti. Fact' sū oī hūlīm t ifim': vt tuā su-
p̄bia mēa hūlitate vicēs. Dicte obtipare pul-
uis: dicte te hūlīare tra t lun' t sub oīm pedi
b' icurare: dicte volitatis tuas frāgē t ad
vēm subiectioñez te dare. Exardeste q̄ te nec
panias tumore i te viuē: si ita subiecti t pu-
lū te exhibe vt oēs sup te abulare possint: et
sicut lutiū plateaz pculcar. Quid h̄s hoī in
anis cōq̄ris. Quid foride p̄tōz potes h̄dicē
exprobrib' ubi: q̄ totiēs dei offiſiſtī: t to-
tis ifernū meruisti? Sed p̄p̄ia tibi oculus
meus q̄ preciosa fuit anima tua in cōspectu
meo vt cognofceres dilectionē meam t gra-
tia semp bñficiis meis existeres: t ad veraç
subiectioñez t hūlīatate te lugiter darcō: pati-
enter q̄ p̄p̄ii cōtemptum ferres.

rem meū an ppter tuū cōmodū magis mo-
hear. Si ego sū i cā: bñ p̄uēt' cris quomōcū
q̄ ordinauerō. Si at de p̄p̄o q̄ sitū alioz latz
ecce h̄z qd̄ te ip̄edit t grauat. Laue ergo ne
numiū initans sup desiderio p̄cepto me nō
cōfutome fore pollea peniteat t displiceat
qd̄ p̄mo placuit t q̄s p̄ meliore zelasti. Non
enī oīs affectio q̄ videat bona statim est seqn
da: h̄z nec omnis contraria affectio ad pamū
fugienda. Expedit interdū refrenatione vti
etia i bonis studijs t desiderijs: ne q̄ impor-
tunitatē mētis distractionē incurras ne alioz
p̄ indiscliplinatioñē scādali generes: vel etiā
p̄ resistētia alioz subito turbētis t coruas.
Interdū nō oportet violentia vti t viriliter
ap̄petitū sensitō p̄ire: nec aduertere qd̄ velit
caro t qd̄ nō velit: h̄z magis fatagere vt
subiecta sit etiā nōlēs spū: et tādiu castigari
dyc cogi seruitia subfēdone parata sit ad
oīa pauci q̄ p̄terā dīscat t simpliciō dele/
carinē h̄z alioz incōueniens murmurare.

De informatiōe patientie t luctamine ad-
uersus cupiscētias. Capitulū. XIII.

Ad Domini valde necessaria: multa enī in
hæc vita accidit p̄tra. Mā qualificūn
q̄ ordinauerō d pace mea: nō p̄tē sine bel-
lo t dolore vita mea. Ita ē fili. Nō autē volo
te tale q̄ rere pacē q̄ tentatiōb' careat aut cō-
traria nō sentias: sed tūc etiā estimare te pacē
iūmenisse: cū fūrīs varijs tribulatiōb' exer-
citatus t i multis stranieratibus p̄bar. Si
dixeris nō multa posse pati: quō tūc susti-
nebis ignē purgatoriū? De duob' malis sem
per minus malum est eligendū. Ut ergo eti-
erna futura supplicia possis evadere: mala pre-
sentia studeas p̄deo equanimitate tolerare. An
putas q̄ hoīs seculi bñi: nibil aut p̄z pati
antur? Ne hoc iūenes etiā si delicatissimōs
quesleris. Sed h̄sit inquis multas delectatio-
nes t p̄p̄ias sequunt volitātes: iōz paruū
p̄dērānt suas tribulatiōes. Etō q̄ ita sit vt
babēat quicqđ voluerint h̄z qd̄iū putas du-
rabit? Ecce quēadmodū sum⁹ deficient abū-
dantes in seculo: t nulla erit recordatio prete-
ritoꝝ gaudioꝝ. Sed t cū adhuc viuūt: nō si
ne amaritudinez tedio ac timore in eis quie-
scunt. Etō eadē nāq̄ re vñ delectationē cōci-
pliunt: sibi inde doloris pena frequentē reci-
piunt. Juste illis sit vt q̄ inordinate delectati-
ones q̄rūt sequūt: nō sine amaritudine t cō-
fusioñē eas explēat. O q̄ breues: q̄ false q̄ in-
ordinate t turpes oīs sunt. Tertius p̄ eb̄as

In oīb' p̄fide dñ
p̄ denota oīs
p̄ oīs appōtē
z oī refūcē
cām desiderio

p̄tā nōna

Si dñ p̄p̄ia p̄fle
p̄ oīs p̄fide
z oī p̄fide

Si amaritudine
fūrīs delectatio
q̄rūt sequūt
cōcipliunt

multas delectatio

Qone nra Dern
Prte opaz pmiss

De imitatione christi

Fo.XIII

De occultis dei iudicij consideradis ne extollamur in bonis et mala le... Cap. XV

Tronas sup me iudicia tua dñe: et ti more ac tremere percutis oia oia mea et expaescit aia mea valde. Sto at tonitrus? sacerdoto: qd celi no sunt misdi in spse cui tuo. Si i angelis registi prauitatem nec tñ peccasti: qd fiet de me. Et caderit stelle de celo: rego puluis qd psumo. Quoq; opa vide banis laudabilia cedentur ad infinitum: et q co medebat panem angelorum: vidi sicutis delectari porosum. Nulla est g; scitatis: si manu tuam dñe retrahas. Nulla laetitia pdest: si guber naris desistas. Nulla iuvat fortitudo: si pser uare desinas. Nulla secura castitas: si ea no ptegas. Nulla ppria pdest custodia: si si no assit tua sacra vigilatia. Nam relicti mergimur et pum: visitati do viuum et erigimur. Injustabiles quipe sumus: qd te confirmamus: tepeccimus: s; a te accedimus. Qd nihiliter et abiecta mibi de meipso sentiendu est: qd nihiliter pendendu si qd boni videor hfe. Qd qd psum de mi submittere debeo sub abyssis libi iudicis quis dñe ybini bil aliud me eē iuuenio qd nihil et nihil. Qd podus immensu: o pelag in transmarinam: vbi nihil de me regio qd in toto nihil. Ubi est g latebra glie: vbi pfectia de glia accepta: Absorpta eis glia vana in profunditate iudiciorum tuorum sup me. Quid est ois caro in aspectu tuo. Nullqd gloribus luitu stra formam ante se. Quo pote erigi vaniloquio: cui cor: in veritate subiectu est deo: No eu totus mundus erigeret que sibi subiecta veritas nec omni laudantior ore mouebil qd tota spem suam in deo firmavit. Nam et ipsi qd loquuntur ecce oes nihil: et deficit ei sonitu verborum. Ele ritas autem dñe manet in eternum.

Qualiter standu sit ac dicendum in oīsi re desiderabilis. Cap. XVI.

Tibi sic dicas i oī re dñe: b; tibi placitum fuerit fiat b; ita dñe si sit honor tuu: si at b; in noīe tuo dñe si mibi videbris expedire et vnde ee pbaueris tunc da mibi b; vti ad bono et tuu: b; si mibi nocui fore cog ueris nec aie mee salutem pdest: aufer a me ta le desiderium. No eni o desiderari a spissitio est etiam si hoc videas recti aut boni. Difficile est pro dñe iudicare an spiritus bonus aut alius: nus te impellat ad desiderandum b; vel illud: an etiam ex ppxi mouearis spu. Assulti in fine sunt deceptio: qd primo bono spu videbam induci. Igitur semper cum timore dei a cordis humiliante desiderandum est et per te qui qd de

desiderabile quoniam certe a deo pere si spissitio ad solitum aut in omni re

siderabile meti occurrit: maximeq; cl; ppria re signatio: mibi totu pmissum est atq; dicendum. Dñe tu scis qd ille meli est fac b; vel illud sic volueri. Da qd vis et qd vis et qd vis. Fac cu sicut scis et sicut tibi magi pluerit: et maiori: honor tuu fuerit. Pone me vbi vis et libere age mecum in oībus. In manu tua ego sum: gera et reuerla me p circuitu. En ego ierius tuus parat ad oīa: qd no desidero mibi vi uere: s; tibi vtiā digna et pfecte. Oro pbi placito dei pfectio. Cap. XVII.

Oncede mibi benignissime iei gra tia tua: vt mecum sit et mecum laborer: mecum usq; in finē pfectueret. Domini sp desiderare et velle: qd tibi magis accepit: et carius placet. Tua voluntas mea sit: et mea voluntas tua sequitur sp: et optimo ei pcor det. Sit mibi vnu velle et nolle tecum nec alii et nolle velle ac nolle nisi qd tu vis et nolis. Da mibi oībus mora qd in mundo sit: et ppter te amare ptem et nesciri in hoc seculo. Da mihi sup oīa desiderata in te qd fecere et cor meum in te pacificare. Tu vera pax cordis: tu sola requa extra te oīa sit dura et quieta. In hac pace in idipm: b; est i te uno sumo et uno bos no: dormiam et requiescam.

O verum solitum in solo deo est querendum. Cap. XVIII.

Pelicq; desiderare vel cogitare possum ad solitum meum: no b; expoco s; in posteru. Qd si oīa solitum mbi solus habere toibus delitiis frui possem certu est qd diu durare no possent. Ubi no poteris aia mea plene p solitum nec pfecte recreari nisi in deo p solitare pauper et suscepitor humilis. Expecta modicu aia mea: expecta dñsu pro milu et habeb abudantia omni bonorum in celo. Si nimis iostidate ista appetit pntia: pdes et na et celestia. Sint tpaalia i vsu: etna i desiderio No potes aliq; bono tpaali satia qd ad fruenda no est creata. Etiam si oīa bona creata b; es no posse et felix et bta: b; deo qd cuncta creamit: tua beatitudine tua et felicitas pflit: no qd sicut videt et laudat a stultis mbi amatiorib; b; qd expectat boni sp; pfectores p gustat intdū spissales ac mbi corde qd queritio est in celis. Ulanu est et bzeue oē bhanu foliatis. Utin tve rū solitum: qd in a vita pcpit Deuor b; vbiq; secu fert p solitare suu ieluu et dñe ad eis Adesto mibi dñe ieluu i oī loco et pte. Hec mihi sit cofolatio: libetere velle carere omni humano solatio. Et si tua desuerit consolatio sit mibi tua voluntas et iusta pbatio p sumo

acto p tib; plantato de

de minimo redimere
Puerus appetit p
coelum

Colonia hyacinthus
anno 1622
Denysus

Liber Tercius

solutio. Nō enī impetuū irasceris: nec in/
eternū cōminaberis: Quid ois soliciudo
in deo ponēda est.

Cap. XIX.

Fili sine me tecū agere qd volo: ego
scio qd expediā tibi. Tu cogitas vt
hō: in multis sentis sicut tibi hūan?
suader affectus. Dñe versi est qd dicis. Ma
ior est solicitudo tua. p me qd ola cura quam
ego possū gerere p me. Numis enī causaliter
stat qd nō p̄cūit oīm sollicitudinem suā in te.
Dñe dūmō volūtas mea recta et firma ad te
pmaneat fac de me qd tibi placuerit. Nō
enī poteſſe nū bonū: quicq; de me feceris.
Si me vis esse in tenebris: sis bñdictus: et si
mevis esse in luce: sis bñdictus. Si me
dignaris p̄solari: sis bñdictus: si me vis tri
bulari: que sis sp̄bñdictus. Siliſ ſi oportet
te ſtar: ſi mecum deſtoeras ambulare. Ita
p̄impetus debes ē ad patiēdū: ſicut ad gau
dendū. Ita libet debes ē inopis p paup ſi
cur plen⁹ et diues. Dñe libet patiar p te: qd
qd volueris venire ſug me. Indifferēter vo
lo de manu tua bonū et malū: dulce et amar;
lētū et triste ſufcipe: et p oībus mibi ſtingēti
bus gr̄as agere. Lufodi me ab oī p̄co: nō
timebo morte nec infernū: dūmō inēnū me
nō p̄cias: nec deleas me de libro vite: non
mibi nocebit qd qd venerit tribulatōnis ſup
me. Qd tpales miserie. xp̄i exēplo eq̄ui
miseri ſunt ferende.

Cap. XX.

Thi ego defecdi d celo p tu ſalute:
iueſci tuas miserias nō neſſitate
ſcharitati trahē: vt patiam diſces
res et tpales miserias nō indigñans ferre.
Mā ab hora ortus inci viſg ad epiſtū et cruce
nō defuit mihi tolerātia doloris. Defectū re
rū tp alii magnū habui: multas q̄rimonias
de me frequēt audui: pſuſōes et oprobria
benigne iuſtinui: p bñficijs ingratitudinem
recepī: p miraculis blaſphemias: p doctria
rep̄bēſtōes. Dñe q: ſuſti patiēs ſita tua:
in b̄ maxie implēo p̄ceptū p̄tis vita: dignū ē
vt ego miserrim⁹ p̄co: ſin volūtate tuā pa
tiēter me ſuſtineā: et donec ipſe voluens: oī
corruptibilis vite p ſalute mea portē. Mā et
ſi onerosa ſentis p̄tis vita facta eſt tū iam p
gratia tuā valde meritaria: atq; exēplo tuor
ſc̄o: et tuor vēſtigis infirmis tolerabilior: et
clarior: ſi multo magis pſolatoria: qd oīm
in lege veteri fuerat: cuī porta celi clauſa pſi
ſteret: obscurior etiaꝝ via videbas qd iam
pauci regnū celoz q̄rere curabāt ſi neq; qui
tunc iuſtificat et ſalutādi: ſi paſſione tuā et ſa

cre mori debitu celeſte regnū poterāt intro
ire. Qd quantas tibi gr̄as tenet: referre: qd re
ctā et bona viā dignar: et mihi et cūtio ſide
lib: ad eternū regnū tuū offidere. Mā vita tua
via nra: p ſanctā pariam ambulam⁹ ad te
qd es corona nra. Huiſ tu nos pcessisſes et do
cuſſes: qd ſeq; curaret: heu quātū loſe retro
qd manerēt: mihi tua pclara exēpla inſpiceret
Ecce adhuc tepeſcim⁹ audiuit tot ſignis tu
is et doctriñis: qd fieret ſi tñm lumē ad ſequē
dū: et nō haberemus.

De tolerātia inuiriā et qd verus patiē
pbeuit.

Cap. XXI.

Tid eſt qd loq̄ris fili. Cella conq̄ri
qd. Conſidera meā et alioꝝ ſc̄oꝝ et paſſio
ne. Mōndū vſq; ad ſanguinē reſtitu
ſti. Paris qd tu pateris in p̄patō eoz qui
tam multa paſſi ſūrū: rā fornic tentati: tā gra
uiter tribulati: tā multipli: pbat et exercitati
Oportet te iḡis alioꝝ grauita ad menē re
ducere: ut leui ſeras tua minima. Et si tibi
minima nō vidēn: vide nē b̄ tua ſaciat im
patia. Siu tñ parua ſlue magna ſint: ſtude
cūtia patiēter ferre. Quāto meli: te ad pati
endū diſponis: tā ſapiētū agit ampli
pmereris et ſeres leui: aio: et viſu ad hñ ſe
gn̄e pati. Nec dicas nō valeo: b̄ ab hoſe
tali pati: nec buiſſemodī mihi patiēt: a ſit
graue enī intulit dāmū: et impropereat mihi q
nūq; cogitatur: ſi ab alio libet patiar ſi ſi
patiēda video. Inſpīeſ ſi talis cogita
tio qd virtutē patiē nō pſiderat neq; qd coro
nāda erit: ſi magis pſonas et oſſefas ſibi ill
latas gp̄dēt. Nō eſt ver⁹ patiēs: qd nō vult
pati niſi quantuſ ſibi viſu fuerit et qd ſibi pla
uerit. Ulerus aut patiēs nō attēdit et qd hoſe
vtrū a plato ſuo an ab alioꝝ eq̄li aut inferiori
vtrū a bono et ſc̄oꝝ viro vel puerio et indigno
exerceat: ſi indifferēter ab oī creatura qz̄tā
cūq; etiēcūq; ei aliqd aduerſi accidentit: to
tu b̄ gratatē de manu dei accipit et ingē ſu
cūrū reputat qnūbil apud dei qz̄tūlibet pati
ui: p deo tu paſſum poterit ſine merito trāſi
re. Eſto iḡis expedit: ad pugnā ſi viſh fevi
triorā. Sine certamine nō poteris venire ad
patiente coronari: ſi pati nō viſ recuſas co
ronari: ſi autem coronari deſideras: certa vi
riliter: ſuſtine patienter. Sine labore nō ten
ditur ad requiem: nec ſine pugna peruenit
ad victoriā. Fac mihi die poſſibile p gr̄a
tia: qd mihi imposſibile viſet p naturā. Tu
ſc̄oꝝ modicū poſſu pati: et qd cito deſcioꝝ ſe
ui exurgēte aduerſitate. Eſſiciat mihi quidi

De imitatione christi

Fo. XIII

per q̄d s̄ p̄fobat ac m̄c
bet exercitatio tribulatōis p̄ noīe tuo amar-
bilis et optimabilis nā pati et vegetari p̄ te val-
de salubre est aie mee.

De confessione p̄ p̄fice infirmitatis t̄ huī
vite miseris. Cap. XXII.

Quis sit teb̄ aduersum me iniusticias
et p̄fiteb̄ tibi dñe infirmitate mēa Se-
pe parua res est q̄ me deject et contri-
stat. Propono me fortius acutus: s̄ cū modi-
ca teratō veneris: magna mibi fit angustia.
Valde vilis quādoq; res est vñ graui ten-
tatio puenit: et dñ puto me aliquātulū mūtū
cū nō lento inuenio me nō nunq; pene devi-
cti ex leui flati. Tida ergo de hūilitatem
meā et fragilitatē tibivndigat notā. Adserere
mei et eripe me de luto vt nō infigarō per
manē deuinīc̄ vñq; q; q; Iho est qđ me fre-
querē reuerberat et oīa te p̄fundit q̄ labi-
lis sum et infirmus ad reflēctendū passionibus
Et si nō oīno ad cōsensionem trahit: nō mibi
etia mōlesta et grauis est eorū infectatio: et te
der valde sic q̄tudie viuere in lito. Exhinc no-
ta fit mibi infirmitas mea: qm multo facili⁹ ir-
ruat abominādē sp̄fantasie q̄ discedit. Tūn
nā fortissime dñe isrl̄'zelato alia y fideli⁹ re-
spicias serui tui labore⁹ et dolorē assiliasq; il-
li in oībus ad q̄tūq; present. Robora me ce-
lesti fortitudine: ne venus bō misera caro spūi
nec dñ plene subiecta valeat oīari: aduersus
quā certare oponebit qđiu spirāl h̄ac vita
miserrima. Iheu q̄lis est h̄a vita: vbi nō defūt
tribulatōis t̄ miseris: vbi plene laq̄is hosti-
bus sūt oīa. Hā vna tribulatōis seu tentatōe
redēcte alia accedit q̄ adhuc prior durante
p̄fictu: ali⁹ plures sugueniunt et inspirate. Et
quō p̄t amari vita h̄is t̄ amantitudines
et tot subiecta calamitatē⁹ t̄ miseris. Quō
etī d̄ vita tot generas mortes: p̄fes: et m̄di
amal⁹ et delectari in ea a multis queris? Rep̄
hendit frequētē mūdus q̄ fallar sit et van⁹
nec tū facile relinquāt q̄ cōcupiscētē carnis
nimis oīantur. Sed alia trahit ad amādū:
alia ad cōfēndū. Trahit ad amoētē mūdi
desideri⁹ carnis desideri⁹ oculorū: et supbia
vite: s̄ pene ac miseris sequētes eas: dñs mū-
di paruit et tedi⁹. Sed vincit phdolor: dele-
ctatio praua mente mūdo bēditaz et esse sub
sensibus delicias reputat: q̄ dei suauitate et
internā virtutis amenitatem nec vidit nec gu-
stauit. Qui autē mūdi p̄fecte stemnit et deo
vivere sub sc̄ra disciplina studēt: isti diuinaz
 dulcedine veris abrenūciatoribus p̄missam
nō ignorat: et q̄ grauiter mūdus errat et ya-

rie salit̄ videt. Qd̄ in deo sup oīa bona
dona requieſcēt̄ est.

Cap. XXIII.

Aper oīa et in oībus requieſce ania
eternā requieſce. Da mibi dulcissime
et amātissime ieu id te sup oīem creaturā req̄
eſcere: sup omnē salutem et pulcritudinem:
super omnē gloriam et honorem: super om-
nē potentia et dignitatem: sup oīem sciā et
subtilitatem: sup oīes diuinitatē et artes: sup oīem
leticiā et exultationē: sup oīem famā et laude⁹:
sup oīem lauitatē et p̄solutionē: sup omnēm
spēm et p̄missionem: sup oīem meritum et desi-
deri⁹: sup oīa dona et munera q̄ potes dare
et infundere: sup omne gaudium et iubilatōē
quā p̄t mēs cape et sentire. Deniq; sup oīes
angēlos et archāgēlos et sup oīem exercitū
celi: sup oīa visibilia et invisibilia et sup omne
q̄ tu dē meus nō es: q̄ tu deus meus sup
oīa optimus es: tu solus altissimus: tu solus
sufficientissimus et plenissimus: tu solus sua
uissimus et solatiosissimus: tu solus pulceris
et amātissimus: tu solus nobilissimus et
gloriosissimus sup oīa: in q̄ cūcta bona fili⁹ p̄-
fecte sunt fuerit et erūtateq; ideo minus cū et
inſufficiēt̄ quicq; p̄ter teipsum mīhi donas
aut vt de teipso reuelas: yet p̄mitis te non
vīo nec plene adopto. Q̄ inquit nō p̄t cor
meū vericerit requieſcere nec totaliter p̄tēti-
tar: nisi in te requeſcat: et oīa dona oīemq; cre-
aturā trāscendat. Q̄ mi dilectissime ſpōfe ie
ſu xpc̄ amator: purissime oīato: vniuerte cre-
ature: q̄s mīhi det pennas vere libertatis ad
volandū et paſandū in te: Q̄ q̄ ad plenū
dabit vacare mīhi: et videre q̄s suauis es oīe
deus meus? Q̄ ad plenū recolligāt̄ me in te
vt p̄ amore tuo non ſentia me: s̄ te ſolum sup
oīem ſenſum et moīi in modo non oīibus no-
to. Hic autē frequēt̄ geno et infelicitatē
meā cū dolore porto: q̄ mīta mala i hac val-
le mīferiarū occurrūt q̄ me ſep̄i: cōturbat cō-
tristat et obnubilat ſep̄i ipſouit et distrahit
allicit et implicat ne liberū habeat accellum
ad te: zne iocuiois fruar amplexibus p̄sto sp̄-
bit spiritib⁹. Houeat ſuſpiriū mēi: zne
ſolatio multiplex i terra. O ieu ſplēdor eter-
ne glīe: ſolamē p̄grinatīs aīe: apud te ē os
mēi ſine voce et ſilentiū mēi loquitur tibi.
Et q̄ quo tardat venire oīis meus. Tleniat
ad me pauculū ſuſ et letum faciat. Ab itrat
manū ſuſ: et me mīferum eripiat de oīangu-
ſia. Tleniā veni q̄ ſine te nulla erit quietia di-
es aut hora: q̄ ſine te leticia mea et ſine te vacua

Liber Tercius

est mensa mea. Abser sum et quodammodo in carcere/
ratus et expeditis gravatus donec luce pisen-
tie tuis me reficias ac libertati dones: vultu
et amicabilem demostres. Querat alij pro te
aliquid quodcumque libuerit: et mihi aliud interim
nil placet nec placebit nisi tu deus meus spes
mea: salus eterna. Non retinebo nec decipiar
cessabo donec gratia tua reuertat mibi quis tu in
tus loquaris. Ecce assuum. Ecce ego ad te qui in
tuocasti me: lacrime tue et desiderium anie tue:
huiusmodi tua et patrum cordis inclinaverunt
me et adduxerunt ad te. Et dixi die inuocau-
te et desiderauit frumento: paratus oia respire
propter te. Tu enim prior excusat me ut quer-
re. Si ergo beneficium dñe: quod fecisti hanc boni-
tatem cum seruo tuo fum multitudine misericordie
Quid habet ultra dicere dñe seru tuus co-
raz te: nisi ut huiusmodi se valde ait te memor: sp
xpice iniurias et vilitatis: Non enim est filius
tui in cunctis mirabilibus celo et terre. Sunt
opera tua bona valde et diuenientia vera: et pro-
uidentia tua regnum uniuersorum. Laudis ergo ti-
bi et gloria oportet sapientia: te laudet et iudicat
os mei: alia mea et cuncta creatura fil.

De recordatione beneficiorum dei multipli-
cium. Cap. XXIII.

Haberi dñe cor meum in lege tua et in p-
ceptis tuis doce me ambulare. Da
mihi intelligere voluntatem tuam et cu[m]
magna reverentia ac diligenter considerato benefi-
cia tua tam in generali quam in speciali memo-
rari: ut dignus ibi ex hinc valeat gratias referre
verum scio et profiteor nec per minimo puncto me
posse debitas gratias landes posoluere. Adinors
ego sum oibus bonis mihi pluitus: et tuam
nobilitatem antedicto deficit per magnitudinem illius
ut spissus meus. Da que in anima habemus et
in corpore et quecumque exterior vel interior na-
turaliter vel supernaturaliter possidimus: tua
sunt beneficia: et te beneficium pium ac bonum pre-
dat: a quo bona cuncta acceptimus. Et si alius
plura: alia pauciora acceptit: oia quae tua sunt
et sine te nec minimu[m] haberis pot. Illi qui ma-
iora acceptit non potest merito suo gloriar nec
super alios extolliri nec minori insultare: quod ille
maior et melior qui sibi minus ascribit et in re
gratiantur humilio: est atque deuotior. Et qui
oibus vilioribus existimat et indignioribus se iu-
dicat: aprior est ad propinquendum maiora. Qui
autem pauciora acceptit: considerari non debet nec
indignior ferre neque dictio inuidere: sed te
potius attender et tuam bonitatem maxime lau-
dere et tam affluenter tam gratis tam liberter

sine psonarum accepto tua munera largiris.
Omnia ex te: et ideo in oibus es laudabilis.
Tu scis quid vinculis donare expedias: et
cur iste minus et ille amplius habeat non no-
stru sed tui est hoc discernere: apud quem sin-
gulorum diffinita sunt merita. Ut si dñe deus per
magno enim reputo beneficium non multa habere
vnde exterior fum hoes laus et gloria appa-
reat. Ita ut quis considerata paupertate et vili-
tate psonae suae non modo grauitatem aut tristis-
ciam vel detractionem inde cōcipiat: sed potius
consolationem et hilaritatem magnam: quod tu deus
pauperes et humiles atque huic mundo despe-
ctos tibi elegisti infamiales et domesticos.
Testes sunt ipsi apli tui quod principes super
omnem terram constituti fuerunt tamen sine querela
conversati in mundo tam humiles et simplices
sine os malitia et doolo: ut enim pati contumelias
et gauderet per nos tuos: et quod mundus ab horis
retulpsit amplectentes affectu magno. Multil-
ergo amatores tuos et cognitores beneficiorum tuo
rum ita letificare debet sicut volutas tua in
eis et bisplacitum eternae dispositio[n]es tue: de qua
tamen contentari debet et consolari: ut ita liberter
velut esse minimus sicut aliquis optaret: esse
maximus: et ita pacificus et contentus in non
uissimo sicut in loco primo: atque ita libenter
despicibilis et obiectus: nullius quod nos et fa-
me: sicut ceteris honorabilior et maior in mun-
do. Nam voluntas tua et amor honoris tui
oia excedere debet et plus cum consolatori magis
quam placere: et oia beneficia sibi data vel dada.

De quatuor magna importanteribus pacē
Capitulum.

XXV.

Illi nunc docebo te viam pacis et vere
libertatis. Hac dñe quod dicit: quod mihi
gratia est audire. Stude fili alteri
us portare sacerdotem voluntatem quod tuam. Elige sp[iritu]l
minus quam plus bene. Quere sp[iritu]l inferiorum locum et
oibus subesse et pia sp[iritu]l rosa: ut voluntas dei
integre fiat. Ecce talis homo ingreditur fines pa-
cis et quietis. Hunc sermo tuus iste brevis m[od]i
tum in te continet pfectio[n]es: paru[m] est dictu[m] sed ple-
nus sensu et uerbi in fructu. Nam si posset a me
fideliter custodiiri: non deberet tam facilis in
me turbatio oriri: nam quiens in me impacatum
sentior et grauat[ur] ab hac doctrina me recessus
se inuenio. Sed tu quod oia potes et aie pfectum
sp[iritu]l diligis adauge maiorem gratiam: ut possim
tu[m] coplere sermonem: et mea pfectio[n]e salutem
Ofostra cogitationes malas. Cap. XXVI

Omne deus meus in auxiliu meu respi-
ciendus meus in auxiliu meu respi-

De imitatione christi.

Fo^{xv}

ce: quoniam insupererunt in me cogitationes
yaner: et timores magni affligentes animam meam
Quo ptransibo illeus: quo pfringam eaz:
Ego inquit ait teibo et gloriose teret humilia
bo: aperiā ianuā carceris et arcanā secretor
reuelabo tibi. Fac oīe ut loqueris: et fugiat
a facie tua oīs iniquae cogitationes. Hec spes
et vniuersa cōsolatio mea ad te in omni tribula
tione cōfugere: tibi cōfidere ex intimo in
uocare patientem cōsolationē tuā expectare.
Oratio pilluminatione mentis deuotissi
ma. Cap. XXVII.

Alarifica me bone ieuſu claritate ete
r et lumen: et educ de habitaculo cor
dis me tenebras vniuersas. Ohibe
euagatores multas: et elide vim facientes ten
tationes. Pugna fortiter pro me et expugna
malas bestias pcupiscētas dico illecebrosas
ut fiat Pax in virtute tua: et abundantia lau
dis tue resonet in aula sc̄tā. H est in conscienc
ia pura. Imp a vētis et cēperatibus: dic ma
ri quicke: dic aquiloni ne flaueris: erit trā
quillitas magna. Emittē lucē tuā et veritatem
tuā ut luceat sup terrā: quā terra sum inanis et
vacua: donec illuminē. Et si dñe gratiā
tuā delup: p̄funde cor: meū gra celesti: mun
stra deuotiois aquas ad irrigādā faciē teret
ad p̄ducendū fructū bonū et optimū. Eleua
mentē p̄sum mole p̄ctōy: et ad celestia totū
desideriū meū suspēde. Ut gustata suauitate
sugne felicitatis pīgeat de terrenis cogitare.
Rape me et eripe me ab oī creaturā indu
rabili cōsolatiōe: quā nulla res creata appetū
meū plenarie valēt quietare et cōsolari. Iū
ge me tibi inseparabili dilectioni vinculo: qm̄
tu solus amāt suffici: et absq; te fruola sit
vniuersa. De cōvitatiōe curiosis inquisitiō
nis super alterius vita. Cap. XXVIII.

Ali noli esse curiosus: nec vacuas ge
rere solitudines. Quid hoc vel illud
ad te: tu me sequere. Quid emi
ad te vtrum ille sit talis vel talis: aut iste sic
agit vel loquitur: Tu nō indiges respōdere: p
alio: s; p teipso rōnem redes. Quid ergo
te implicas? Ecce ego oīs cognosco: et cūca
que sub sole fūit video et loo: q̄liter cu vnoq
et sit qd cogite: qd velit: et ad quē suum ten
dat eius intentio. Abiū iūt cōmītēda sit
oīa: tu dō serua te in bona pace dimittē agi
tare quantū voluerit. Elenuit sup eū quicqđ
fecerit vel dixerit q̄ me fallere nō pot. Non
sit tibi cure de magni nomis vmbra et nō de
mītorū familiaritate nec de p̄uata hoīm dile

ctōe. Ista ei generat distractōes: et magnas
in corde obscuritates. Libenter loquerer tū
bi verbum meū et abscondita reuelare si aduen
tum meū diligenter obseruare et ostū cordis
mibi apires. Esto p̄uidus et vigila in ofoni
bus: et humilia te in omnibus.

In quibus firma pax cordis et verus p̄fe
ctus consistit. Cap. XXIX.

Egli ego locutus suz. Pacē relinquo
vobis pacē meā do vobis: non quō
mūndus dat ego do vobis. pacē oīs
desiderat: sed qd ad verā pacem p̄tinent non
oīs curant. Pax mea cū hūilibus et mānūc
tis corde. Pax tua erit in multa patientia. Si
me audieris tvoīe meā securis fueris: pote
ris multa pace frui. Quid igit faciā. In ol
re attēde tibi qd facies et qd dicas: et oīm in
tentione tuā ad hoc dirige ut mibi soli place
as: et extra me nūbil cupias vel queras: sed et
de aliorū dictis vel factis nil temere iudices
nec cū rebus tibi non cōmīssis te implices: et
poterit fieri ut pari vel raro turberis. Tūn
q̄ aut sentire aliquā turbationē nec pati ali
q̄ cordis vel corporis molestia nō est p̄tis
tp̄is: sed status eterni quietis. Nō ergo est
mēste verā pacē inuenire: si nullā senseris
gratuitis: nec in istis consistit p̄fectus et p
ctio bōs. In q̄ ergo dñe: In offerendo te
ex toto corde tuo voluntati dñe nō q̄rendo q̄
tua sit nec i p̄uo nec in magno nec in tpe nec
in effutati ita ut in vna eālī facie i grazaci
one p̄maneas int̄ p̄spera et cōtraria: oīa eālī
lance p̄sēdā. Sed fueris tā fortis et lōga
nimis in spe ut subtracta interiori p̄solatiōe
et iā ampliora sustinēda cor: tuū p̄paueris
nec te iustificaueris sc̄m̄ laudauerit: tūc inve
rat recta via pacē ambulas et spes in dubita
ta erit q̄ rursus i iubilo faciē meā fēvīsurus
Qd si ad plenū tuip̄st̄ temptū p̄ueris sci
to q̄ tunc abundanta pacis p̄frueris sim pos
sibilitate tui incolatus.

De eminentia libere mētio et q̄ supplex oīo
magis mētē et lectio. Cap. XXX.

Omitte hoc opus est p̄fecti viri nū
re: et ab intētōne celestū animū relata
et inter multas curas q̄sl sine cura

Liber Tercius

lumen patr. invenit hoc enim si de est de argenti

trahere non mox torpescit: sed progratiua quodam liber metis nulli creature in oratione affectio-
ne adheret. Obsecro te pessimum deus meus
mea puerua me a curis huius vite ne nimis impo-
niper a multis necessitatibus corporis ne volu-
ptate capiat: ab inviueris aie obstaculis ne
molestias fractus deiciat: non dico ab his re-
bus qd soto affectu ambit vanitas misidana
sed ab his miserijs qd aiam serui tui coi maledi-
cto mortalitatis penalis grauata retardat ne
in libertate spissis qd libuerit valeat intro-
ire. O deus meus dulcedo ineffabilis verte
mibi in amaritudine omen psonatione carna-
elab eternorum amore me abstinent et ad se
intuitu cuiusdam boni delectabilis pntis ma-
le allitent. Non me vincat deus meus non vin-
cat caro et sanguis: non me decipiatur mudiis et
bezuis glia eius non me suplatet diabolus et
astutia illius. Da mihi fortitudine resistendi:
partam tollerandi: stantiam pseuerandi. Da p
obibus mudiis psonationibus suauissima spiss
tui vinctio: et p carnali amore ut nois in-
funde amore. Ecce cibus potus: vestis ac cete-
ra vestitus ad corporis sustentaculum puentia fer-
ueti spissi sunt onerosa. Tribue talibus somen-
tis tpatre vi: non deſterio nimio implicari.
Abſcere oia non: qd natura sustentanda est:
req̄re aut supſuſtā qd magis delectat: lex scri-
phibet: nras alias caro aduersus spiss insole-
sceret. Inter h̄o manus tua me regat et do
car ne qd nimis fiat.

Qd puerus amor
a summo bono maxime retardat. Cap. XXXI
Ego oportet te dare totum p toto et nō
huiusq; ipsius ē. Scito qd amo tuipſi
us magis nocet tibi qd aliquid res mun-
di. Scdm amorem et affectu qd geris: qd libet
res plus vel minus adheret. Si fuerit amor
tuus purus simplex et bi ordinatus: cris si-
ne captiuitate refui. Noli cupiscere qd non
licet h̄o. Noli h̄o qd te pote impedire: liber-
tate interiori puerare. Adiu qd nō ex toto ſu-
do cordis tecipm mibi omittis: cui oibus qd
ſiderare potes vel h̄o. Quare vane merore
consumeris? Cur supſuſtā curis fatigans?
Sita ad biplacitū meū: et nullus patiens de-
trimenti. Si queris h̄o vel illud et volueris
esse ibi vel ibi ppter tuū cōmodū et p p̄iūm
biplacitū magis habēdū: nūq; cris in que-
tudine nec libera sollicitudine: qd in oī re re-
perit aliq; defectus: et in oī loco erit qui ad-
uerseris. Iuuatigis nō quelibet res adepta vñ
multiplicata exterius: p potius p̄cepta et de-
cisa ex corde radicatus. Qd nō tñ de censu-

eris et diuinitati intelligas: de honoris etiā
ambitu ac yane laudationis deſterio qd oia
transiit cu mudo. Abiun paru locus: si de-
et spissi feruors. Nec diu stabit pax illa qd iſi-
ta forinsecus: si vacat et vero fundamen-
ta tu corvis: hoc est: nisi steriles in me: pmuta-
re te potes non meliorare. Nam occasione
orta accepta inuenies qd fugilis amplius

Oratio p purgatione cordis et celesti sapientia.

Cap. XXXII.

Conſirma me deus p grām ſcīſpūs
da virtutem corroborari in interior
hoie: et cor mei ab oī utiliſ ſoliciu-
dine angore euacuare necc aris deſterij
trahi cuiuscumq; rei viles aut pcoſe ſ oia in-
ſpicere ſicut tranſentia et me pariter cu illis
tranſitū ſq; nūb il pmanēs ſub ſole: niſ ſia
vanitas et afflicio ſpiss. Qd qd sapientia qui ita
coſiderat. Da mihi dñe celeſte ſapiam ut di-
ſea te ſup ſia quereret inuenire: ſup ſia ſape
et diligere: et cetera fini ordinis ſapiue: put
ſunt intelligere. Da pudenter declinare blan-
dient et patienter ferre aduersantes: qd magna
ſapiā ſia non moueri oī vēto verbo: nec au-
rem male blandiēt pberē ſyrene ſic enī ince-
pta p̄gū via ſecure. Contra linguis ob-
trectatorum.

Cap. XXXIII.

Fili nō egreferas ſi quidā de te male
ſenſerit et dixerit: qd nō libet et au-
dias. Tu deteriora de teipſo ſentire
debes et nemine infirmio te credere. Si am-
bulas ab intra: nō multū ponderabis volan-
tia ſia. Et nō parua paretia filere in tpe
malor introsuſ ad me cōuerti nec humano
iudicio diſturbari. Nō ſit pax tua in ore ho-
minū: ſiue enī bñ ſiue male intercipit fuetit:
nō es tigl alter h̄o. Ebi ſit vera pax: et vera
gloria. Nōne in me: Et qd nō appetit hoibus
placere nec diſplicere timet multū pfruct pa-
ce. Ex inordinato amore et vane timore oī
oī inquietudo cordis et distractio ſenſuum.

Qualiter inſtituē tribulatōe deſinuocā-
dus est et bñdicendus.

Cap. XXXIII.

Et nōm tuū dñe bñdicti in ſecula:
qd voluſiſ hāc tētationē et tribulatōe
venire ſuſ me. Nō poſſiſ ea eſſugē: qd
neceſſe h̄o ad te pſugere: vit me adiuves et i-
bonū mihi conuertas. Dic mō ſum in tribu-
latōe: et nō est cordi meo bñ: ſed multū veror
a pñti paſſione. Et nūc p̄ dilecte qd dicam.
Dephelus ſum inter anguſias ſalutifica me
exhorta hac. Sed ppter ea veni in hāchorā
vt tu clarificeris: cu fueris valde humiliatus et

et glorificor dñe lucidus.

De imitatione christi

De imitatione christi

Fo. XVI.

¶ te liberatus. Cōplacat tibi dñe vt eruas
me nā ego paup qd agere possum: z q ibo sine
te: Da patiam dñe etiā hac vice. Aduua me
deus meus: z ne timebo q̄tūcūq; grauatus
fuer. Et nūc inter hec qd dicā: Dñe fiat vo
luntas tua ego bñ merui tribulari z grauari
oporet vtiq; vt sustineā tuinā patēter do
nec trāeat répētas z melius fiat. Potēs est
autē oþs manus tua etiā hanc tentationē a
me auferre et eius impētū minigare ne peni
tus succubā: quā admodūr paus sepe egisti
mēcū deus meus mia mea. Et quanto mīhi
difficilius: tanto tibi facilius est dñe mutatio
dextere excelsi. De diuino pēcēdo auxilio
z cōfideria recuperande ḡf. Cap. XXXV.

Illi ego dñs confortans in die tribula
tōnis. Génias ad me cū tibi nō fue
rit bñ. Hoc ē qd maxime impedit cō
solutionē celestis: qd tardius conuertis te ad
ofōne. Nam anteq; me intēte roges: multa
interim solaria queris z recreas te ī extēnis
Ideoq; fit vt parum oia. p̄sint donec aduer
tas: q; ego sum q; eruo sperates in mc: nec ē
extra me valens auxiliū neg; vtile p̄siliū: sed
neg; durable remedium. Sed iam resumpto
spū post tēpētātē reconuolces in lucemis
rationū mearū: q; p̄psum dicit dñs: vt re
staureānuiesa nō solum integre sed z abun
dantez cumulare. Numq; mīhi quicq; est
difficile: aut ero silo dīcēt z nō faciēt. Ub̄i
est fides tua? Sta sumit z p̄seuātēr. Estō
longanimes z vir fortis: veniet tibi p̄solatio
in tpe suo. Expecta me expecta: veniā z cu
rabo te. Tētatio est q; te vexat: z formidova
na q; te exteret. Quid ipsoz sollicitudo de
futuris cōtingētibus: nīs ut tristitia sup tri
stia habeas. Suffici duci malicia sua. Ea
nū est z inutile de futuris p̄surbare vel grau
lari q; forte nunq; eueniēt. Sed humānū est
huiusmodi imaginationibus illudi: z prau
aduic animū signum tam leuiter trahi z fug
gestione inimici. Ipse enī nō curat an veris
an falsis illudat z decipiat z vtrū p̄ntū amo
re vel futuroz formidini. p̄sternat. Non er
go turbet cor tuū neg; formidēt. Rede i me
et in misericordia mea habeto fiducia. Qd tu te
elongatum estimas a me: sepe sum. p̄pinqui
or. Qd tu estimas totum pditum: tunc sepe
magis merendū instat lucru. Non est totum
pditum: qd res accidit in contrariū. Non de
bes iudicare fm p̄tens sentire nec sic grau
tati alicui vndeceundū venienti inhēreat z ac
cipe: tanq; omnis spes sit ablata emergendi

Holi putare te derelictū ex toto: q̄zuis ad tē
pus miserū tibi aliquā tribulationē vel eū
am opratā subtraxerim p̄solutionē sic enim
transit ad regnum celoz. Et hoc sine dubio
magis expeditib⁹ et ceteris seruis meis vt
exercitemini aduersis: qd si cuncta ad libitū
haberentis. Ego noui cogitationes abcondi
tas: qd multum expedit p̄ salutē tua vt inter
dum sine sapore relinquieris: ne forte eleue
ris in bono successu: z tibip̄ placere velis in
eo quod nō es. Quod dedi auferre possim
z restituere cum mīhi placuerit. Cum dede
ro mēcī est: cum subtraxero tuū nō tulis: quia
mēcī est omne darū bonū z omne domū p̄fē
ctū. Si tibi admisero gratitatem aut quālē
bet cōtraritetē nō indigneris neq; cōcidat
cor tuū: z ego cito subleuare possim z omne
onus in gaudiū transmutare. Veruntū iu
stus sum z recōmēdabilis multū cum sic fa
cio tecū. Si recte sapis z in veritate aspicias
nunq; debes. ppter aduersa tam directe cō
tristari: sed magis gaudere z ḡfas agere: im
mo hoc vnicū reputare gaudiū z affligēs te
dolorib⁹ nō parco tibi. Sicut dilexit me p̄z
pater ego diligō vos: dixi dilecti discipulis me
is: quos vtiq; nō misi ad gaudia ipsalia: sed
ad magna certamina: nō ad honores sed ad
despectōes: nō ad ocium sed ad labores: nō
ad requie sed ad afferendum fructū multūz
in patiencia. Hocā memento fili mi verbōrū
Denelegci ois creaturez vī creatori: possit
inueniri. Cap. XXXVI.

Domine mi adhuc bene indigeo ma
iori: ḡfa si debeam illuc puenire: ybi
manere nemo poterit nec villa crea
tura impēdīre. Nam q̄soliū res aliqua me re
tinet: nō possim libere ad te volare. Lupie
bat libere volare q; dicebat. Quis dabit mi
pēnas sic colubē z volabō z reqescā. Quid
simplici oculo dētū: z qd liberius nil desi
derātī tēris. Dopotet iḡf oēm p̄trāfīre cre
aturā: z seipm p̄fecte deserere ac i accessu mē
tis stare z videre te oīm p̄itorē cū creaturis
nil sile h̄fe. Et nīs qd ab oībus creaturis fu
erit expedit: nō poterit libere intēdere dīnis
Jō enī pauci inueniunt̄ z tēplatiū: qd pauci
scūt se a p̄tūrū creaturis ad plenū se q̄strā
ti. Ad h̄ magna req̄if grā q; aiām leuet z su
p̄a seipm rapiat. Et nīs h̄ sit i spū eleuar
et ab oībus creaturis liberat̄: ac deo totus
vniuit̄: quicquid scit: qd etiā habet: non est
magni ponderis. Dū p̄parius erit z tēra
lacetib⁹: qui aliiquid magni estimat nīs soluz

Liber Tercius

Quodam tunc autem exposito a me

*Contemplationis
quae si non fuerit quae
erat*

vñū immensum eternū bonū. Et quicqđ de
nō est: nihil est: p̄ nihil computari debet.
Et quippe magna differētia sapientia illumi
nati et deuoti viri: et scia lsati et studiosi cleri
ci. Absoluto nobilio est illa doctrina qđ defur
sum ex diuina influētia manat: qđ qđ laborio
se humano acquirit ingenio. Plures reperi
unt cōtemplationis desiderare: sed qđ eāz
requirunt nō student exercere est et magnus
impedimentū quin signis et in rebus sensibili
bus stat et parū de pfecta mortificatōne ha
bet. Nescio quid ē et quo spū dicimur et qđ
piendimus qđ sp̄iales dici videntur: et totū
laborē et amplioz sollicitudinē p̄ tristiorū
et vilibus rebus agimus: et de interioribz no
stris vix raro plene recollectis sensibus cogi
tamus. Probodolor statim post modicam re
collectionē foras eripimus: nec opa nīa di
stricta examinatōe trutinamus. Ub̄ iacent
affectionēs nīi nō attendimus: tēqđ impura sint
opā nīa nō deploram. Qd̄ quippe caro coz
ruptriam suā: et ideo sequebat dislūmna
gnūm. Cum ergo interior affectionēs nīi corru
ptis sit: neccesē ē in actio sequēs index care
tie interioris vigoris corrupit. Et puro cor
de, p̄edit fructus bone vite. Quantū quis
ficerit querit: sed ex quāta virtute agit noi
strā studioz pensat. Si fuerit fortis: diuēz:
pulcer habilis: vel bonus scriptor bonus cā
tor: bonus laborator: inuestigat qđ paup sit
spū qđ patēs et mitis: qđ deuotus et internus
et multis facit. Natura exteriora hoīs respī
cit: gfa ad interiora se cōvertit. Illa frequen
ter fallit: ista in deo sperat ut nō decipiatur.

De abnegatione sui et abstinentia omnis
cupiditatē. Cap. XXXVII.

¶ **I**lli non potes pfecte possidere liber
tate: nisi totalit̄ abneges temetipsūz
Lopeditū sit oēs p̄puetari et suis
us amatores cupidi: curiosi: ḡrouagi querē
tes sp̄ mollia: nō que iefu xp̄i: sp̄ h̄ingen
tes et cōponentes qđ non stabit. Peribit eni
totū qđ non est ex deo om̄i. Tūc bzeue et cō
summatū verbū. Dimittit oīa: et inuenies oīa
Dimittit cupiditatē: et inuenies requiē. Hoc
mēte p̄tracta: et cīt̄ impleueris oīa intelliges
Dñe hoc nō est op̄ vni: dic̄ nec ludus par
tulor: smo in hoc breui includit̄ oīa pfectio
religionoz. Hili non debes auertire nec statim
deici audita via perfectiori: sed magis ad
sublimiora prouocari et ad minus ad hec ex
desiderio suspicare. Utinā sic tecū esst et ad
hoc puenissēs ut tuipſius amator: non esst:

Et ad nūc mēti p̄ire stare: et cīt̄ quē tibi pre
posui patri: stūc mībi valde placeres: et tota
vita tua eum gaudio et pace trāsferret. Ihabes
adhuc multa ad relinquendū: qđ nīi mībi ex
integro resignaueris nō acquires qđ posſu
las. Suadeo tibi a me emere aurum ignitū
et locupletis fias id est sapientia celestem oīa
infima cōculantē. Postipone terrena sapī
tiam: oīem humāna cōplacentiā et p̄pam. Dīxi
tibi fili ora emenda: p̄ p̄cōsis et altis in
rebz humānis. Nam valde vilis et parua ac
pene obliuionis tradita videt vera celestis sa
piētia: nō sapiē alte de se nec magnificari
queris in terza: quā multi ozētūs p̄dicant
se vita longe dissentūt: ipsa tñ est preciosa
margarita a multis absconditā.

De instabilitate cordis et de intentione fi
nali ap̄ decūm habent. Cap. XXXVIII.

Et nō credere affectū tuo qđ nūc
est: citō mutabitur i aliud. Quādū
enīm vixeris mutabilitati subiectus
eris etiā nōlēs vt modo letus: modo tristis:
modo pacatus: modo turbatus: nūc deuot^o
nūc indeuotus: nūc studiosus: nūc accidio
os: nūc grauius: nūc leuis inueniaris. Sed
stat p̄cū hec mutabilitia sapientia et bñi doctus in
spū: nō attēdens qđ in se sentiat vel qua par
te siet ventus in stabilitatis: sed vt tota inten
tio mētis eius ad debitūz ad optimū p̄ficat
finē. Nam sic poterit vnius et idē incōcūllus
pmanere: simplici intentiōi oculo p̄tovari
os euētis ad me im̄p̄missis directo. Quā
tō aut p̄iūr: fuerit intentiōi oculis: tanto
cōstātius inter diversas itur p̄cellas. S̄ in
multis caligat oculus pure intentiōi: respī
cit enī cito in aliquō delectabile qđ occurrit: et
raro totus liber qđ inuenit a neutrō p̄prie ex
quisitiōi. Sic iudei oīm venerant in betha
niā ad marthā et mariā: nō ppter iefum tñ:
sed vt lazari videret. Abūdandus est ergo
intentiōi oculus: vt sit simpler et rectius at
qđ vītra oīa varia media ad me dirigeōus.

Quodam tunc sapit deus sup̄ oīa et in om̄i
nibus. Cap. XXXIX.

Ece deus meus et oīa. Quid volo
et amplius: et quid felicius desiderare
possim? Qđ lapidū et dulce verbi: si
amāti verbum nō mundū nec ea qđ in mīdo
sunt: deus meus et oīa. Intelligenti sati dī
cūt̄ est: et lepe repeterē iocundū est amāti. Te
sequiō p̄fite iocunda sunt oīa te autē absentē
fatiendūt cuncta. Tu facis cor tranquillū: et
pacē magnā leticiāqđ festiuā. Tu facis bene

De imitatione christi

Fo.XVII

sentire de oibus et in oibus te laudare: nec p̄t aliquid sine te diu placere: si v̄z gratiā esse et bene sapere: op̄oret gram tuā adesse et cōdīmento tue sapientē condiri. Lui tu sapis. qd ei recte nō sapit? et cui tu nō sapis: qd ei ad iocunditatē esse poterit? Sed deficit in tua sapia mūdi sapientēs qui carnē sapiunt: qribi plurima vanitas et hic mox inuenis. Qui aut̄ te p̄ contemptu mūdanorū et carnis mortuificationē sequitur: vere sapientēs esse cogescunt qd̄e vanitate ad veritatem: de carne ad spiritum trāferuntur. It̄ sapit deus: et quicquid in uenit in creaturis totū referunt ad laudē sui conditoris. Disimilis tñ et multū disimilis sapio: creatoris et creature: eternitatis et tpiis lucis īcreate et lucis illūnate. O lux p̄petua cuncta creata trāscendens lumina: fulgura corruptionē de sublimi penetrant̄ oia intima cordis mei: purifica: letifica: clarifica et viuifica sp̄m meū cū suis potentissimis ad ingerendū tibi uilibus excelsis. O qui venier huc vīa et desiderabilis hora: vt tu me saties p̄fici et sis mihi oia in oibus? Quādū hoc datus non fuerit: nec plenū gaudium erit. Adhuc p̄b̄ dolor viuit in me vetus hō: non est tuus crucifixus: nō est pfecte mortuus. Adhuc cōcupiscit fortiter aduersus sp̄m: bella mouent intellectu nec regnum ante pat̄e esse quietum. Sed tu qui dñaris potestas maris et motū fluctuū eius tu mitigas: exurge adiuua me dissipā gentes q̄ bella volunt cōtere eas in virtute tua ōnde questo magnalia tua et glori ficeant dextera tua: qd nō est sp̄s alia nec resugum mihi in iusti in te domine deus meus.

Quod nō est securitas et tērātione in hac vita.

Capitulum. XL.

Elli nunq̄ securus es in hac vita: sed quo ad virieris semp̄ arma sp̄ialia ti bi h̄i necessaria. Inter hostes ver-sariis: a dextris et a sinistris ipugnari. Si ḡ nō vteris vndiq̄ scuto patientie nō eris diu sine vulnere. Infup̄ si non ponis coz tuū fixe in me cū mera voluntate cūcta patiēdi: ppter me nō poteris ardore istum sustinere nec ad palinē ptingere btoz. Op̄oret te ergo virili ter oia p̄trāre: et potēti in mu vti aduersus obiecta. Mā vincenti datur manna: et tō pen-ti relinquit̄ multa miseria. Si queris in hac vita requiē: quōd tūc puenies ad eternā? Nō ponas te ad multā requiē: s̄ ad maguā pati entia. Quere veram pacē non in terris: s̄ in celis: nō in oibus nec in ceteris creaturis: s̄ in deo solo. P̄io amore dei debes oia libent

subire labores sc̄ et dolores: tērātiones: vera-tiones anxietates: necessitates: infirmitates iniuriās: oblocutiones: reprehensiones hu-miliatiōes: cōfusiones: corectiones: et delpe-ciones. Hec iuvant ad virtutes: hec p̄bant xp̄i tyronē: hec fabricat̄ celestē coronā. Ego reddā et eternā mercēdē pro breui labore: et infinita gloriā p̄ trāstitorū confusione. Pu-tas q̄ semp̄ habebis p̄ tua volūtate conso-lationes sp̄iales. Sc̄i mei nō habuerūt ta-les: s̄ multis grauitatēs et tērātiones varias magnas: delocationes: s̄ patienter sustinue-runt se in oibus magis sunt confisi deo q̄ si bi. Sc̄iēs qd̄ nō sunt cōdigine passiones huī: tēp̄is ad futurā gloriā p̄mērem dam. Tis tu stanum h̄c: quod multi post lachrymas et ma-gnos labores vir obtinuerūt. Expecta dñm: viriliter age et confortare. noli diffidere: noli discedere: s̄ corpus et anima expone cōstanter pro gloria dei. Ego reddā plenissime. Ego tecum ero in omni tribulatione.

Contra vanā hoīm iudicia. Ca.XLI.

Tu iacta cor tuū firmūt in dñō: et hūa nū ne mettas iudicium ybi te cōscienciam p̄iū reddit et insontē. Bonū est et beatū taliter pat̄i: nec hoc erit graue humili-cordit deo magis q̄ sibi p̄fidenti. Abulti multa loquunt̄: et ideo partia fides est adh̄benda. Sed et oibus fatus esse nō est possib-le. Et si paulus oibus studiūt i dñō placere et oibus oia factus est: tñ etiā p̄ minimo du-xit q̄ ab humano die iudicari fuerit. Egit fa-tis p̄o alioz edificatiōe et salute quātū in se erat et poterat: s̄ ne ab alijs aliquādo iudica-ret vel non despiceret: cohibere nō potuit idea totū deo cōmīst qui totū noueraet: pa-tientia et humilitate contra ora loquētū inq̄ ac etiā vana ac mendosa cogitantū atq̄ pro libito suo queq̄ iactantū se defendit. R̄udit tamē interdū: ne infirmis et suis taciturni-tate generaret scandalū. Quis tu vt timeas a mortali hoīe iudicari. Ibdicēt et cras nō cō-paret. Deū timer: hoīm terrores nō expau-sces. Quo p̄t alijs in te verbis aut iurijs Sibi potius nocet q̄ tibi nec poterit iudicium dei effugere quēnq̄ est ille. Tu habe deū pre oculis et noli contendere verbis querulosis. Qd̄ si ad p̄is videris succubē et confusione pati quā nō meruisti: ne indigneris ex h̄: neq̄ p̄ impatiām minuas coronā tuā: s̄ ad me po-tius respice i celū: q̄ potēsi enipe ab oī p̄fus-ionē iuria et vnicuiq̄ reddere s̄m oīa sua. De pura et integra resignatiōe sui so opti-

pro rāce de s̄m
panay

līus statī bīzī
des quā mīs nō h̄y

Judicā h̄yū et ob
locēt̄ nō mēs

ne mēs ab h̄y
Iudicā h̄yū et ob
locēt̄ nō mēs

Liber Tercius

nendā cordis libertatē. Capitulū. XLII.
Tibi relinquere: et si uenies me. Sta si/
ne electione et si ppteritate, et si lu/
craberis. Hā et adiacest tibi amplior
gratia: statī vi te resignaueris nec resūperis
Hic q̄tēs me resignabo et in q̄bus me relin/
quā. Sēp et in oī boz: sicut in paruo sic et in
magno: nihil excipio si in oī te nudari in/
uenir volo. Alioqui quō poteris elle meus
et ego tu: nūs fueris ab oī ppterata voluntate in/
tus et fous spoliar. Quāto celeri h̄ agis, rā
to mēl̄ habebis: et quāto plēnū ei sinceri?
tāto pl̄ mīhi placeb̄ et ap̄li lucraberis. Qui
dā se resignāt cū aliq̄ excepto. Nō enī ple
ne deo sūdūtō puidere sibi satagū. Qui/
dam etiā p̄mo totū offerūt: p̄ postea tentatōe
pulsante ad ppria redeunt: oī minime in dū
te pficiunt. Ibi ad verā puri cordis libertatē
iocūde familiaritatis mee grām nō ptingent
nūl̄ integra resignatō et q̄tidiana lui imola/
tione p̄s facta sī q̄ nō sit nec stabit vno
fruitua. Dixi tibi sepissime: et nūc iterū dico
Relinquere ter resigna te: queris magna inter/
na pace. Da totū p̄to: nūl̄ exire: nūl̄ repe/
ta pure et libel̄tātē in me et habeb̄ me. Eris
liber in corde: et tenebre nō pculabūt te. Ad
hoc conare: h̄a: hoc stude desideraf: ut ab
oī ppterata possis exploriari: et nudus nudū
ielli seq: tibi mox et mīhi etnaliū vivere. Tūc
deficit oēs vane fantasie: p̄urbatiōes inīq
et cure supflue. Tūc etiā recedet immoderat
tumor: et inordinatus amor: moxietur.

De bono regimine in extērius et recursu
ad decūm in periculis. Capitulū. XLIII.

Tibi ad istud diligenter tēdere debes et
in oī loco: actiōe seu occupatione ex/
terna sis interius liber et tuipius po/
tentis: cū omnia sub te tu nō sub cis: vt sis
dis actionū tuap: et recto: nō fuiss: nec em/
pticius: s̄ magis exēptus: verusq̄ hebreo in/
forēt libeſtātē trāſiles filioz dei q̄ stant su/
per p̄stia et speculāt̄ eterna: q̄ trāſistoria in/
tuens sinistro oculo: et dextro celeſta: q̄s tra/
bla nō irahūt ad inherendū: s̄ trahunt ipſi ea
magis ad bñ fuientū put ordinata ſūt a do
et iſtituta a ſūmo opifice q̄ nūl̄ inordinatū reli/
quit i sua creatura. Si etiā in oī euenuſ ſtas
nō in apparentia extēma: nec oculo carnali
lustras viſa vel audita: s̄ mox in q̄libet cauſa
intras cū moyle in tabernaculū ad ſolūndū
dīm: audies nōnq̄ diuinū r̄ſum et redies
inſtruct⁹ de multis p̄tibus et futuris. S̄p ei
moyle recursus h̄t ad tabernaculū p̄ di-

bis et q̄ſtioneſ ſoluēdīſ: fugitq̄ ad oſonis
adiutoriū p̄ piculū et iprobitanū: hōmū ſub
leuādīſ: ſic et tu cōfugere debes in corde tui
ſecretariū diuinū int̄n̄ iplozādo ſuffragiū.
Propterea nāq̄ iſoue et filij iſrael a gabaoni
tis leguntur decepi q̄ os dīm nō prius inter
rogauerunt: ſed numiſi creduli dulcibus ſer/
monibus falsa ppterata deluſi ſunt.

Quod homo non ſit impotens in ne/
goçj. Capitulū. XLIII.

Tibi cōmitte mībi ſp̄ cām tuam: et ego
bñ disponā in tpe ſuo. Expecta ordi/
nationē mē: et ſenties inde pfectū.
Dñe ſatis liben̄ om̄is res nūl̄ cōmito: q̄ pa/
rū p̄t cogitatū mea pfectere. Ultimā nō mul/
tū adhererē futuris cuētū: ſed ad bñplacitū
tuū me incūtāter offerrē. Sili mi ſepe hoī ē
aliquā agitat q̄ desiderat cū ei aſc puen/
rit aliter ſentire: q̄ affectōes circa idē
nō ſū durables ſī magis de vno in aliō nos
impellent. Nō eſt q̄ minimū etiā i minimis ſe
relīngre. Clerus pfectus hois eſt abnegatio
ſuipſiū: et hoī abnegat̄ valde liber eſt et ſecu/
rus. S̄ antiqu⁹ hoſtis oib⁹ bonis aduer/
ſans: a tentatōe nō cefat et die noctis q̄ues
moliſ iſtidas: ſi forte i laquei deceptōis poſ
fit precipitare incautū. Vigilate ergo et ora
te dicit dīs: vt non intrēs in tentationem.

Quod homo nūl̄ boni ex ſe habet et de
nullo gloriani poſt. Capitulū. XLV.

Tu mure qd eſt hoī q̄ memor es cuius:
d̄ aut ſūt hois q̄ viſitras cū: Quid p̄
meruit hoī vt dares illi grām tuam.
Dñe qd poſſum ſqueri ſi deſeris meauſ qd
iuste obredere poſſum ſi qd peto nō feceris:
Lerte h̄i ſtātē cogitate poſſum et dicere.
Dñe nūl̄ ſuſ nūl̄ boni ex me h̄eo: ſi in oīb⁹
deficio zād nūl̄ ſp̄ tendo. Et in a te fuero
ad intus et interi ſformat̄: tot⁹ efficior tepi/
dus et diſſolur. Tu aut̄ dīſ ſp̄ idē ipſe eſt
pmanes interiū: ſp̄ bon⁹ iuſtus et ſctus: bñ
lufe ac ſcētē agens ola et diſponēt in ſapicīa
S̄ ego q̄ ad defectū magis pnonis ſuſ q̄ ad
pfectū nō ſum ſemp in vno ſtātu pđurās: q̄
ſp̄ ſēpa mutant ſup me. Eruntamē cito me
lius fit cū tibi placuerit et manū poſtereris
adiutrię: q̄ tu ſolus ſine hūno ſuffragi po/
teris auxiliari: et tñi cōfirmare vt vult' ne
amplius in diuersa ne mutet: ſi in te vno cor
meū puerat et queſcat. Ut h̄i bñ ſcī ōem
humanā pſolationē abſcere ſue ppter necessitatē qua
cōpelloz te querere: q̄ nō eſt hoī q̄ me cōſolē

De imitatione christi

Fo.XVIII

Item merito possem de gratia sperare tua t de
dono noue consolationis exultare. *Sicut* tibi
vni totū venit: quiescunt mihi bñ succedit.
Ego aut̄ vanitas et nibilium ait te: incōstat ho
et si firmus. *Sicut* ergo possum gloriani aut cur
appero reputari? *Nihil* qd nihil: et hoc vanis;
suum est. *Tunc* vanitas gloria mala per se: va
nitas maxima: quā a vera trahit gloria t cele
stis spoliat gra. *Dū* enī ho cōplacet sibi: dif
plicet tibi: dū inhiat laudib⁹ hūanis: p̄iuat
veris virtutib⁹. *Est* aut̄ vera gloria t exulta
tis sancta gloriaris t et nō in fē gaudentie in
noīe tuo nō in dñe, pp̄ia: nec in aliq̄ creatu
ra delectari nisi pp̄t. Laudet nom̄ tuū nō
mēū: magnificet opus tuū nō meū bñdicat
nomē sc̄m tuū: nibil aut̄ attribuunt mihi de
laudib⁹ hoīm. Tu glia mea tu exultatio co
dis mei. In tis glorabor: t exultab̄ tota die:
p̄ me at̄ nibil nisi in iſfirmitatib⁹ meis. Que
rāt iudei gloriā q̄ abinuicē est: ego hāc regra
q̄ a lolo deo est. *Dis* quidē glia hūana: oīs
bonor: tp̄l oīs altitudi mūdā eterne glo
rie tis cōpāta vanitas est t stultitia. *O* veri
tas mea et misericordia mea t̄ trinitas bñtib⁹
soli laus dñs honor glia p̄ finita secula se
seculorum Amen.

De cōceptu oīs tp̄l honoris. Cap. XLVI
Eli noli tibi attrahere si videas alios
honorari t elevari te at̄ despici t hū
liari. Erige cor tuū ad me in celū et
nō atristabit te p̄cept⁹ hoīs in terris. *Dñe* in
cecerit suum t vanitate cito seducimur. Si
recte me in p̄ficio: nū q̄ mihi facta est iniuria.
ab aliq̄ creatura. vñ nec iuste hēo conq̄i ad
uersū te. Quia aut̄ frequēter t grauius peccat
ui tibi: merito armas q̄ me oīs creatura. *Ali*
bi t̄ḡ iuste debet p̄ficio t cōcept⁹: tibi aut̄
laus hono: t gloria. Et nisi me ad hoc p̄pa
rauero q̄ velim liberet ab oī creatura despici
t relinq̄: atq̄ penit⁹ nihil videri: nō posuīt
teri pacificari t stabilitati: nec sp̄ialitati illūnta
ri: neq̄ plene tibivni. *Qd* pat̄ nō est po
nenda illi hominibus.

Cap. XLVII
Eli si ponis pacē tuas cū aliq̄ psona
pp̄ter tuū sentire cōviuere instabil
eris t placatus. *Sicut* si recursum ba
bes ad sp̄ viuētē t manētē vitatē: nō atrista
bit te amicus recedes aut morieris. *In* me dñ
amici dilectio stare: t pp̄t me diligend⁹ ē q̄
q̄ tibi bon⁹ vñis ē t multū char⁹ ibacuita
Sine menō valet nec durabit amicitia: nec ē
vera t mā dilectio quā ego nō copulo. Ita
motu⁹ deberes cē talib⁹ affectiōib⁹ dilector⁹

boīm ut quātū ad te p̄tinet sine oī hūanū pū
tares esse p̄sortio. Tāto ho deo magis apro
pinquat: quātū ab oī solatio tereno longi⁹ re
cedit. Tāto enī altius ascēdit ad deū: q̄nto
p̄fundit⁹ in se descēdit et plus fibipi vilescat.
Qui at̄ aliqd boni fibi attribuit: ḡf am dei in
se venire ipedit: q̄ gra sp̄fūscit cor hūlū sēp
q̄rit. Si sc̄res te p̄fecte annihilare atq̄ ob oī
creato amore euacuare tūc deberē ī te cū ma
gna gra emanare. *Sz* q̄ tu respicis ad crea
turās: fibrabit⁹ tibi aspect⁹ creatoris. Disce
te iōib⁹ p̄pt̄ creatorē vincere: tūc ad dñm
valeb̄ cognitionē p̄tingere. Quātūc mo
diciūt si inordinate diligis t respicis retar
dar a summo bono et vitia.

Lōtra vanā t seculare sc̄iam. — XLVIII.

Hui nō mouēat te pulcra t subtilia di
cta hoīm. Nō cī regnū dei cī monē
si t virtue. At̄rede vñba mea q̄ corda
accēdit t mētes illūnat i dūcūt cōpūctionē
et verū igerit p̄solutione. *Mū* q̄ ad b̄ legas
vñbū vt doctor aut sapientio: possis videri: s
studē mortificationē vñtio: q̄ b̄ apli⁹ tibi p̄
derit q̄noticia multaz difficultū q̄stionū. Lū
multa legēris t cognitio: erat vñtū nī optet
venire p̄cipiū. Ego sū q̄ doceo hoīm sc̄ias
t clariorē itelligērias p̄nūl tribuo: q̄ ab hoīe
possit doceri. Lū ego loqr̄: cito sapientia erit et
multū i spū p̄ficiet. *Ele* ill̄ q̄ mīlā curiosa ab
hoīb⁹ inq̄rūt: t devia mībī fūlēdi p̄z curāt.
Teniet tōs q̄n̄ apparetib⁹ mīfīngfōz tōs
dñs angeloz: cūtōz audirūt leonēs ē sin
gulor̄ examinaturus sc̄ias t tūc scrutabitur
i lūcernio: t manifesta erit abscondita tē
nebiaz: t acēbūtq̄ argumēta liguarū. Ego sū
q̄ hūlē ī p̄cūt eleuo mēte: vt plures cēneve
ritatis capiat rōnes q̄ signē decētānū studi
isset i sc̄ol. Ego doceo sine frēpōtu⁹ vñbū: sū
p̄fūlō opinionē sine faſtu honoris: sine p̄t
gnatōe argumēto. Ego sū q̄ doceo terrena
despicere: p̄nitia faſhōdē: et eterna q̄re: et eterna
sapere: honoris fugere: sc̄adala fūfere: oēz
spēm ī me ponere: extira menīl cupere: et sup
oī ardēter me amare. *Mā* q̄dā amādo me in
time didicit dīna t loq̄bas mirabilia. P̄l⁹ p̄
fecit i relinq̄ndo oīa q̄ i studēdo subtilia. *Sz*
alijs loqr̄ cōia: alijs sp̄alia: alijs q̄b⁹ sīgnis t si
guris dulcīt appareo: q̄busdā vñi ī multo lu
mine reuelo mīsteria. Una vox libror̄: s̄ non
oēs eq̄ isoft: q̄i t̄l̄ doctor: vñtāt cordis scru
tator: cogitatōtū t̄ellecto: actionē p̄motō
distribuens singulū sicut dignū iudicauerō
Dēnō attrahēdo sibi res exteriorēs.

6 5

~~Liber Tercius~~

*No one foresees
Jesus' debonair*

sumus magis cogitare. Ut ilius est oculos a rebus displacebant a uertere et vincere suum sentire relinquere; quod petiuntur in omnibus desiderare. Si hinc fieri est deo et ei iudicium aperientis facili te vici portab. O dñe quiesce venimus? Ecce danus deset tenebrae; per modico qfui laborat et currunt; et spuma detrimeti in obliuione transiret vir sero redit. Quod parvum vel nihil potest atcedere et quod sume necessarium est negligenter fieri; quod tot ho ad extra defluit; et nisi si cito respicit alibens in exterioribus iacet. Quod non obitus est credendum; et defacti lapsi verborum. Capitulum L.

Dlapituperboverbum. Capitulum. L.
A mihi auxiliū dñe de tribulatōe quā
vana salis hoīs. Quā sepe ibi non
inueni fidei vbi me h̄fe parauit q̄t̄ies-
cet̄ ibi reperi: vbi min̄ dñi sp̄ci.
Vana ḡ sp̄ci
in hoīs? sal? aut̄ iustor̄ in te d̄s. Bñdicit? s̄s-
dne d̄s in oīb? q̄ accidit nob̄. Infirmu sum?
et instabiles: cito fallimur et periremū. q̄s ē
hoī q̄ ita caute et circispekte in oīb? se custodi-
revaler̄ ut aliquādo in aliquā deceptiōe v̄l-
ḡpleratā nō veniat: S̄z q̄ in te d̄s cōsiderit
ac simplici ex corde q̄it nō tā facile labit. Et
si incident̄ in aliquā tribulatiōe: q̄mō d̄c̄q̄ p̄f-
fuerit implicat? citi? p̄ te cruci aut̄ te p̄solabili-
tur: q̄ tu nō desersis te sperat̄ v̄l s̄ in fine.

Monachorum

z p̄ter te nō est alter talis. Q̄ q̄ b̄ sapuit illa
aīa sc̄tā q̄ dicit̄s mea solidata est et ī xpo
fundatā. Si ita meū foret nō tā facile timor
būan̄ mī sollicitare nec d̄b̄z facula moue-
rēt. q̄s oīa p̄uidere: q̄s p̄cauerere futura mala
sufficiat? S̄ pacula etiā ledit̄ sc̄p q̄d ipso ui-
sa n̄si granit̄ etiā ferunt̄. S̄ q̄z re mibi misero-
nō melī p̄uidi. Lur etiā tā facile alīis credi-
di. S̄z hoīes sum̄ nec aliud q̄s fragiles ho-
mines sum̄ etiā si angelī a mīlīs effūnamur
et dicimur. Lui credā dīcūci n̄si tibi
veritas es q̄ nō fallis es falli potes. Et rur-
sum. His hō medax infirm̄ instabilis z la-
bilis maxie in obīs: ita vt statim yix̄ credi de-
bet q̄d recte in facie sonare videt̄. Quā pa-
den̄ p̄monisti cauedū ab hoīb̄: q̄z inimi-
cib̄oī domēstici eī nec credēdū si q̄s dire-
rite ecce h̄ aut ecce illic Doct̄ sun̄ dāno meo:
z vitād̄ ad cautelā maioriēz nō ad insipientā
mibi. Laur̄ esto qdā ait, caut̄ esto: his ap̄b

te q̄ dico. Et dū ego filio & absconditus cre-
do nec ille filere p̄t q̄ silendii petuit: s̄ statim
p̄dit me & se & abiit. Ab huiusmodi fabulis et
incautis hoib⁹ p̄tege me dñe: ne ī man⁹ eoz
incidā ne vñch talia cōmittā. Terci⁹ vez
stabile da in os meū: & ligā calidā lōge fac
a me. Qd̄ pati nolo: oīmode cauere deboce.
Qd̄ q̄ bonū & pacifū de alijs silere nec idif-
fenter oīa credere: neq; de facili vlt̄ri effari
paucis sc̄ipsum reuelare: te sp̄ inspecto: eoz
dis q̄rere: nec oī vento ab oīoū circiferri b̄ oīa
intima & externa fin tue bñplacitū voluntatis
optare pfici. Quā tūtū p̄ cōfūtatione celestis
gr̄ē hūanā fugere apparentiā: nec appetere q̄
sōis admiratione vident p̄bera & ea tota se-
dilitate sectari: q̄ vite emēdationē dante & fer
uotē. Quā multis noctivirū: cīta ac, p̄pere
laudata: q̄ sane p̄fuit gr̄ē silentio seruata in
bac fragili vita q̄ tota tētatio ferſ et milicia.
De fidētia in deo habenda q̄ insurgūt
verborum iacula. Capitulum. LI.

Pili ha firmis et spera in me. Quid ei sunt ḥba nūs ḥbas? Per acerē volat; si lapide nō ledit. Si re es cogita et libet velis emēdare. Si nūbil tibi pscua et pensa q velis libet pro deo b sustinere. Parū satishet vt vel ab interā sustineas; q nedū fons ḥbera tolerare vales. Et q̄cā parua tibi ad cor trāscēt nīsi q̄ adhuc car nūles es et hōces magis q̄ opozet attendis. Mā q̄ despici meus; p excessib⁹ nō vis; et excusationib⁹ ymbraclū q̄ris. Seu insipie te meli? agnoscet; q̄ viuis adhuc in te mōs; et vanus amor placēt hoib⁹. Lū ci quasari refugis et p̄fundis; p defectib⁹; cōstat vtiq; q̄ nec vere būil sis; nec vere mō mor tuus nec tibi mōs crucifis. S̄a iusta verba mea; et nō curab decē milia hoim ḥba. Ecce si cuncta ḥte dicerētur q̄ singi malicioſissime possent; q̄ tibi noceret si oīno trāſire pmitte res nec plus q̄ festuca q̄pēderet. Alioq; vel vni capillū tibi extrahere possent. S̄z q̄ cor intus nō h̄z; nec deū p̄ oculis; facilis ḥbo mo uer virtutēpōs. Qui aut in me cōfidit nec p̄prio iudicio stare appetit; absq; huāno ter- ror erit. Ego sū iū sudez et cognitor oīm se cretor; ego scio q̄liter res acta ē ego iniuriā te noui et sustinente a me exiit verbū istū; me pmitte hoc accedit; vt reuelerit ex multis cordib⁹ cogitationēs. Ego retū et innocētē iu dicabor; q̄ occulto iudicio vtrūs aī; pbarevo lū. Testionū hoim sepe fallit; mei iūpūcti vez est habit et non iūsuetate; tater plēctra et

De imitatione christi

F. XIX

paucis ad singula p: nūq̄ m̄ errare erra-
re p: cū si oculis insipientū nō rectū videat
Ad me ergo recurrendū est in oī iudicio: nec
pprovo intundendū arbitrio. Justū enī noī p̄tū
babū q̄d qd a deo ei acciderit. Etū si iniuste
aliquid h̄c plati fuerit: noī multū curabit. S̄z
nec vane exultabit si p̄ alios rōabilit̄ excus-
et. Pensat nāq̄: q̄ ego sū scrutis corda et
renes q̄ noī iudicio fm facie et h̄ianā appare-
tiā. H̄a sepe in oculis meis regis culpabilē: qd
boīm iudicio creditur laudabilē. Dic deo u-
dei iuste fortis et patiēs q̄ boīm nosti fragili-
tate p̄auitato eto robur p̄cū m̄ tota fiducia
mea. H̄oī ei mābi sufficit p̄cū mea. Tu noī
qd ego noī noui. et oī in oī rep̄hēsiōne me h̄uit
are debui et māfūte suffinere. J̄nōtōe ḡ mi-
bi pp̄ti? q̄tēs sic noī eḡ: t̄ dona iterū gram
amplioris sufficerē. Adeliorē est enī mībi tua
copiōta mia ad p̄secutōnē idulgēt̄: q̄ mea
opinata iustitia p̄ defensō latēs sc̄le. Et
si nūbū mībi sc̄sus sū: t̄ hoc me iustificabū
noī possū: q̄ remota mia tua non iustificabū
in p̄spectu tuo oīvīllens. Qd oī grāma
etōtā mībi fūrōllōrōzā. C. I. I.

Fixi nō frāgāt te labores q̄s apūfūstī
p̄t me nec tribulationes te dēciat
v̄c̄q̄z s̄ mea p̄missio in oī euēti te
robotet & sollet. Ego sufficiēs suz ad reddē
dū supa om̄ modū et mēlū. Nō hic diu la
borabis; nec sp̄ grauaberis dolorib⁹. Expe
cta paulisp̄ z videbis celerē sine maloz. Te
niet vna hora: q̄si cesabit oīs laborz t̄ tu mul
tas. Adōcūt ēt bice eō q̄d trāſtī c̄ tēpe
Age q̄d agis fideliter labora i vinea mea:
ego ero merces tua. Scribe: lege: cata: gene
rare: ora: sustine viriliz̄ ſtra: digna ēt his oīb⁹
z malorib⁹ p̄clīs vita etia veniet pat̄ p̄ die
vna q̄ nota ēt oīo: z erit non dies neq̄ hor
bu: ſcr̄t̄p̄s̄ lux p̄petua: claritas infinita:
parfumia: z rēcēs ſecura. Non dices tūc̄s̄
me liberabit de corpore mortuū? nec clamab̄:
heu mihi q̄ incolar̄ me⁹. plōgar̄ est: q̄si p̄e
cipitabilis mox z falta erit indeſectua: antie
tas nulla: ſocioliditas bā: ſocietas dulcis z de
cora. O ſcioldiſſes ſct̄z i celo coronas ppe
tuas: quanta q̄d nūc exultat gloria q̄ huic m̄do
olim ſt̄p̄ebiles z q̄si vita ip̄i indiget pura
bā: pfecto te ſtatim hūiliare ſt̄p̄is ad terrā
z affectares poti oībus ſbſeles q̄d viii p̄ceſſe:
nechū vite letus dies ap̄cupiſſeres: ſ magis
p̄ de tribulati gaudēs: z p̄ nihil int hoc ſe
copūtari matinū lucz diceres. O ſi tibi hec
ſaperet z p̄fundere ad cor trāſirent: quo audie

o ho si uideret coronas pectoris
quae te humiliasti in terra.

res vel sef p̄qri. Nōne p̄vita etia cūcta labo-
riosa sunt tollerāda? Nō est parus qd luer-
ti aut p̄dere regnū dei. Leua iisg facit m̄az
in celū Ecce ergo oēs sc̄l mei meū q̄ in hoc
seculo magnū habuere certamē mō gaudet
mō cōsolant: t mō securi sunt: t mō regelcū
z sine fin in regno p̄ris mei p̄mactūt meū
Domi nūs Christūs salutēs. Co. I. V.

Uperne ciuitatis māsio brissima. D

Dies eternitatis clarissima quā nox nō
obscurat: summa virtus sp̄ irradiat p̄
ce sp̄ leta: sp̄ secura: m̄nūq̄ statu mutat̄ p̄ dī
O utinā dies illa illuxit & cuncta hē te po-
ralia finē accepit̄. Luce qđē sp̄a p̄metit
clanitate sp̄leidā: p̄ nūni a loge & p̄ specu-
lū p̄eganatibȳ t̄ra. Morib⁹ cūlū cūles qđ gau-
diosi s̄t illa: genit⁹ exiles filii euc qđ amara-
t⁹ tediōsa s̄t illa. Diez hui⁹ tēpis paruit̄ in a-
li: pleni dolob⁹ & angustijs: ubi hō multile
petis inqñat̄: m̄ltis passiōib⁹ iurent̄: m̄ltis t̄

moab⁹ strigis m̄tis curis distendit: ⁊ multis curiositatibus⁹ distractib⁹: multis vanitatis implicat⁹: multis eroib⁹ circūfundit⁹: multis laborib⁹ alteris tetatioib⁹ grauaf⁹: deliciis eneuiat⁹: egfestat⁹ crucis. ¶ Q̄ qm̄ finis hoc unum multo labor⁹: qm̄ liberabor⁹ a misera fuitum vicio⁹. ¶ Q̄ memorabo dñe tu sol⁹: qm̄ ad plenū letabo⁹ in te: ¶ Q̄ ero sine oī spidemēto: ⁊ in verā libertate: sine oī grauamē mentis et corpis. ¶ Q̄ ent p̄x solidia: pax ip̄tibilis securap̄t int⁹: foris: pat et oī part firma: Iesu bone qm̄ stabo ad vidēdū te: qm̄ cōspelab⁹ gloriā regni tu⁹: qm̄ eris mibi oī in oībus. ¶ Q̄ qui tecū in regno tuo: qm̄ p̄p̄ rasti dilectus tu⁹ ab ērno: Relct⁹ sū paup̄ erul in terra hostil⁹: ubi vela qdātiana ⁊ ifotum maxima. ¶ Cōsolare exiliū meū: mitigabo doloz⁹ mei: qd ad te suspirat⁹ oī desideriū m̄ um. Ma onus mibi totū est: quicqd m̄s h̄ offert ad solaciū. Desiderio te itime frui f̄ tne quo apprehēder. ¶ P̄o inberere celestib⁹: deprivant̄ res tpales⁹: mortificate passiōne. Adente oībus rebus supēse volo: carni aut inuite subesse cogor. Sic ego icelīx h̄ mec pugno: t̄ fac⁹ sū m̄habeti⁹ qm̄ quis: dū spū surſū et caro qrit ec̄ deosfū. ¶ Qd int⁹ patie dū mēt̄ celestia tractor⁹ mor̄ carthaliū turb̄ occurrit ozanti. Deus n̄s̄ ne elogeris a me neḡ declines in ira a tuo tuo. Fulgura confectionē tuā ⁊ dissipā cas. emittit sagittas t̄ as ⁊ cōturbent̄ oīs fantasie inimici. Recol ge sensus meos ad te. Fac me obliuisci oī mūdanoy. Da cito abiitere et p̄nētere fanta-

Liber Tercius

mata viciorum. Succurre mihi eterna veritas: ut nulla me moueat vanitas: adueni certe suauitas: et fugiat a facie tua omnia impunitas. Ignorare quod mihi et misericordia indulget: quod pater te alio in ofone reueluo. Conscientem vere: quod valde distracte me puerum habe. Nam ibi misericordia non sibi corporaliter sto aut secundum sibi magis sibi quod cogitatio fero. Ibi sibi ubi cogitatio mea est. Elibi est frequenter cogitatio mea: ibi est id quod amo. Hoc nubilum cito occurrit quod natus delectat aut ex visu placet. Unde tu Veritas apte dixisti. Elibi enim est thesaurus tuus ibi est cor tuum. Si celum diliq. libet de celestibus penitus: si modum amo felicitatem: inibz gaudeo et de aduersitatibus ei tristis. Si carnem diligo quod carnis sunt sepsissime imaginis: Si spiritum amorem spiritualiter cogitare delecto. Quocunq; ei dilectio: his liberet loquuntur audio atque talium imaginis ad domum mecum porto. Sed huius ille homo propter te dñe oibz creaturis abeundi licentiam trahit: quod nature vim facit: et cupientis canim seruore spiritus crucifigunt: ut serenata pectus puritate tibi ofone offerat: dignusq; sit angelus inter eis choirs: oibz trenis sonus et in exclusus.

De desiderio eternae vite: et quam sint certitudinibus bona pmissa. — Capitulum LIII.

Tibi mihi sibi tibi desiderium eterna beatitudinis desuper fundi sensi: et tabernaculo corporis extremitate cōcupiscientia claritatem meam sine viciis studiis umbra etemplari possit: dilata cor tuum et oibz desiderio hoc secundum inspirationem suscipere. Redde aplussimam signum bonitatis glorias: quod tecum sit dignatus agit: demetrius stat: ardenter excitat: poterit bleueat: ne proprie pote: ad trema labar. Nec enim ibi cogitatur aut concupiscentia: sola dignitatem superne gratia domini alpestris: quoniam iudicium maiori humilitate pmissa: et futura certantia te papares: nihilq; tota cordis affectu adhereret: ac serueta voluntate studeas defure. Sili sepe ignis ardet: sed sine fumo flama non ascendet. Sic et aliq; desideria ad celestia flagrat: et tamen a te tatior carnal affect: liberis non sibi sed circa nec oibz pure: pro honore dei agitur quod tamen desideratur ab eo petitur. Tale est sepe tuus desiderium: quod insinuasti fore tamquam ipotunum. Non enim est purum et perfectum quod papa comoditate est effectum. Petet enim quod tibi est delectabile et comodum: sed quod mihi acceptabile est atque honorificum: quod si recte iudicas meam ordinacionem tuo desiderio et oibz desiderio perferre dees ac sequi. Noui desiderium tuum: et frequenter genuit audiuimus. Nam velles esse libertate glorie filius: sed te delectas domus eternas celestis.

priam gaudium plena: sed nondum venit hora ista: sed adhinc alio tempore belli videlicet tempore laboris et probatois. Optas sumo replicere bonos: sed non potest haec assertio modo. Ego sumus expecta me de deo donec veniat regnum dei. Probabo et adhuc in fratre: et in multis exercitando. Secundum solatio tibi in terdum dabitur: sed copiosa latentes non procedit. Secundum fortare igit et electio robusta: tamen a legendo quam in partiendo nature pax: optet te noui id est hoic et alterius viri mutari. Optet te sepe agere quod non vis: et quod vis optet te relinque: quod alius placet pccatum habebat: quod tibi placet et ultra non placet. Quod alii dicunt audierit: quod tu dicas: p. nubilo considerabatur p. et et alii et accipiet tu petes nec tibi traducatur. Erunt alii magni in ore bovin: sed te at tacet bis. Alius habet vel illud committeret: tu autem ad nihil utile iudicaberis: p. p. habens aliqui: tristitia et magnus certamen sustinetur. Sed magni boni ide p. securis si filios portauerit. In his et similibus multis pbari solet fidelium suus: quatenus se ab negare et in oibz fragore querit. Tunc est aliud tale in quo tantummodo mori indiges: sicut non videtur pati quod voluntati tue aduersa sunt maxime aut cum discoueniencia et quod minus utilia tibi apparent fieri subiecti. Et quod non aedes resistere alio rit potest: sub uno constitutus: oibz tibi videatur ad numerum alterius ambulare et omnem proprietatem obmuttere. Semper pensa filii horum fructum laborum: celere finem atque premium nimis magnum et non habebis inde grauamen sed fortissimum patientie tue solam. Nam et pro modica haec voluntate quam nunc spose desideris: habebis semper voluntatem tuam in celis. Ibi quippe inuenies omne quod volueris: oibz quod desiderare potes. Ibi aeris tibi totius facultas boni: sine timore amittere di. Ibi voluntas tua vina semper temperum nullum cupiet extrancum vel priuatum. Ibi nullus resistet: nemo de te conqueretur: nemo impedit: nol obuiabit: sed cuncta desideria simul erunt presentia: totumque affectum turum sufficient et adimplebunt usque ad summum. Ibi reddam gloriam pro contumeliam perpetua: pallium laudis pro merito: pro loco nouissimo sedem regni in secula. Ibi apparebit fructus obedientie gaudebit labor penitentie: et humilius subiecto coronabit glorie. Hac igit te inclina humilitate sub oim manibus: nec sit curare quod hoc dixerit vel iussit: sed magna parte curato ut siue prelatus siue minor aut equalis aliud a te exposcerit vel innuerit: pro bono totum accipias et sincera voluntate studeas admovere. Querat alii: sed illud: gaudi illud in il-

et modum voluntate: quod siue prelatus aliud a te dico: quod siue etiam in secula.

De imitatione Christi

F.O.XX

lors iste isto: laudes q̄ milles mille: tu autē
nec i isto nec i illo: si i tuispi⁹ gaudie p̄ceptū: t̄
in mei soli⁹ bisplacito ac honore: hoc optan⁹
dū ē tibi: vt siue p̄ vitā siue p̄ mortis: de sp̄ in
te glorias. Quāl hō desolatus debeat
in manus dei se offerre. Cap. LV.

Domine de^r sc̄tē p̄f̄ s̄s nūc t̄ in eti ūz

bidicet? q; sic vis factū ē: t qd facis
bonū ē. Tacest i seru? tu? nō in se-
nec i alij alio; qz tu sol? leticia vera; tu spes
mea t corona tua; tu gauidūs meli t hono-
rē dñe. Quid bñ fuius w: nūst qd a te acce-
pit etiā sine merito suo. Tua sūt oīq; qd e-
rit i te fecit. Paup sūr i l'aboro? meis a iuē-
tute mea t contristat afa mea nōmīq; vies ad
lacrima s; qd etiā curabat ad se, p'fimine
tes passioēs. Desidero pacis gauidū pacē i
lioz tuo? flagito; q ilumine solatōis a te pa-
scunt. Si das pacē; si gauidū sc̄m infūdis;
erit alia fui plena modulatioē t deuota in
laude tua, s; si te subtraheris se seppimile so-
les nō poterit currere viā mādatorū tuo?; s
magi ad tundēdū p'cē genū incurvāt; qz
nō ē illi s̄beri t mudiuerteri? qd sp̄ledebat
lucerna tua sup caput ei? t sub vmbra alarū
tuarū p'gegebaf a tētationib⁹ irrueb⁹. P'f
iuste t sp̄ laudāder; venit hora vt p'cē fuius
w. P'f amāde dignū ē i hora ha patiā
p' te aliqd seru? tuus. P'f p'ctue venerādē
venit hora quā ab etno p'seibas affuturā t
ad modicū t̄s succubat foris seru? tuus vi-
uat yo sp̄ apud te int? paululū vilipendat;
būlief; t deficiat corā hoib⁹; passionib⁹ pte,
rat t lagūrobat; vt tēri tēciū i aurora noue
lucis relurgat z t celeb⁹ clarificat. P'f sc̄e-
ti sic ordinasti t sic voluisti; t bñ factū ē qd ip
se fecisti. Bñ cēni gfa ad amici tuū; pati
t tribulari i mūdo, p amore tuo: qtiēstūs a
dūcūs t quōdūs id p'miseris tuū. Sine cō
silio t p'uidēta tua t sine cā nihil fit in tra.
Bonū mibi dñe q'cibas me i vt vīlca iusti-
ficatiōes tuas: oēs elatōes atq; p'sū
ptōes abūcā. Utile mibi q' cōfuso coquit
facē meā; vt te poti? t hoīca ad p'sulādū re-
quirā. Didici etiā ex i'nsertibili iudicū
tū expaueſcēt; affligis iustū cū impio; t nō
sine eq̄itate t iusticia. Br̄as tibi q; nō pepci-
sti malis meis t attruisti me s̄berib⁹
malis infūges dolores; t imitēs angustias foīet
int?. Mō ē q me p'solef ex oib⁹ q sub celo sūt
nūst ni te dīs me? celestis medic⁹ afacit; p'
cutio t sanas deducit ad inferos t reducit.
Disciplina tua luḡ me; v̄ga ma iusta me do-

ebit. Ecce pr̄ dilecti manib⁹ tuis ego sum
sub ḥ̄ga correccōis tue me fidino: p̄cute dor-
su m̄c⁹ et coll⁹ meū: ut incuras ad volūtate
tua tozustate meā. Fac me p̄m̄ z h̄ule dī-
scipul⁹ s̄c̄ b̄i facere coniūctus: vt ambulem
ad oēm⁹ nutri tui. Libi me et tua mea ad cor-
rigēdū p̄medo: meli⁹ est h̄b̄ corrip⁹ q̄ i futuro
Tu sc̄s oīat slingaz: n̄t le late i h̄ana cō-
scia. Anq̄s siāt nost̄ vētura: z nō op⁹ est tibi
vt q̄s te doceat aut admonec⁹ b̄is q̄ geris-
in tra. Tu sc̄s qđ expedit ad p̄scū meū: et
quāt̄l deseruit tribulatiō ad rubigine vīcio-
tū purgādā. Fac meū desiderātū b̄i plac̄i
tū: z ne deliciias peccaminōsā vīla meā
nulli meli⁹ nec clari⁹: q̄s tibi soli foli⁹. Da mi
bi die scire qđ sc̄edū ē: b̄ amare qđ amādū
est. b̄ laudare qđ tibi sume placet: b̄ reputa-
re qđ tibi p̄ciōtu appetit. b̄ ritupare qđ ocul⁹
tui sordeſcit. Nō me sinas fin visionē eou-
loꝝ exteroꝝ iudicarenc⁹ fin auditi⁹ auris
hoīm imp̄toꝝ sententiare: b̄ iudicio vero de
visibilis⁹ z sp̄fūlabilis⁹ discernere: qđ sup̄ oīa
volūtate b̄nplaciti tui sp̄ inq̄rere. Fallit se/
pe hoīm sc̄lus i iudicādo: fallit et amatores
sc̄lli visibilis tñm̄ amādū. Quid ē b̄o in
melior: qđ reputat ab hoīe maior: Fallat fal-
laci: van⁹ van⁹: cec⁹ cec⁹: ifism⁹ deci-
pit oū exaltare veraci⁹ magi⁹: qđ sit ianit
laudat. Nā q̄nt⁹ vnuſq̄ ē oīus tui r̄m̄ ē
z nō ap̄l⁹ aut h̄ul⁹ sc̄us frācſe". **Q** būi-

Flōn vales sp i feruētioñ desiderio
dñi tūtū sacre nec i altiori qđū p̄t̄pla-
tōis; si n̄cē hēs infđū ob originalē
corruptelā ad inferioria desiderio: z on̄ corr̄
pibl̄ vite etiā inuitē z cū tediō postare. Qđ
diu mortale corp̄ geris: tediū lenticis z ḡa
m̄ cordis. Q̄ port̄ ḡ sepe i carne de carnis
onere gemere: eo q̄ n̄ vales sp̄zialib̄ studijs
z dñe p̄t̄platoñ fidesinet ibercet. Līc̄ ce-
dit ribi ad tūtū z extēriora opa pfugere z i
bonis te actib̄ recreare: adiutū meū z sup̄
nā visitatis firma pfidētia expectare: exiliis
tūtū z ariditatē mēsi panēt sufficere donec ire
ris a me visitis: z ab oīo antipatetib̄ libere
rie. Ma faciat te labor obliuiscit: z infinita q̄te
pfui. Expādā corā te prata scripturaz y dī-
latato corde currere inapias viā mādatōis
meoz: z dices. Hō sit pdigne passiōes hui'
tp̄is ad futūrā gloriaz q̄ reuelab̄is in nobis.

~~Qd hō nō reputet se solatōe dignū sed
magis verberibus reum.~~ Fab. L.VII.

Tractate a corpore et ex ea subiungatur
magis per se deo in modum

Liber Tercius

Sed omnen sū dignus cōsolatōe tua
nec alia spūali vīstātōe: tō iuste
mēcū agis qm̄ me inopē & desolatus
relinqs. Si enī adū star maris lacrimas fū/
dere possē: adhuc p̄solatōe tua dign? nō esē
Vñ uidil dignus sū q̄ flagellari & puniri: q̄
graui & lepe te offendit & i mltis valde deliq
Ergo vera p̄fata rōnēc minima sū dig/
nus p̄solatōe: s̄ tu. clemēs & misericors de? q̄
nō vis p̄ra oga tua ad ondēdū diuitias bo/
nitatis tue i vasa mie tue enā p̄ter o. pp̄iū
meriti dignaris p̄solari seruū tuū sup hūa/
nū modū. Tūc enī p̄solatōe nō sūt sic hūa/
ne p̄fabulatōe. Quid egi dñe vi mibi p̄fer/
res aliquā celestē p̄solutione. Egō nihil bo/
ni me egisse recolo: s̄ sy ad vicia p̄num & ad
emēdatione p̄grū fuisse. Tūc est & negare
nō possū. Si alle diceret: tu stares p̄ me & nō
cēt q̄ defendere. Quid merui p̄ petis meis
nisi ifernū & ignē etnū? In dītate p̄fiteor qm̄
dignus sū i ludibria & p̄ceptū: nec decet me
in dēcōtuos tuos p̄morari. Et h̄ doc egre au/
diātū aduersū me p̄ dītate p̄tā mea arguā
vī facili. miām tuā mercer ip̄etrare. Quid
dīcā reus & o. p̄fusio plenus. Nō h̄o os lo/
quēdū nisi horū dñi: peccauī deī peccauī:
miserē mei: q̄scē mibi. Sine me paululū vt
plāgā dolore meti: anq̄ vadā ad terrā tenē/
brofā & optā morti caligine. Et qd̄ tā maxie
a reo & misero p̄tōrē requiris: nisi vt p̄terat
i būlū: se p̄ deliciis lūs: In vera p̄tōrē &
cordis būliatōenāsc̄ sp̄s venie recōciālāt
p̄iubata p̄sc̄ rep̄f̄ ḡa p̄dīta: tue h̄o a fu/
tura ira & occurrit sibi mutuo in osculo sc̄tō
et penitus alia. būliis p̄tōrē p̄tītōe acce/
p̄pabilis tibi ē dñe sacrificiū lōge suauī? od/
ras i aspectū tuo q̄ thūris incēlū hoc ē ḡtū
etū vnguētū qd̄ sacrī pedib? suis infundi
voluisti: q̄ cor p̄tītōe & būliatōu nūq̄ despe/
xisti. Ibi ē loc̄ refugii & facie ire inimicū: ibi
emēdā & ablūs quicqd̄ aliud p̄tū ē & inq/
natū. De ḡa de q̄ nō milice terrena sapi/
entibus. Lāp. LVIII.

Thi p̄fiosa ē ḡa mea: nō patif se mi/
sc̄ri etnē reb? nec p̄solutionib? ter/
renis. Abūcere ḡ oportet oīa ipedi/
meta ḡe: si op̄tas et̄ infusionē suscipe. Pe/
te secretū tibi: amā solus hitare tecū nullius
req̄e p̄fabulatōe: q̄ magis ad deū deuotā et̄
fundē p̄cē vt p̄pīctā tenēs menē & puram
p̄sc̄as. Tottū mūndū nihil estimā dei vocatio
nē oībus exteriorib? aīponc. Nō enī poter/
mibi vacare & i trāsitorib? parit delectari. A

notis & a charis amicis oportet elōgarī: t̄ ab
oi tp̄ali folatio mētē tenere p̄uātā. Sic obes
crat bñs ap̄ls petr? vt laq̄z aduenas et p̄e/
grinos in h̄ mūdo se cōtīneat xp̄i fideles. Q̄
quanta fiducia erit morituro: quē nullus rei
affect̄ detinet i mōo. Sed sic segregati cor
h̄fe ab oībus: eger necdum capit anū? nec
afalit h̄ nouit int̄ni hoīs libertatē. Atū si
vere velit cē spūalis: oportet eū renūciare tā
remont q̄z pp̄inq̄s: z a neminc magis caue
q̄z a seipso. Si temetōm p̄fecte viceris: cete
ra facilē subiugab. P̄fecta nāq̄ victoria
ē de semetōm triūphare. Qui enī semetōm
s̄biectū tenet vt sensualitas rōni & rōi cūctis
obediat mitib? vero victor ē sui & dñs mōi.
Si ad h̄ūc ap̄icē sc̄adere gl̄isc̄s: opter virilī
inciper feci ad radicē ponere: vt cuellat̄
destruas occultā & inordinatā inclinatōz ad
teip̄m & ad oē p̄suātū & māle bonū. Ex h̄ vi
cio q̄ h̄ semetōm numis iodiātē diligit: pe
ne totū p̄dēt q̄cqd̄ radicalē vīcēdū ē Quo
deuictio & fūctio malo: p̄x maḡ & q̄dāllūas
erit p̄tinuo. Sz q̄z p̄anci sibip̄s p̄fecte mori
laborat̄ nec plene cē se tēdūt̄: p̄ptera i se im/
plicati remanēt̄ nec sup̄ se i sp̄u eleuari p̄t̄.
Qui autē libere mēcū ambulare desiderat:
nēcē vt oēs p̄uās & iordatas affectōes su/
as morifict̄: atq̄ nulli creature p̄uātā amo
re & cupisēt̄ inhereat. De diversis mo/
ribus nature & ḡe. Lāp. LIX.

Eli diligēt̄ aduerte mor? nature &
ḡe: q̄z valde p̄tītōe subtilitē mouent̄ &
vix nisi a spūali & int̄mo illuminato
hōle discernūt̄. Qēs qdē bonū appetit̄ & ali
qd̄ bonū suis dicit̄: vel factis p̄tēt̄: iō sub
sp̄ē boni multi fallūt̄. Natura callida ē t̄ ml̄
tos trahit illa q̄t̄ & decipit̄: se sp̄ p̄tēt̄ h̄z.
Sz ḡa simp̄l̄ abūlat̄ & ab oī sp̄ē mala decli/
nat fallatiss: nō p̄tēt̄: omnia p̄p̄t̄
deum agit in quo & finaliter requiecit̄. Na/
tura inuite vult mori: nec premi nec superari
nec subesse nec spōte subiugari. Gratiā yo
studet mortificationē propria: resiliit sensua/
litati: qm̄ subiūc̄: appetit̄ vīci nec p̄p̄a vīlt
libtate fungit̄: sub disciplina amat teneri: nec
alicui cupit dīfāt̄: sub deo sp̄ vivere stare
est: atq̄ p̄p̄ deū iībīc creature būlūt̄
para est inclinari. Natura p̄ suo comodo la/
borat & qd̄ lucri ex alio sibi p̄ueniat attēdit̄.
Ḡa autē nō qd̄ sibi vīle & comodissimū sit. Sz
q̄d̄ multis p̄ficiat maḡ & siderat. Natura lis/
bent honorē & reuerētā accipit̄. Ḡa dō oēs
honorē & gl̄az deo fidelit̄ attribuit̄. Natura

De imitatione christi

Fo.XXI

Sustine timet pceptum. Gfa autem gaudet propter Iesum suum patrem. Natura oculi amaret quietem corporis. Gfa autem vacua esse non potest libenter amplecti labore. Natura quidam curiosa habere pulchra et abhorret vilia et grossa. Gfa vero simplicibus delectat et huiusmodi; aspera non asperna; nec vetustis refutat inuidus paucis. Natura respicit trahit; gaudet ad luceram trenta. tristitia de dano: irritata leui iniurie vero. Hoc gra attedit eterna: non inheret temporalibus: nec in predictis rerum turbis: neque verbis durioribus acerbatis: qui thelaurum suum et gaudium in celo vobis non perire possunt. Natura cupida est et libertinus accipit et donat: amat propria et priuata. Gfa autem pia est et ceteris vitat singularia: pietatis pacis beatum indicat dare et accipere. Natura inclinata ad creaturas: ad carnem propria: ad vanitatem et discursus. Hoc gra trahit ad deum et ad virtutes: reniciat creaturam: fugit mundum odit carnis desideria: restringit euagitationes: erubescit in publico apparere. Natura liberetur alioquin solitum habere externum in delectet ad sensum. Hoc gra in sole deo quiri solaris et in simbo non sibi omnia visibilia delectari. Natura totum agit: propter lucrum et comodum proprium nihil gratia facere potest sed aut eadem aut melius aut laudabilem fauore: propter beneficium que sperat: et multum potest rari sua gesta et dona coquicisci. Gfa vero non nullam pietate: nec aliud proprium quam deus solus: propter mercede postulare: nec amplius de talibus necessaria: tamen desiderat nisi quantum habebit ad assecutionem ethnotri valorem deseruire. Natura gaudet de amicis multis et propinquis: gloriatur de nobis in loco et ortu generis: arridet potestib[us]: blandit diuitiis: aplaudit sibi. Gfa autem et iniunctorum diligitor: nec de amicis turba extollit: nec locum nec ortum natalium reputat nisi sit dominus meus: ibi fuerit: fauerit magis paupiri et diuitiis. Copitque ipsius innocenter potest: gaudet vera ci non fallax: exhortat propter bonum meliora charitatem emulari et filios dei per virtutes assimilari. Natura de defectu et molesta circa quaevis. Gfa etiam fert inopia. Natura oia ad se flectit: propter certas arguit. Gfa autem ad deum cuiusdam reducit viam originalitatem emanantem: nihil boni sibi scribit nec arroganter presumit: non potest nec suam suam alii perfert: sed in sensu et intellectu etene sapientiam dino examini se submittit. Natura appetit scire: et nouam secreta audire: vult exteriorum apparere et multa pro sensu exprimit: desiderat agnoscere: et sapientiam laus et admiratio pcedit. Hoc gra non curat nouam nec curiosam sapientiam: quia tamen habet et vetustate corruptiōē ē

omniū: cum nihil nouum et durabile sit super terram. Docet itaque sensus restringere: vanam et placetiam et ostentationem deuitare: laudanda et digna miranda habilitate abscondere et de oī re et de officia utilitatis fructuum atque deliciarum bonorum et querere. Hoc vult se nec sua predicari: sed deo nō suis optat beneficium: quia cetera ex mera charitate largit. Hec gra supernaturale lumen et quod deo deis spāle donū est: et proprie electorum signaculum et pignus salutis efficit: quia hoc enim de terrenis ad celestia amata sustinet: et de carnali spūia efficit. Quāto igitur natura amplius pīmis et vincit: ratomagis gra infinitus: et quidam noīus visitationibus iteror: hoc enim imaginis dei reformatus. De corruptione nature et ceteris gratiis divinis.

Cap. LXX.

Omnis deus meus qui me creasti ad imaginem et similitudinem tuam: precede mihi hoc gratias: quia ostendisti mihi talis magnam et necessariam ad salutem et vincit pessimam naturam meam trahentes a te pīca et in positione. Sentio enim in carne mea legem pīca et ostendit me legi metis mee et captiuū me ducentem ad obedientiam sensualitati in multis nec possim resistere passionibus: tamen nisi assistat tua sc̄issima gratia corde meo ardenter infusa. Pus est gra tua et magna gra: ut vincat natura ad malum spiritum: non ab adolescentia sua. Nam pīca hoc enim adā lapsa et viciata per pīcas in oīs hoīis perit humiliū macule defecit: ut ipsa namque bona recta a te potita fuit: per vicidū et infirmitatem corrumptae nature ponat eo quod moritur ei sibi relicitus ad malum et inferno trahit. Nam modica vis quod remansit est tamen scintilla quedam latens in cibis. Hec est ipsa ratio nālis circumfusa magis caligine adhuc iudicium habens boni et malorum veri falsi: distinguit. Spōtē sit adimplere oī quod approbat: nec pleno iam lumine beatitatis nec sanitatem affectionis suarum poterit. Hinc est de meus et ceteris delectis legi tue finis interioris hoīis: sciens mandatum tuum fore bonum. Iustus et scient arguens etiam de malis et pīcas fugiens: carne autem suo legi pīca deī magis sensualitatem obediens quod rōni. Hinc est quod vellet bonum mibi adiacere: pīcere autem non sicut inuenio. Hinc sepe multa bona proponit quia gra deest ad adiuvandum infirmitatem meam ex leui resistet resiliens et deficio. Hic accidit quod vis pīcas agit: et quod agit debet clare sat sive video: propter corruptionem poterit pīcus ad pīcitoria non assurgere. O quod marie est mibi incerta oīs gra tua: ad inchoandum bonū ad pīcendum et ad pīcientū. Nam sine ea nihil possū facere: oīs autem possū in te: pīcitate me

via quād mīstī pīcīt
et vīcīt vīcīt vīcīt
grātīa deī infīrmitatē

vīcīt bātīt adīcāt
pīcīt nō mīcīt

Liber Tercius

Vixi pax in nobis + exponit la 3 et 4

gfa. **O** vera celestis gfa sine q̄ nulla sunt p̄
paia merita: nulla q̄z dona nature p̄derāda
Bibl artes: nihil diuinitatib⁹ pulchritudo
vel fortitudo: nihil ingenu⁹ vel eloquentia va-
ler apud te dñe sine gfa. **N**a dona nature bo-
nis et malis sūt cōia: electio⁹ aut. pp̄u⁹ donū
est gfa sine dilectio⁹ q̄ insigniti digni habent
vita ethica. **T**antū eminet h̄ gfa vt nec donū
prophetic nec signo⁹ opatio nec quantalibet
alta speculatio aliqd estmetur sine ea. **S**ed
neq̄ fides neq̄ spes neq̄ alie virtutes tibi
accepte sūt sine charitate et gfa. **B**rillans
gfa q̄ pauperē spū dñitib⁹ diuitē faci: et diui-
tē mīlitib⁹ hūlē corde reddissim⁹ descēde
ad me: reple: me manū solatōe tua: me defici
at plausitudine et ariditatē mentis ania mea.
Obsecro dñe vt inuenia gratiā in oculis tu-
is: suffici eti⁹ mībi grā tua: ceteris nō obtēs
q̄ desiderat natura. **S**i fueri tentar⁹ et vexa-
tus tribulatiōib⁹ multis: nō timebo mala dñi
mecū fuerit gfa tua. **I**psa fortitudo mea. **A**pa-
silū cōfert et auxiliū. **E**fectus hoſtib⁹ poten-
tior: et sapiētor vniuersitatis sapientib⁹. **A**ba-
gistra ē veritatis: doctri⁹: discipline lumē co-
dis: solamē p̄ssim⁹: fugatrix tristicie: ablatriz
timoris: nutrit⁹ deuotōnū: pdictriz lachry-
marū. **Q**uid sum sine ea: nisi ardū lignū et
stips inutilis ad eſcēdū? **T**ua ḡme dñe gfa
sp̄ p̄ueniat et sequat⁹: et bonis opib⁹ iugiter
p̄pet et intentū p̄ iefi tpm filii nū Amen.

Dānō si p̄o abnegare et xpm imitari de-
bemus p̄ crucem. Cap. LXI.

Fili quantū a te vales exire tantum
me poteris trāſire. Sicut nihil foris
acquisit⁹ internā pacē facit sic se in-
terius reliquē deo p̄iūgit. **G**olose addiscere
p̄fecta abnegatio⁹ tuū i volūtate mea: sine p̄-
dictio⁹ q̄rela. **S**equre me: ego sū via veritas
et vita. **S**ine vita nō iut: sine veritate nō co-
gnoscit: sine vita nō iuvi⁹. **E**go sū via quā
sequi debes: veritas cui credere debes: vita
quā sperare debes. **E**go sū via inuincibilis
veritas infallibilis: vita intinabilis. **E**go
sum via rectissima: veritas sup̄ma: vita vera
vita beata: vita increata. **S**i māseris in via
mea: coḡses veritatis: veritas liberabit te
et app̄hendes vitā eternā. **S**i vis ad vitā in-
gredi: serua mādata. **S**i vis veritatē coḡse-
re: credē mībi. **S**i vis p̄fect⁹ esse: vendē oīa.
Si vis cē discipulus me⁹ abnega temetip̄m
Si vis beatā vitā possidere: p̄sistē vitā p̄tē
ne. **S**i vis exaltari in celo: būlia te in mūdo
Si vis regē mēcū: porta crucē mēcū. **S**oli

eni serui crucis inueniunt viā bī studiis et ve-
re lucis. **D**ñe iefi xp̄e q̄ arta ē via tua et mī-
do despēca: donā mībi tecū mīdi despēciū
imitari. **M**ā enī maior ē seru⁹ dño suo nec di-
scipulus sup̄ mḡm. **E**xerceat seru⁹ tuus in
vita tua: q̄ ibi ē salus mea et sanctitas vera.
Quicq̄d eſt cā lego vel audiō: nō me recreat
nec delectat plene. **F**ili q̄d h̄ scis et legisti oīa
bitūs crīs si feceris ea. **Q**ui habet mandata
mea et seruat ea: ipse eſt q̄ diligēt me: et ego di-
ligā et manifestabo ei meip̄m: et faciā cum
p̄cedere mēcū in regno p̄fis mei. **D**ñe iuḡ si-
cut dixisti et p̄misisti sic v̄tus mībi p̄mereri
tingat. **S**ulcepi de manū tua crucē: porta-
bo cā v̄sq̄ ad mortē sicut ip̄ofusū mībi. **V**e
re vita boni monachī crucē eſt: et dñe padif.
Incepit eſt retro abire nō h̄: nec relinquerē
opōret. **E**yā fr̄s pḡm s̄llib⁹ erit nobis
p̄ceptū iefi ſuſcepit h̄ac crucē: ppter iefi
p̄seuerem⁹ in crucē. **E**rit adiutor n̄ q̄ dux-
nit et p̄cello. **E**n rex n̄ ingredit an nos: quj
pugnabit p̄ nob. **S**equitur: nemo me
tuat terrores: fin⁹ parati mori fortis in bello
nec infernus crīm glīe n̄fe vt fugiamus a
cruce. **O**d h̄o nō sit nimis delectus q̄ in
aliquis labī defectus. Cap. LXII.

Fili magis placet mībi patiētia et hu-
militas i aduersis q̄ multa ſolatio
et deuotio in p̄spēris. vt q̄d te cōtri-
stat paruu⁹ facū⁹ h̄ te dictū. **S**i ampli⁹ fuſſi:
p̄mouerit nō debūſſes ſū nūc dimittit trāſire:
nō el p̄imū nec nouit: nec ultimū ent si diu
vixeris. **S**at virilis es: q̄diu nil obuiat ad
uersi: ibi etiam ſuſſis: et alios nosti roborare
verbis: ſi ad ianuā tuā venit repēna tri-
bulatio deſcis ſuſſio et robor. **A**ttende mag-
nā fragilitatē tuā quā ſep̄i exprim̄ in modi-
cis obiecti. **L**ū p̄ ſalute tua iſta ſiū. **L**ū hec
et illa ſtingit. **P**onit vt melius noſti: ex cor-
de et si te ſtingit: nō tū deliciat nec diu impli-
cat. **A**d minus ſuſſine patiēt si non potes
gaudēter. **E**t si min⁹ libēter audis et indi-
gnatōē ſemis Reptime tenet patiāris ali
q̄d inordinatum ex ore tuo exire vñ paru⁹
ſcadalizent. **L**ito q̄d ſcet cōmōtio excitata:
et dolor inter̄ reuerētē gfa dulcorab⁹. **A**d
huc vnu ego dīḡt dñs: uiuare te parat⁹ et ſo-
lito ampli⁹ ſolari: ſi ſuſſis fuerit mībi et
deuote inuocaueris. **A**nimaequos esto: et ad
maiore ſuſſinentia accingere. **H**o ē totū fru-
ſtrati si te ſep̄i p̄cipio tribulatiū vel grauit-
tentatiū. **I**ho es et nō dñs: caro es et nō angel⁹.
Quo tu posſes sp̄ in eodē ſtatu dñtis pma

p̄mā magi placet deo mādifi q̄d Diuocis
et p̄fessis h̄o eti⁹ ſi

ex ore tuo ne p̄mū ſuſſat

De imitatione christi

Fo. XXII

hunc: qd̄ b̄ defuit angelo in celo: p̄mo hoc in
paradiso: qd̄ nō diu steterū: Ego sū q̄ merētes
erigo: sospitare: et suā cogitātēs infirmitatēz
ad meā p̄mē diuinitatē. Dic b̄dūctuz sit
verbum tuū: dulce sup̄ mel et suauis oī meo.
Quio facerē in tātis tribulatiōib⁹ et angu
lita mea: n̄i me p̄foras tuis sc̄is sermo
nibus? Dūmōnō tandem ad portū salutis que
nū: qd̄ pure et q̄ tātū p̄fusus fuero: Da
finē bonū: da felicē ex b̄mōdo transtū. Ade
merō mei de meus: dirige me recto itinere
in regnū tuū Amē. De altiorib⁹ rebus et oc
culis iudiciis dei nō scrutādis. Cap. LXIII

Illi caueas disputare de altis mate
riis: et de occultis dei iudiciis. Cur
iste sic reliquias ille ad tātā gratiā
assum⁹: cur enī iste tantū ostigil⁹: et ille tā exti
mie exaltat⁹. Ista oīm hūanā facultatē exce
dit nec ad inuestigādū iudicū dūmūs villa
ro p̄ualet vel disputat⁹. Qd̄ ḡb̄c tibi sug
gerit inimic⁹ vel etiā quidā curiosi inq̄runt
hoies: n̄de illud p̄p̄he. Justus es dñe: t̄ re
ciū iudicū tuū: Et illud. Iudic⁹ dñi vera
iustificata in semetipsa. Iudic⁹ mea metuē
da sūt nō discutēda: q̄ humana intellectus
sūt in cōphēsibilitā. Noli enī māp̄ere vel dis
putare de meritis sc̄tō: q̄s alio sancto: aut
q̄s maio: fuerit in regno celoꝝ. Taliā gene
rat sepietates et tentatiōes inutiles: nutrit⁹ q̄
supbiā et rāna gloriā: vñ oīm inuidit et dis
fensiones dū iste illū sc̄tū et alii conat̄ su
p̄e p̄ferre. Taliā aūtelle sc̄ire inuestigare
nullū fructū assurit: b̄ magis sc̄tis displicit:
q̄ nō sū deus iudicōs: q̄ paciēt̄ pat̄ ma
gis in hūilitate vera q̄ in p̄pia exaltatione
p̄sistit. Quidā zelo dilectōis trahit ad hos
vel ad illos ampliori affectu: b̄ hūiano poti
q̄ diuino. Ego sū q̄ cūtōs p̄didī sc̄tō: ego
donau⁹ gratiā: ego p̄st̄i gloriā: ego noui⁹ sin
gulor⁹ merita: ego p̄ueni⁹ cos in b̄ndictiōib⁹
dulcedinī me: ego p̄scui⁹ dilectos aū sc̄la
ego eos elegi⁹ de mūdo me p̄legerit
ego vocai⁹ q̄ grātā: attraxi⁹ p̄ miā: ego p̄
dixi eos p̄ tentatiōes varias: ego infudi⁹ cō
solatiōes magnificas: ego dīct̄ p̄leueratām
ego coronaui⁹ coꝝ patetiā: ego p̄mū et nouis
sum⁹ agnoscō: ego oēs inestimabili dilectōe
amplector: ego laudādūs suū in oībus sc̄tis
meis: ego sup̄ oīa b̄ndicēdūs suū et honorādū
in singulis q̄s sic glōsē magnificau⁹ et p̄de
stinaui⁹ sine ullis p̄cedētibus p̄p̄is meritis
Qui q̄ vñū de minimis meis p̄sp̄serit: nec
magnum honora⁹ q̄ pusilli et magnū ego fe/

ci. Et q̄ derogat alicui sc̄tō: derogat mib̄z
ceteris oībus in regno celoꝝ. Dēs vñū sunt
p̄ charitatis vinculū: id ē sensū: id ē volūtē
oēs in vñū se diligit. Adhuc aut̄ qd̄ multo
alti⁹ est: plus me q̄ se et sua merita diligunt.
Mā supra se rapit et extra p̄pā dilectionem
tracti: toti i amoē mei p̄gūt̄ in q̄ et fruītē q̄
escit. Abhil ē qd̄ eos auertere possit aut dep̄
mere: quip̄ q̄ etiā veritate plenī: igne ardē
sc̄it inextinguibilis charitatis. Taceat iugis
carnales et aiales hoies de sc̄tō statu dissi
pere: q̄ nō noīnt̄ nisi puāta gaudiā diligere.
Demūt et addūt p̄ sua inclinatōe nō pur̄ pla
cer et veritati: in multis ē igrātia: coꝝ ma
xime q̄ parū illūmīnati raro aliquē p̄fecta oīle
cōtō sp̄ialū diligēt̄ noīvit. Abhil adhuc na
turali affectu hūana amicitia ad posv̄l ad
illōs trahit: et sicut i inferiorib⁹ se habet ita et
de celestib⁹ imaginant̄. H̄ est distāna incō
pabilis q̄ imp̄fecti cogitat̄ et q̄ illūmīnati viri p̄
reuelatione sup̄na speculan̄. Quae ḡ fili de
istis curiose tractare q̄ tuā sc̄ia⁹ exceedit: s̄ b̄
magis fatigare et intēde vt vel minūm⁹ in reg
no dei quis inueniri. Et si q̄sp̄ia⁹ sc̄ret q̄s
alio sanctior effet vel maior habere⁹ i regno
celoꝝ: qd̄ ei h̄ noticia prodesse: n̄i se ex hac
cognitōe corā me hūillaret: et in maiore noīs
mei laudē exureret. Abhil accepti⁹ deo fa
cit: q̄ de p̄coꝝ et uoꝝ magnitudi⁹ et vñū sua
rū paruitate cogitat̄ et q̄ lōge a sc̄tō p̄secu
tiōe distat̄. q̄s is q̄ de coꝝ maioriātā vel par
uite disputat̄. Abelius ē sc̄tō deuotis p̄ci
bus et lacrimis exorare et coꝝ gloriōsa suffra
gia hūili mōte implorare: q̄s coꝝ secreta va
na inq̄stītōe p̄scrutari. Illi b̄ et optimē p̄ten
tan̄: si hoies sc̄ret p̄tentari et vaniloq̄a sua
p̄scere. Mō gloriāt̄ de p̄p̄is meritis: q̄p̄
pe sibi bonitāt̄ ascribit̄: s̄ tonū mib̄: qm̄
ipsiū cūcta ex infinita charitate mea donau⁹
Tāto amore diuinitatē et gaudiō superflūtē
repleit⁹ vi nūl̄ eis desit glē: nūl̄q̄ possit de
esse felicitati. Qd̄ sc̄tī quātō altiores in glia
tāto hūiliores in sc̄p̄is: et mib̄ vītūtēs et
dilectōes existit. Ideoq̄ habes scriptū q̄
mittebat coronas suas aī deū et ceciderit in
facies suas corā agno: rādozauerūt̄ iuentē
in secula seculoꝝ. Multi q̄rūt̄ q̄s maio: sit in
regno dei: q̄ ignoz̄at̄ an cū minimis erunt di
gni p̄putar. Abagnū ē vel minūm⁹ eē in ce
lo vñū oēs magnū sit: q̄oēs fili⁹ dei vocabū
tur et erit. Abinim⁹ erit in mille et p̄coꝝ: cētū
annoꝝ moreſ. Cū enī q̄rēt̄ discipli⁹ q̄s ma
jor̄ eēt̄ i regno celoꝝ: tale audiēt̄ rūſū. illi

dē om̄nt̄ ih̄t ad se. q̄d̄ dīct̄

430

Liber Quartus

quiescueritis et efficiamini sicut parvuli: non intrabitis in regnum celorum. Quicquid ergo humiliauerit se sicut parvulus iste: hic maior est in regno celorum. Ecce ies qui cum parvulis habuisset se sponte dignans: quoniam habuisset ianuam regni celestis eos non admittere intrare. Ecce diutibus quod habet hic consolatores suas: quia paupribus intratribus in regnum dei stabunt sororis cuiantes. Gaudete habuiles et exultate pauperes: quoniam vestrum est regnum dei si nesciatis in veritate ambulatis. O domine spes et fiducia in folio doce ostendenda.

Cap. LXXXIII.

Dominus quoniam mea quoniam sapientia tua habeo: aut quoniam maius solatium meum ex oibis appareribus sub celo: sed ne tu dñe deus meus cuius misericordie non est numerus: ubi mihi ibi sunt sine te aut quoniam male esse poruit piste te: halo paupere ppter te: quoniam diuines sine te. Ego potius tecum in terra peregrinari quoniam sine celo possiderem. Ubi tu ibi celum: atque ibi mors et infernus vbi tu non es: tu mihi in desiderio es: et id post te gemitus et clamare et exorare necesse est. In nullo de meo potest plene fiducire quoniam in necessitatibus auxiliis opportunitas nisi in te solo deo meo. Tu es spes mea et fiducia mea tu consolator meus et fidelissimus in oibis. Quoniam quoniam sunt queritur: tu salutem meam et pfectum meum solumentis ostola in bonis mihi conseruis: et iam sunt variis tentationibus et aduersitatibus expostas. Illo totum ad utilitatem meam ordinatis: qui mille modis dilectos tuos phare cōficiuntur. In qua probatio non minus diligenter debes et laudari: quoniam si celestibus consolationibus me respleres. In te ergo dñe deus ponio totam spem meam et refugium: in te omen tribulationem et angustiam meam constituo: quoniam totum infirmum et instabilitem inuenio quicquid extra te spacio. Illo enim perderit multi amici: neque fortis auxiliari ad innuare poterit: neque prudenter consiliari respondebit ut dare neque libri doctrinam consolari: nec aliqua preciosa subtilitate liberare: nec locum aliquis secretus portari: si tuipse non assilias iuves fortis: consoleras instruas et custodi as. Quid namque ad pacem videns esse et felicitatem habendam: te absente nihil sunt: nihilque felicitatis in veritate sperant. Finis ergo omnis bonorum et altitudine vite et pfectus eloquiorum tu es: et in te super omnia sperare fortissimum solatium seruorum tuorum. Ad te sunt oculi mei: in te cōfido deus meus misericordiarum pfectus. Benedic et letifica miham meam bīdictione celesti: ut fiat habitatio sanctitatis et sedes eternae glorie

tue: nihil in templo tuo indignitas inueniatur quod oculos tue maiestatis offendat. Scōm magnitudinem bonitatis tener multitudinem miserationum tuarum respice in me et exaudi ofōne paupris servi tui longe exulans in regione umbra mortis. Protege et serua anima seruuli tui inter tot discrimina vite corrupibilis ac comitatis gra tua dirigere per vias pacis ad patriam perpetue claritatis.

Explicit liber tertius. Incipit quartus.

Deuota exhortatio ad sacram corporis Christi coitionem. Vox christi.

Entra ad me oēs qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos dicit dominus. Panis quoniam ego dabo: caro mea est: per misericordiam vita. Accipite et comedite: hoc est corpus meum quod pro vobis tradef. Hoc facite in mea commemoratione. Qui manuacat carnem meam et bibit meum sanguinem in me manet et ego in illo. Clerica quoniam ego locutus sum vobis: spiritus et vita sunt.

Lumen quanta reverentia christi sit suscipienda.

Cap. I.

De sunt verba tua christi veritas eterna: non uno tpe plata nec uno in loco scripta. Quia ergo tua sunt verba gratiae tibi et fiduciei cuncta sunt ac cipienda. Tua sunt et tu ea prouulisti et mea quoniam sunt quoniam salutem mea edidisti. Libenter suscipio ea ex parte tuo: ut artius inseruantur cordi meo. Excitant me verba rante pietatis pleasurablem et dilectionis: sed terrent me delicta propria: et ad capienta tanta mysteria me reverberant impura conscientia. Dicoulat me dulcedo verborum tuorum: sed onerat me multitudine viciorum meorum. Jubes ut fiducialiter ad te accedas si tecum velim hunc partem: ut immortalitatis accipia alimoniam si eternam cupiam obsecraverit et gloriam. Veniente inquis ad me oēs qui laboratis et onerati estis: et ego reficiam vos. Dulce et amicabile verbum in aure percutoris quoniam tu dñe deus meus egenus et pauperem inuitas ad coitionem tui scilicet corporis. Sed quoniam ego sum dñe ut ad te ipsum accedeas. Ecce celum celorum et te non capiunt: et tu dicias venire ad me oēs. Quid sibi vult ista pessima dignatio et tam amicabilis in uitatio: quoniam auctor ero venire: quoniam boni mihi preciosus sum. Non possum sustinere: quoniam te introducam in dominum meum quoniam sepius offendit benignissimum faciem tuam. Reveretur angelii et archangeli: metuunt sancti et iusti: et tu dicias: venite ad me oēs. Hunc

De imitatione christi

Fo. XXIII

in die hoc dices: q̄s verū esse crederet et n̄ situ iuberes: q̄s accedē atēparer. Ecce noe vir iust⁹ in archa fabrica centū annis laborauit ut cū paucis saluaret: et ego quō me pote ro vna hora p̄parare vt mūdi fabricatore cū reuerēta sumā. Adoyse famul⁹ tu⁹ magn⁹ et specialis amicus tu⁹ archā ex lignis ipurribilis fecit quā in mūdissimo yefuit aurō vt tabulas legis ēis reponeret: et ego putrida creatura audebo te p̄ditore legis ac vīte datorē tā facile suscipe in copte meo p̄tis s̄bdito. Salomō sapientissim⁹ regū israel magnificū tēplū sept̄ annis in laudē noīs tū edifi cauit: et octo dieb⁹ festū dedicatois eius cele bauit: mille hostias pacificas obtulit et ar chā federis clāgo boccine et iubilo in locū sibi p̄parati solēnit̄ collocauit: et ego infelix et pauprīm⁹ hoīm quō te in domū mē intro ducaū: q̄ vix media expēdere deuote noui horā: et vniā vel semel digne sere mediā. Q̄ mi de⁹ q̄ntū illi ad placendū tibi agere studueſt heu q̄ pūllū ē q̄s agor: q̄s breue expēlo t̄ps cū me ad cōicādū dūpono: raro tot⁹ collect⁹ rarissime ab oī distractiōne purgar. Et certe in tua salutari deitas p̄stia nulla deberet oc currere indecēs cogitare nulla etiā occupare creatura: q̄ nō āgelū s̄ angeloꝝ dñm suffice pūrus fūz hōspitio. Est tū valde maḡ distātia inf̄ archā federi cū suis reliquias mūdissimū corp⁹ tuū cū suis ineffabilib⁹ vñtribus inf̄ legalia illa sacrificia futuor⁹ p̄figurativa et verā tū corporis hostiā: oīm antiqū sacrificiōi p̄tēplatiū. Quare iūḡ non magis ad tuā venerabiliē innardesco p̄stia: cur nō maiori me p̄paro solitudinē ut tua sc̄a sumenda: q̄i illi antiq̄ sc̄i p̄farche et p̄phete reges q̄i p̄ncipes cū vniuerso iplo tñm demōstra runt affectū erga cultū diuinū? Saltant de uotissim⁹ rex dauid corā archa dei totis virtibus: recolēs bīffia oīm indulta p̄fis: fecit diversi ḡnū organa: psalmos edidit et canta ri istiūtū: cū leticia cecinit et ipse frequenter in cithara: spūlsc̄i astlar⁹ ḡra docuit gl̄m israel toto corde deū laudare et ore p̄sono dieb⁹ sin gulis bñdicere et p̄dicare. Si tāra agebat tūc deuotio ac dīne laudis extitit recordatio corā archa testamēti: q̄nta nūc mīhi et om̄i iplo xpiano bñda est reuerēta et deuotio in p̄stia sacramēti: in sup̄tō excellētissimi corporis xp̄i. Currunt multi ad diversa loca p̄ visitādīs reliquias sc̄oꝝ et mirans audit⁹ gestis eoꝝ am plā edificia tēplōy inscipiūt osculat⁹ sericis et auro inuoluta sacra os̄a iploſtū. Et ecce tu

p̄nes es b̄ ap̄ me in altari d̄s me⁹ sc̄tū sc̄oꝝ creator⁹ oīm et d̄s angelor⁹. Sepe in talibus vidēdis est curiositas hoīm et nouitas muiſozū: et modic⁹ reportat emēdatōis fructus maxime vbi est tā leuis sine vēra p̄tritiōe discurſus. Ibi aut̄ in sacro altaris tor⁹ p̄is es deus me⁹ b̄o xp̄s ih̄o vbi et copiolus p̄cipit eternē salutis fruct⁹ q̄tientiūq̄ fueris digne ac deuoto suscep⁹. Ad istud dō nō trahit lē uitā aliq̄ nec curiositas aut sensualitas: sed firma fides: deuota sp̄es et sincera charitas. O inuisibilis p̄ditor mōi d̄s q̄ mirabili agis nobisc̄: q̄ suauiter et grātiose et electis tuis disponis: qbus temetipm in sacro sumēdū p̄ponis hōc nāq̄ oīm intellectū sup̄artib⁹ sp̄cialit̄ deuotor̄ corda trahit: zaccēdit affectū. Ip̄s ei verti fideles tui q̄ totā vitā suā ad emēdationē disponūt: et b̄ dignissimo sacro ma gnū deuotiois grām̄ virtutis amore frēquent recipūt. O admirabilis et abſc̄ida ḡra fa cramentū quā norum tñm xp̄i fideles: fideles aut̄ et p̄tis suētes expr̄i nō p̄sit. In b̄ sacro p̄fer p̄spūlis ḡra: et repaf in aīa vñtis amissa et p̄ peccati deformata redit pulcritudo. Tāto ē aliquid hec ḡra vt ex plenitūdī collate de uotis tñm mēs: et babile corp⁹ vīres sibi p̄stulas sentiat ampliores. Dolendū tñ valde et miserandū suḡ repiditate et negligētia nřa q̄ nō maior affectū trahimur ad p̄pīm sumēdū: in q̄ tora sp̄es saluādor⁹ p̄sistit et meritū. Ip̄le ē enī sc̄ificatio nřa et redēptio ipse con folatio viator̄ et sc̄tōꝝ etiā fruitio. Dolendū itaq̄ valde q̄ multi tā pari hoc salutare my steriū aduertūt q̄d celū lettificat et mūdū conseruat vñtūsum. Heu cecitas et duricia cor dis hisam tā ineffabile donū nō magis atte dere et ex q̄idianovſo etiā ad inaduentiūt̄ desuere. Si enī hoc sc̄tissimū sacrum in vno tñm celebraretur loco et ab vno tahtū conse craretur sacerdote in mundo: quanto putes desiderio ad illū locū et talē dei sacerdotē ho mines afficerent: vt diuinā mysteria celebra re audiret. Hūc aut̄ multi facti sunt sacerdo tes: et in multis locis offert xp̄s: vt tāto maior appareat ḡra et dilectio dei ad hoīm q̄nto al tius est sacra cōio diffusa per orbē. Ḡras tibi bone ielu paltor̄ et cene q̄ nos paupes et exiles dignat̄ es p̄cioso corp̄ et fāguie tuo reficere et ad b̄ mysteria p̄cipienda etiā pp̄vū oīs tui al loq̄o inuitare: dicendo. Venite ad me oīs q̄ laboratis et onorati etiis et ego reficiam vos. Quod magna bonitas et charitas dei illi sacramento exhibetur homini.

Lap. II.

Liber Quartus

Superbōitate tua et magna misericordia tua
 dñe p̄f̄sus; accedo eger ad medicū et
 saluatorē clūriū et sūtis ad fontē vi-
 tē regē celi: fūs ad dñs creatura
 ad creatorē: defolat⁹ ad meū p̄solatoē.
Sz vñ bñ mibi vt venias ad me: Quis ego
 sum ut p̄stes mibi tēipm⁹: Quo audet p̄tor
 corā te apparet: Et quō tu dīctis ad p̄torē
 venies: Tu nosti fūm tuū et scis q̄ nil boni in
 febz: vñ hoc illi p̄f̄tes. Lōtēto: Iḡe vñlūtātē
 meā: agnoscō bonitātē tuā: laudo pietatē et
 ḡfas ago: pp̄t uñmā charitatē. Prop̄t temet
 ip̄su enī hoc facis: nō pp̄t mea merita: vt bo-
 nitas tua mihi magis inotescat: charitas am-
 plior in gerat: et bñllitas p̄fect⁹ cōmēdetur.
 Quia q̄ tibi hoc placet et sic fieri iussisti: pla-
 cet et mibi dignatio tua: vt vñmā iniquitas mea
 nō obſistat. O dulcissime et benissime ihesu:
 quāta tibi reverētā et grātia actio cū p̄petua
 laude et p̄ suscep̄to sacri corporis tui debet cui:
 dignitatē null⁹ p̄t̄p̄t̄ explicare potēs inueni-
 tur. **S**z qd̄ cogitab⁹ i hac cōidē: i accessu ad
 dominum meū quē debite venerari neq̄ tñ deuo-
 te fufcipe desidero? Quid cogitab⁹ mel⁹ et
 salubr⁹ nisi meip̄m totalit̄ bñllitādō corā te:
 et tuā infinitā bonitātē exaltante sup̄a mez.
 Laudō te dñs me⁹ et exalto inēmū. Despicō
 me: et subiicio tibi in p̄fundū vñlūtātē mee.
 Ecce tu sc̄tū sc̄tōz et ego fōtes p̄torū et tu
 inclinas te ad me: q̄ nō sū dñs⁹ ad te respic̄-
 re. Ecce tu venis ad me: tu vis esse meū tu
 inuitas ad cōiūniū tuū: tu mibi darevis cele-
 stem cibū: et panē angeloz ad mādūcādūno
 aliud sane q̄ tēip̄su pano vñuū: q̄ de celo de-
 scendisti et das vita mō. Ecce vñ dilectio p̄
 cedit: q̄lis dignatio illecescit: q̄ mane grātia
 actionez laudes tibi: p̄ his debent. **D**q̄ la
 luteare et vtile oīlū tuū cū istud iſtituisti: q̄
 fūas et iocidū cōiūniū cū tēip̄su in cibis do-
 nasti. **O** q̄ admirabil⁹ opatio tua dñe q̄ pos-
 tentia dñe tua: q̄z infallibilis veritas tua. Di-
 xisti enī et facta sunt oia: et bñ factū est q̄ ipse
 iussisti. Abira res et fide digna ac hñuānū vñ
 cens itellectū: q̄ tu dñe dñs me⁹ verus dñe hñ
 sib⁹ modica specie panis et vñni integer otineri
 et sine r̄spōtēa sumente māducari. Tu dñe
 vñiueror⁹ q̄ null⁹ habes indigētā: voluisti
 p̄ sacram tuū habitare nob̄ s̄leria corā meū
 et corp⁹ meū imaculatū: vt leta et pura p̄f̄cia
 tēip̄su valeaz tua celebrare misteria et ad meā
 p̄petuā accipe salutē: q̄ ad tuū p̄cipue hono-
 rē et mōrātē penne sanxisti et iſtituisti. Le-
 stare aia mea et ḡfas age deo: p̄ tā nobili mu-

nere et solatio singulari. in hac lacrimaz val-
 le tibi relico. Mā quies hoc misteriū recolis
 et tēip̄ corp⁹ accipis: totis tue redēptōis op̄
 agis et particeps omn̄i meritoz tēip̄ efficacia.
 L̄haritas etenī tēip̄ nūq̄ minuit: et magnitu-
 do pp̄ficiatiōis tēip̄ nūq̄ exhaustif. Tō noua p̄
 mētis reuocatione ad hoc disponere te dē
 et magnū salutis misteriū attēta p̄fideratē
 pensare. Ita magnū nouū et iocundū tibi vi-
 deri dñz cū celebraſ aut missam audiſ ac si eo
 dē die xps p̄mū in vñteri vñgini defēdēt hō
 facius eſſer: aut in cruce p̄cēdens p̄ salutē ho-
 minum patetetur et moreretur.

Dō vñle sit sepe cōmunicare. Cap. III
 Sc̄eego veio a te dñe: vt bñ mibi sit
 ex misere tuo et letificer in p̄iuio sc̄o
 tuo qđ paraſtū duldice tua paupi-
 bs. Ecce in te est totū qđ desiderare possūz et
 debo: tu salus mea et redēptōis sp̄es fortu-
 do deus et glā. Letifica ḡ hodie aiam serui-
 tui: qm̄ ad te dñe iſtu aiam meā leuau. Desi-
 dero te nē deuote ac reverētē fufcipe: cupio
 te in domū meā iſtroducer: q̄tin⁹ cū zacheo
 merear a te bñdīci ac int̄ filios abrac̄ ap̄ta-
 ri. Alia mea corp⁹ tuū p̄cupiscit: cor meū tecū
 vñtri delicerat. Trade te mibi et sufficit, Mā
 ge nulla p̄solatio valer: sine te esse neq̄: et si
 ne visitatiōe tua vivere nō valeo. Tōs optet
 me freqūt ad te accederet in remedū salutis
 mee recipere: forte deficiā in via si fuero ce-
 les̄i fraudar⁹ alimonia. Sic enī tu miferor
 dissime iſtu p̄dicās ipsi⁹ et variis curās lan-
 guores aliqui diripiſt̄ holo eos ieiunos dimi-
 tere in domū sua ne deficitā in via. Age iḡe
 hoc mō meū: q̄ te p̄ fidelit̄ p̄solatoē in ſac̄o
 reliqui. Tu es ci ſuavis refectio aie et q̄ te di-
 gne mādūcauerit. p̄ticeps heresi erit etenī
 glie. Necessari⁹ qđ ē mibi est q̄ tā ſepe labo-
 ro et peccō. tā cito torpescō et deficiō: vt p̄ fre-
 quētes ofones et p̄fessiones et ſacrā tui corporis
 p̄ceptionē me renouē: mādā et accēdā: ne for-
 te diuitiū abſtīndo: a ſetō p̄pōſito defluā.
 Prom̄ enī ſit ſentus hoīis ad malū ad zoole
 ſcēna ſua: et nisi ſuccurrat dñna medicina. la-
 bis hō mor ad peiora. Retrahit ḡ ſetā cōio et
 malo et p̄forat in bono. Si enī mō tā ſepe ne
 gligēſ ſuiz tēpidus q̄ ſū ſomnico aut celebro
 q̄d fieret in medela nō ſumerē et tā grande iu-
 uamē nō querē. Et licet oī die nō ſim aptus
 nec ad celebrañdo bñ dispoſitū dabo tamē
 operā ſgruī ſēporib⁹ diuina p̄cipue misteria
 ac tante grē p̄cipē me exhibere. Mā hec eſſt
 vñ p̄cipal ſuel aie p̄solatio q̄zū p̄gegia;

De imitatione christi

Fo.XXIII

hac a te immortalis corpe: ut sit sepius in eorum dei
sui dilectorum suorum deuotia suscipiat mente. O mis-
era circa nos mea pietatis dignatio: quod tu dñe deus
creatus et vivificator omnis spirituum ad patrumque
dignitatem venire atque et cum tota deitate tua ac
humanitate eius ipinguare esurie. O felix mens
et beatitudo quae te domini deum suum meret deuotio su-
scipe: et i tua susceptione spirituali gaudio reple-
ri. Quod magni lucis est deus, et dilectus indic-
at hospite: quod iocundum recipit socius et facili-
acceptat amicu: et speciosus et nobilis aperit
spolum pro obsequio dilectus et super omnia desiderabilita
amadus. Silentia facie tua dulcissime dilecte
mea celum et terra et omnes coeli. Quis ergo
laudis habet ac decorus: ex dignitate tue est lar-
gitas: nec ad decorum tui puerum non cuius sa-
pietie non est numerus. O multa bona pres-
tant deuote coicibus.

Cap.III.

Odicio dñe meus pueni fui in bñ
glorifici sacram digne et deuote mere-
ar accedere. Excita cor meum in te: et a gui cor-
poz exue me. Elesta mei salutari tuo ad gu-
standum in spu tuam suauitatem: quod in hoc sacro tempore
in foro plenarie latet. Illuina qz oculos meos
ad intuendu tam mysteriu: et ad credendum illud
indubitate fide me robozo. Est in opatio mea
non humana potest: tua sacra institutio non huius
adiuuentio. Non enim ad hec capiebam et intellige-
bam aliquis idoneus g se precepit: que angelicas
etiam subtilitatem trascendunt. Quod ergo petoz in
digno terraz cenis de te alto sacro secreto po-
tero iustigare capere. Onde in simplicitate cor-
dis: in bona firma fide et in tua iustitione ad te
cum spe et reverentia accedo: et vere credo quod tu
pnes es hic in factu deus hoc. Tuis ergo ut te iusti-
pias: et meipm tibi in charitate vniuersa. Tuis ita
propter clementiam et specialitatem in hoc spacio mibi do-
nari grazi et totum in te liquam et amore et pietate
de nulla aliena solitudo et aperte me intronitam.
Est enim hoc altissimum et dignissimum sacramenta-
lum aie et corporis medicina omnis spiritualis larguo-
ris in qz vicim mea curant: passiones frenant: et
tardores vicunt: ac minuit gra maior: et undis:
virtus: incepta auget: firmat: spiritus roborat: et
charitas ignorat ac dilata. Adulta namque bo-
na largitur: et adhuc sepius largior in factu
dilecti: tuis duote coicibus: deus meus susceptor
aie mee: reparator: firmans humane et totius
datorum solitudo infusa. Nam multa ipsius solita-
tionem aduersus varias tribulaciones fundis et
de imo deicticos propria ad spem tue praetexto
vives: ergo: atque noua quidam gra eos int' recre-

as et illustras: ut quod antiqui primi et sine affectio-
ne ait coitione senserant: postea refecit cibo po-
tus celesti in meli: se mutatos lueniatur. Et
id circa cuius electis suis ita dispensant agis: ut
veraciter agiscant et patentes expiant: quod nihil est
sementis hanc et quod bonitatis ac gaudi ex te
sequatur: quod ex sementiis frigidis duri ac inde
uotis: ex te aut ferientes alaces deuoti esse me-
rent. Quis enim ad fontes suauitatis habilitate ac
cedens non modicum suauitatem inde reperiat: aut
quod iuxta ignem copiosum statim non parum caloris in-
de percipiat: Et tu fons es super plenus et supabundans
ignis iugis ardorez et nunc deficiens. Tunc si mis-
eris in nobis habuiris de plenitudine fontis nec vides
ad satietatem potare aponam tamen os meum ad fo-
ramē celestem fistulevi saltus inde guttula mo-
dicā capiā ad refocillandum statim incē et non pe-
nit: exarescā. Et si indecum tuus celestis et tanta igni
tus vi seraphim et cherubim esse possum: cona-
bor in deuotioz insister: et cor meum preparare ut
vobis modicā dini incēdij flamā et habilius iupitio
ne iuueniifici sacri conqra. Quicquid at mibi de-
est bone et fidei saluatoris scitissime tu pro me suscep-
tive benignus ac gratiosus: quod oēs ad te dūg: et co-
voce dicēs. Elemit ad me deus qui laboratis et
onerati estis: et ego reficiā vos. ego quidē labo-
ro in sudore vultū mei. dolore cordis torquere
et peccatis oneroz tentationibus inquieto: et
multis malis passionibus implicor et premor: et
non est qui adiuueretur nisi qui liberet et
saluus faciat nisi tu dñe deus saluator meus: cui
comitio me et oīa meavit me custodias perdu-
cas in vita eterna. Suscipe me in laudez gloriarum
nostrorum: quod corpore tuum et sanguinem in cibis et potis
tu mibi parasti. Prella dñe deus salutaris meus:
ut cum frequenter mysterio tui crescat mee de-
uotioz affectus. De dignitate sacramenti
et statu sacerdotali.

Capitulum V.

Inhaberes angelicā puritatem et sci-
tis Iohannes baptiste scitatem: non esse dignum
hoc sacram accipere nec tractare. Non enim
hoc mentis debet hominē quod hoc secretum et tra-
ctetur nisi factum et sumatum in cibis pane et gelo-
tum. Grade mysterii et magna dignitas sacerdotum:
quod datum est quod angelus non est accessus. Soli namque
sacerdotes in ecclesia rite ordinati: priuatum habent cele-
brandi et corporis Christi secessus. Sacerdotes quidē
misteriū dei vestrum ab eo deus in illusionē istud inno-
nē dei. Deo enim at ibi principaliter actor et iustificans
opato: cui sibi oē quod voluerit: et parent oē quod
iusterit. Propter credere deus deo oportet hoc
excellētissimo sacro: quod pro sensu aut alicui
signo visibili. Ideo cum tunc et resurrecta ad hunc

Liber Quartus

op^o ē accedēdū. Attēde igis^r z vide cui^r mi-
nistrū nbi traditū ē p^o ipsoīonē man^r ep^r
Ecce sacerdos fac^r eoz ad celebādū secre-
tū; vide nū vt fideli^r deute in suo tpe do-
sacrificū offeras z teip̄ū irrehēsiblē exhi-
beas. Nō alleutasti on^r tuū; s^r artiora iā alli-
gar^r ex vīculo discipliner ad majorē teneris
pſectionē ſcritatis. Sacerdos oib^r ñmib^r
d^r eccl^r omat^r; talis bone vite exēplū p̄bore
Eccl^r? pueratio nō cū popularib^r z colb^r boim
vīj^r; s^r cū angelis in celo aut cū pfectis viris
in tra. Sacerdos ſacrif^r uestib^r induit^r xp^r vi-
ces gerit; vt deū p^r se z p^r omi glo ſuplicit^r
būlū ſroget. Habet nanç^r aī ſe z retro ofice
crucis ſignū ad mēorādū iugit xp^r paſſionē.
An ſe crucē i casula portat vt xp^r uestigia di-
ligēter iſpiciat z ſeq^r feruēter ſtudeat poſt ſe
crucē ſig^r ē vt aduersa q̄libet illata ab alijs
clemēt^r p^r deo tolerat. An ſe crucē gerit vt p^r
pia p̄ca lugat p^r ſe; vt alioz etiā cōmuſa p
cōpaſſionē deſteate ſe mediā int̄ deū z p̄cōrē
pſtitū cē ſtar; nec ab orōne nec ab oſlatōe
ſta ſtorpſcat; donec ḡfaz̄ m̄faz̄ ipetrare me
reaſ. Qū ſacerdos deuote celebraſt; deū ho-
norat; āglos letiſcat; eccl^r edificat; viuos
adiuuat; defunctis requie pſtare ſele oīm bo-
num particēpem efficit.

Introgatio d^r exercitio aī ſcōionē Ca. VI.

Dū tuā dignitatē dñe z mēa vilita-
tē pēlo; valde ptemſico z in meipſo
pſfundor. Si ei nō accedo vitā ſugio
et ſi indigne me iugereſſo offenſam incurro.
Quid g^r faciā ds me^r auxiliato; me^r z ſola-
tori in neclitab^r? Tu doce me viā rectā ppo
ne breue aliq^r exercitū ſacre ſcōionē ſgrū.
Utile eſt enī ſcire q̄li ſc̄i deute ac reuertent
tibi p̄parare debaſ cor mei ad recipiendū ſa-
lubriter tuū ſacramēti; ſeu etiā celebrađū tā
magñi z diuinū ſacrificū. De diuſtū ſc̄e
pprie pſcie z emēdatō ſppofito. Ca. VII.

Super oia ſū ſuma būlūtare cordis^r
ſupliciti reuerētia cū plena fide z pia
intērōe honoure dei ad hoc ſacri ce-
lebrađū tractādū z ſum ēdū optet dei accede-
re ſacerdotē; diligēter examina ſciam tuā z
ppofite tuo vera p̄tritōe z būli ſeffiſio eā nu-
da z clarifica; ita vt nil graue heas aut ſcias
qđ te remordet^r luber^r accelfū ſpediat. Iba-
beas diſplicēt^r oīm p̄cōrō moꝝ in ḡnali; et
p^r q̄tidianis excessib^r magis in ſpēali doleas
z gemas. Et ſi ip̄s patif^r; deo iſcreto cordis
cūſticta; cōſtiter paſſionū tuaz miserias. In-
gemifce z dole q̄ adhuc ira carnalis ſūdā

nus; tā imortificat^r a paſſiob^r; tā plen^r p̄cū
pſcētariū mortib^r; tā incuſtodit^r i ſenſib^r ex-
teriorab^r; tā ſepe multis vanis ſantaſy ſp̄la-
car^r; tā multū iclinat^r ad exteriora; tā negli-
gēs ad iteriora; tā leuis ad riſu^r z diſſolutio-
ne; tā dur^r ad ſletū z cōpitionē; tā p̄mpt^r
ad laxiora z carniſ comoda; tā ſegniſ ad ri-
goz̄ z feruētā curio^r; ad noua audiēdat
pulcra innuēda; tā remif^r ad hūlia ſe abieci-
amplectenda; tā cupid^r ad multa hūda; z tā
parc^r ad dālū tā tenax ad retinēdū; tā incō-
ſiderat^r i loq̄ndo; tā incōtinēs ad tacēdū; tā
incōpoſit^r in manib^r tā ipoſtūn^r in actib^r; tā
effelus ſup cibū; tā ſurd^r ad deivbū; tā velox
ad quietē; tā tard^r ad labore ſa vigiliā ſa fa-
bulas; tā ſomnolēt^r ad vigiliā ſacras; tā ſe-
ſtuius ad ſinī; tā vag^r ad attēdū; tā negli-
gēs in honoris pſoluēdīs; tā ſepio^r i celebra-
do; tā ario^r in coicādo; tā cito diſtrac^r; tā ra-
tobi bū collect^r; tā ſubito cōmor^r ad irā; tā
facil^r ad alteri ſuſpiciēt^r; tā p̄mis ad iudicā-
dū ſi rigid^r ad arguedū; tā ſet^r ad pſpera; tā
debil^r in aduerſib^r; tā ſepe multa bona pponēs
z modicū ad effecti pouces. His z alijs de-
ſectib^r uis cū dolore z magna diſplicētia p
p̄ic ſtirmitat^r pſelliſ ac deploz̄ ſum ſta-
tue p̄pſit ſp̄ emēdandi vītā tuā z in meli^r
pſtici. Dicde cū plena resignatiōe z integra
volūtate ofer teipſiū in honore noīs mei in
ara cordis tuū holocaustū ppetuit corp^r tuuſ
ſc̄z z alam mībi ſidelis pmitteſt^r; q̄ten^r ſe di-
gne mercariſ ad offerendū deo ſacrificū acce-
dere z ſacrim copiis mei ſalubrū ſuſcipe. Nō
eſt enī oblatio dignior et ſatisfactio maior p
pctis diuſtū ſc̄i ſeipſiū pure z integre cū ob-
latio copiis xp^r in milia z i colonie deo ofer-
re. Si hō ſcerit q̄ in ſc̄e vere penitentia;
q̄tēlū ſc̄i ſveniar ſra ad me acceſſer; viuo
ego dicat dñs; q̄i nolo morte p̄cōrū ſi magis
vt couerat^r z viuac; q̄m p̄cōrū ſuoz̄ nō recor-
dabor apli^r ſi cūcti ſlbi induſta erunt. De
oblatio xp^r i crucē p̄pā refigēt^r Ca. VIII.

Icūt ego meipſiū expaſſi i cruce ma-
nibus nudo corp^r p̄cōrū ſuoz̄ deo
p̄pī ſpōte obtuli ita vt nibil in me re-
maneret q̄n totū iu ſacrificū diſta placatō ſi
trāſterit; ita debes z tu temetipſi ſibi volū-
tare in oblationē purā ſc̄i ſc̄i in milia
cū oib^r virib^r z affectib^r ſuoz̄ q̄to inimi^r va-
les offerre. Quid magi a te reqro q̄ vt te ſtu-
deas ſibi ex iegro resignare? Quicq̄ ſter
teipſiū das nibil curio^r; q̄z nō qro datū tuū ſi te
Si nō ſufficeret tibi oib^r habeb^r p̄ter mei ſta-

De imitatione christi

Fo.XXV.

nec mibi placere poterit q̄cqd dederis te nō
oblato. O fieri te mibi et da te totū p̄ dō et erit
accepta oblatio. Ecce ego me totū obtuli p̄t̄
p̄ te: dedi cū totū corp̄ meū et sanguinē in
cibā ut tor⁹ tu⁹ cēm et tu me⁹ permaneres. si āt̄
in te ipso sterter nec spōte te ad voluntatē meā
obtuleris. nō est plene oblatio nec integra erit
int̄ nos vnu. Jō oia opa tua p̄cedere d̄ spō
tanea tuipius i man⁹ dei oblatio si libertatē
seq̄ vis⁹ grāz. Jō tā pauci illūmān et liberi
int̄ efficiunt⁹: q̄r̄ seipso ex toto abnegare ne
sciunt. Est firma sua mea: nisi q̄s renunciare
rit oib⁹: nō p̄t̄ me⁹ esse discip̄l⁹. Lū ḡ si opas
me⁹ esse discip̄l⁹ offer teip̄m mibi cū oib⁹ affe
cib⁹ tuis. Qd̄ nos et oia n̄a deo debem⁹
offerre et pro omnibus orare. Capitulū. IX.

Omine oia tua sūt̄ q̄ in celo sunt et in
terra. Desidero meipm tibi in spōta
neā oblationē offere et tu⁹ p̄petue p̄
manere. Hic in simplicitate cordis mei offe
ro meipm tibi hodie in fūū sempitnū: i obse
quii⁹ et sacrifici⁹ laudis p̄petue. Sulcipe me
cū hac sc̄tā oblatōe tui p̄ciosi corporis quā tibi
hodie in p̄stia angeloz iuslibili⁹ assistētū of
fero: ut sit p̄ me et p̄ cuncto p̄lo tuo in salute
Dñe offero tibi oia p̄ca et delicta mea q̄ cōmī
si corā te et sc̄tis angelis tuis a die q̄ p̄mū pec
care potui v̄q̄s ad diē hāc: sup̄ placibili alta
ti tuo: vt tu oia piter incēdas et cōbūnas igne
charitatis tue: et deles vniuersas maculas
p̄t̄oꝝ meoꝝ: et sc̄tiam meā ab oī delicto emi
des: et restituas mibi ḡam tuā quā peccādo
amisi: oia mibi plene idulgēto et i osculū pa
cis me misericōderi assumēdo. Quid p̄sū agē
p̄ p̄t̄is meis nisi hūll̄ et p̄scidō et lamēta
do et tuā pp̄ficiatōe incessantē dep̄cādo: Hęp
cor̄ te eraudi me p̄p̄tis v̄bi asto corā te d̄s
me⁹. Oia p̄ca mea mibi maria displic̄t. Mo
lo ea vñq̄s ap̄l⁹ p̄petrare s̄ p̄ eis doleo et do
lebo q̄dū vixero: parat⁹ pñuas agē et p̄posse
sanctificare. Dimittit mibi d̄s dimittit mibi p̄ca
mea: p̄p̄tis nomē sc̄tū tūlū salua alia mea quā
p̄cioso s̄gūne tuo redemisti. Ecce q̄mitte me
mis tue: resigno me in māb⁹ tuis: age mecu
m̄ bōtātē tuā nō fūm̄ meā maliciā et iniquitatē
Offero ēt̄ tibi oia bona mea q̄uis valde pau
ca et ip̄fecta vt tu ea emēdes et sc̄tifices: vt ea
grata habeas et accepta tibi facias et sp̄ ad me
litoa trabas: necnō ad b̄fū et laudabilē fine
me p̄gnif̄t et iutile homūntionē p̄ducas. Offe
ro q̄t̄ tibi oia desideria deuotor: necessitatis
parētū: amicor⁹ frātrū: foror⁹ om̄is charoꝝ
meoꝝ et eoꝝ q̄ mibi vel alijs p̄p̄t amoꝝ tuū

b̄nfecrūt et q̄ of̄oneset missas p̄ se suis p̄ oib⁹
dici a me desiderauerit et petierūt sine i carne
ad bac viuāt sine iā sc̄lo p̄functi sint: vt oēs
sibi auxiliū gr̄ tuū: op̄e p̄lōlatōis: p̄tectionē
a picul: liberationē a penis aduenire sentiat
et vt ab oib⁹ malis erupti ḡas tibi magnifi
cas leī p̄fōlūt. O fieri enā tibi p̄ces tōli
as placatōis: p̄ illis specialiū q̄ me i alij leſe
rūt p̄tristauerūt aut yūtuprauerūt vel aliqđ
dānū vel ḡuām̄ intulerūt: p̄ his q̄z oib⁹ q̄s
aliqđi contristauī p̄turbauī: grauauī scāda
lizauī: verō factis sciēter et ignorāter: vt nob̄
oib⁹ piter idulgeas p̄tā nfaz mutuas offe
sioneas. Affer dñe a cordib⁹ n̄is oēm suspi
tōnē i dignationē irā et disceptatōe: q̄cqd
p̄t̄ charatē lederez frātīa dilectionē inmu
re. Absiderere miserē dñe m̄ia z̄a poscēb⁹:
da ḡam indigēb⁹: t̄ fac nos tales ep̄steret
et siū⁹ digni ḡa tua p̄suī: et ad vitā p̄fici
mus eternam Amē. Qd̄ sacra cōmūno
de facilī non est relinquēda. Capitulū. X.
Requeret recuzēdū est ad fontē ḡe
et diuinē mis: ad fontē bonitātē et roti
us pietatē: q̄ten⁹ a passionib⁹ tuis cl
vicijs curari valeas et vñiuerſas cētatiōs
et fallacias dyaboli fortior atq̄s vigiliatō: ef
fici merearis. Inimic⁹ sc̄tis fructū et remedii
maximiū in sacra cōiōne positiū oī mō et occa
sionētū fideles et deuotos: q̄t̄ p̄t̄ualet re
trahere et ip̄pedire. Lū enī qdā sacri cōiōne se
aptare d̄p̄ponit: p̄ciores fathane immissiones
patiūt. Ihe enī neq̄ sp̄s vt in Job scrib̄t
veit inf̄ filios dei vt solita ei⁹ neq̄ua p̄t̄urbet
aut timidos nimū reddat et pplexos q̄ten⁹
affectū eoꝝ minuat vel fidē ip̄tūgādo aufe
rat: si forte aut oī cōiōne relinquāt aut cū
tpe accedāt. Sz nō ē q̄c̄s curādū et d̄sūtūs
et fantasij illī: q̄t̄libet turpib⁹ et horridis
s̄ cūcta fantasmatā i caput e⁹ sūt retorquēda
Lōtēndūs est miser et deridēd⁹: nec p̄p̄ in
sūt̄ ei⁹ et cōmōtōes q̄s fulicitat sacra est om̄it
tenda cōiō. Sepe etiā ip̄pedir numia sollicitu
do p̄ deuotione b̄fūt̄ et anxietatē qdā de cō
fessione faciēda. Age fm̄ p̄siliū sapientū et de
pone anxietatē scrupulū: q̄r̄ ḡas dei ip̄edit
et deuotionē mētis destruit. P̄opter aliquā
parū tribulatōs vel ḡuitate. sacra ne dimī
tas cōiōnē s̄ vade cīl⁹: p̄fiteri et oēs offendit
alij liben̄ idulge. Si vo aliqđi offe
disti: veniā hūll̄ et care et d̄s libet̄ idulgēt̄
tibi. Quid p̄dest diu tardare cōfessionē aut
sacrā differe cōiōnē. Erpurga te cuī dñis:
expue velocit̄ yenenū: festia accipe remedii

Liber

senties meli^q si diu distuleris. Si hodie
pp*et illi* dimitur; cras forsan illi magis eue-
niere sic diu posses a coione spedire magis
in p*er* fieri. Quanto c*ito* valeas: a p*ro* f*it* guita-
re et iertia te excusas: q*uod* n*ihil* iportat diu an-
xiar diu c*ui* turbatoe tr*ansf*er*er* ob quidiana ob-
stacula se a diuis seq*uer*strare: om*n*o plurim*u* no-
cer diu coione*e* p*re*clar*em* et g*ra*ue torp*or* sue
uit iudic*er*e. Prochdoloz q*uo*d*a* tepidie dissolu-
ti mo*ra*s p*ro*f*it* lib*er* ac*cep*t*u* r*ec*on*ne* sac*ra*
idato differre cup*it* ne ad maiore*u* cui custo-
di*u* se dare tene*re*: de*u* q*uo*d*a* modica charitate*e*
debile*e* deuotio*z* h*ab*i*u* q*uod* sac*ra* coione*e* ta*u* facil*it*
p*ro*p*on*uit. Qu*ia* felix ille*z* do*ac*cep*tu* h*ab*i*u* q*uod*
v*iu*uit et tali puritate*e* sc*la*ci*u* su*u* custod*it* vt et
oi*z* di*c*oc*ar* par*z* b*u*n*u* affect*u* e*c*et*u* si i*l*icere*z*
et s*u*na nota age*z* p*o*t*er* ei q*uod* lib*er* du*o* of die
et o*z* ho*b* ad xpi coione*e* salubrit*u* sine*z*
p*hi*b*it*o*z* acceder*z* t*u* c*on* die*z* p*re* statuo*z* t*u* p*re*
cor*p*u*u* red*ep*t*o*r*z* cu*u* affect*u*osa reuerter*z* fa-
cram*en*tal*z* sus*ci*pe*z*: t*u* mag*z* laud*u* dei*z* et ho-
no*z* p*re*d*er*e*z* q*uod* su*u* g*ra*folat*o*z q*uod* re*te*. Ma*u* tor-
ens my*l*y*z* co*ic*at*u* et i*u*ni*u*bl*u* r*ef*ect*u* q*uod* in-
carnatio*z* xpi misteri*z* passion*z* deuote*e*
col*it* et amo*z* ci*o*acc*ed*it*u*: Qui ali*z* se n*o*p*ra*
tar*u* nisi ist*u* feste*z* l*o*g*u*sc*u*tie*z* sp*ell*ete*z*: sep*u*
ip*ar*^z er*it*. B*u*nis q*uod* se d*is* i*l*olo*u*caust*u* offert
q*uod* celebra*z* aut*co*car*z*. Ma*u* sis i*l* celebrado*z*
num*z* pl*it*^z aut*festi*^z f*u*ua bon*u* co*em* mo*z*
dim*u* q*uod* y*iu*uit*z*. Ma*u* d*is* alius g*ra*n*u*re mole*z*
si*u* et tedi*z* b*o*co*em* f*u*ua vi*u* ma*u*o*z* l*ist*itu-
t*ion*^z et p*o*t*er* alto*z* f*u*ire utilitat*z* q*uod* p*re*de*u*
vo*to*v*o* i*l* affect*u*. Q*uo*d*a* cor*p*u*u* sac*ra* sc*ri*pt*u*
ra mat*ie* sunt ante*z* f*id*eli*z* n*ec*ara*z*. Ca*po*. XI.

O Dulcissime dñe Iehu qnta è dulcedo
deuote aie te cñ epulat i pñtuo tuo
vbi ei noñ al^cib^d mñducad^e, ppois
nisti tu vñc^f dilect^g ei^h sup oia desideria cor-
dis eiⁱ desiderabil^j. Et mihi qd^k dulce fore i
pñtia tua ex ultimo affectu lacrimas fñdere; et
cù pia magdalena pedes tuos lacrimis irri-
gare. Sz ybi è h deuotio: vbi lacrimaz scap-
cipiofa effusio. Lerte i spsectu tuo scçp am-
geloz tuo toti co mei ard^l efet et ex gau-
do ferre. libabo ei te l^m facio vere pñte: quis
aliena specie occultari. Ha i pⁿp^o et dina cla-
ritate te spicere oculi mi ferre no posseñ
neg tor^q mb^r is fulgo gl^se malestis tue sibi
steret. In h g^t imbecillitate m^u asilis q^v te ls
sacfo abscondi. libabo vere adoro que an-
geli adorati celo: s ego adhuc interi in fide i-
li at^w spescluine velamie. Abe oportet pñtū
des in lumine vere fidei et in ea abulare donec
aspiret dies ehe claritas: et tunc figurar^x

inclinat. **S**ū at venient q̄s pfecti est: cestabit
v̄ facioz; q̄ b̄si in glia celesti nō eḡt medi-
camie sacrāl; gaudent enī sine fine i p̄stā dī-
facie ad facie glia ei speculat̄e & claritate
i claritate abyssal deitati trāffosat̄ gustat̄
v̄bi dei caro factū: s̄ fuit ab initio & māet in
cēnu. **A**hemor h̄oz mirabilū que mibi fut̄ se-
dū etiā q̄libet sp̄uiale solitū: q̄q̄ dñm
mē aḡte i sua glia si video p̄ nihil duco oē
q̄d i mōd̄ sp̄icioaudio. **L**eſi es tu mibi ds̄
gilla p̄ me res p̄solari: illa creatura detare
nisi tu ds̄ me? quē desiderio etinalit̄ cōplari.
Si nō ē b̄ possibile durat̄e me i hac morali-
tate. **J**o opter ut me ponā ad magnā partia
et incip̄m i dei desiderio tibi b̄sumit̄. **R**a t̄ sc̄i
tui dñe q̄ tecū iā i regno celorum exultat̄: i fidei
partia maḡ dñ viueret adiutu glie t̄ne exp̄e-
crat̄. **D**illi crediderūt̄ ego credo: q̄d illi
sperauerūt̄ ego spero: q̄ illi puenierūt̄ p̄ ḡam
tuam me v̄eturum confido. Ambulabo int̄e-
rim in die exp̄elis conforat̄ sancitorū. Duo
nanq̄ mibi necaria p̄ maxime sentio in hac
vita sine qb̄ mibi ip̄otabil̄ fore ista misabi-
lis vita. In carcere copis, h̄b̄ dec̄t̄ duob̄
me egere fateor: cibō, s̄, lumen Dediti itaq̄
mibi firmo fac̄ corp̄ tuū ad refectōs mēi:
copis: p̄posuisti lucemā pedib̄ meis v̄bi tu
um. **S**ine his duob̄ v̄bi viue si posse nō v̄bi
del lux aie mee et fac̄ tuū panis vite. **I**hec
possūt̄ etiā dici mēse due hic i iī i gazophila
tu sc̄e ecclie posite. **T**una mēla i sacri altari
b̄is panē sc̄fī. i. corp̄ xpi p̄scolū. Altera ē di
uine legi p̄mīnes doctrinā sc̄iam: erudit̄ fid̄
recā t̄ sumit̄ v̄sq̄ ad iteriora velamis vbi st̄
sc̄ta sc̄tor̄ p̄ducēs. **G**lōs̄ tibi dñe iſeu lux lux
et̄e p̄doctrie fac̄ mēla nō p̄ fuos tu
os pp̄bas taplos aliosq̄ doctores misstrasti
Glōs̄ titi creator̄ t̄ fd̄ptor̄ hoīm qd̄ ad dēda
rādā totū mōdo charitatē tuā cēnā parastimā-
gnā: q̄ nō agnū tipicū t̄ tuū sc̄fīm̄ corp̄ t̄
flaguine p̄posuisti māducāt̄: letificās oēs
fidel̄ es p̄iuuo sacror̄ calice ieb̄iaſ salutaris
i q̄ sūt̄ oēs delicie padifis: t̄ epulat̄ nobiscuz
angeli sc̄i: s̄ suauitate felicit̄. **O** q̄ magnū
honorable est officiū sacerdotū qb̄ datū est
oīsim maiestatis verbis sacris consecrare: clā-
bis benedict̄e: manibus tenere: ore propria
sumere: et ceteris ministrare. **O** q̄ munde
debet ē man̄ ille q̄c p̄urū os: q̄ sc̄fī corp̄
i imaculat̄ erit co: sacerdot̄: ad quē totiē
cred̄is auctor̄ puritāt̄. ex ore sacerdotū ni
bil̄ nisi sc̄fī: nib̄ nisi honestū & vtile p̄cedē
q̄z verbū q̄z sepe xpi accip̄t̄ fac̄m̄. **O**culi
simplices t̄ p̄scolū: id corp̄ solē int̄ue-

De imitatione christi

Fo. VI

Ti. **D**an^o pure r̄ celū eleuate: q̄ creatore celi
r̄ tre solē p̄rectare. **Sge d̄ Sc̄i est ore q̄m̄ ego sc̄iūs sū d̄is d̄s v̄f
Adiuuet nos grā tua ōps d̄s vt q̄ officiū sa-
cerdotale suscepim⁹ digni ac deuote tibi in
oi puritate r̄ p̄scia bona famulari valeam⁹.
Et si no possum⁹ i tāta innoċētia v̄te p̄ua-
ri vt debem⁹ cōcede nob̄ t̄ dignē fieri mala
q̄ geslim⁹ vt i sp̄u būilitā ac bone voluntat⁹
op̄posito tibi ferēti⁹ de cetero deseruire va-
leamus. **D**o magna diligentia se debeat
cōcaturus xp̄o p̄parare. Cap. XII.**

Ego sū puritan⁹ amato: r̄ dato: ois
sc̄itans. Ego cor puz q̄ro t̄ ibi lo-
cus reqedis mee. Para mibi cena-
culū grāde strati⁹: faci ap̄d te pasc⁹ cū di-
scipul⁹ meis. Si vis vt veniā ad te ap̄d te ma-
ne: expurg⁹ ver⁹ fermeūt⁹ i m̄da cordis tui
bitaculā. Exclud⁹ tonū sc̄ulū r̄ cēm viciō
tumultū: sed e tāc̄ p̄asser solitari⁹ i necto: r̄
cogita excessus tuos i amaritudine aie tue.
Dis nāq̄ amās suo dilectio amatoi optimū
r̄ pulceram⁹ p̄pat locū: q̄i i b̄ cogſat affect⁹
suscipiēt⁹ dilectū Sc̄ito m̄ te nō posse satissa-
cere huic p̄parti ex merito tuo actiois etia si
p̄ integrū annū ex te p̄pares: r̄ nihil aliud i mēte
b̄ses. S̄ ex sola pietate gra mea p̄mitteret
ad mēla mea accedēt̄: ac si mēlēt⁹ ad p̄adū
vocaret̄ diuiti⁹: illē nihil aliud hēat ad retiri-
būdū būfūca ei⁹ nūsi būtūdū t̄ regūdō
Fac qđ i t̄ ēt̄ diligēt̄ factio n̄ ex p̄suētudie n̄
ex nc̄tētē: b̄ cū flōre r̄ reuerētā r̄ affectu ac
cīpe corp⁹ dilecti dñi dei tui dignāt̄ ad te ve-
nire. Ego sū q̄ vocati: ego iussi fieri: ego sup
plebo qđ tibi deest: vēi r̄ suscipte me cū gran-
deuotiois tribuo: age duuo: qđ d̄i-
gn⁹ ex b̄ q̄ tui m̄f̄t̄ ē. Si nō b̄es f̄ magi ari-
dā: te sensi insiste ofoni i gemiscit⁹ r̄ pulsā: nec
desistat̄ donec mereat̄ mīca aut gutta ḡfe fa-
lutarī accipe. Tu mei idigēs no ego tui indi-
geo. Nec tu me sc̄ificare venias: ego te sc̄i-
ficare r̄ meliorare venio. Tu venis vt ex me
sc̄ificari i m̄bi vniāris vt nouā graz recipi-
as r̄ d̄ noua ad emēdatōz accēdat̄. Moli ne
gligere hac graz: s̄p̄a cū oī diligentia cor-
tūi t̄ introduc ad te dilectū tūi. Optet at vt
nō solū te p̄pas ad deuotoz an colone b̄t̄ ēt̄
solicite te p̄fues i ea p̄ sac̄i p̄ceptōz: nec mi-
nor custodia p̄ exigit⁹: q̄ deuoto p̄gatio p̄z
M̄a bona postmodū custodia: optia itez est
p̄paratio ad maiori graz p̄señādā. Eo q̄
q̄p̄a valde idsp̄osit⁹: q̄ redit⁹ si stati fuerit
nimis effus⁹ ad exteriora solatia. Quae am̄
tiloq̄ mane i secreto: t̄seruire deo iuso Ipm̄.

em b̄s: que tot⁹ m̄s tibi auferre nō p̄t Ego
sū cui te totū dare debes: ya vt iā v̄lra n̄ i te
b̄ in me absq̄ oī solicitudine viuas.

Do toto corde aia deuota xp̄i v̄nione in

Safco affectare debet. Cap. XIII.

Quis mibi dec̄ dñe vt iueniā te solū r̄

ap̄i tibi totū cor meū r̄ fruar te sic

desiderat̄ aia mea: z iā me nemo sp̄icat̄ nec

villa creatura me moueat v̄l respicat̄ b̄ tu so-

l⁹ mibi loq̄r̄ i ego tibi: sic foler dilect⁹ ad di-

lectū loq̄r̄ i amic⁹ cū amico p̄iuari. Hoc oī

b̄ desidero vt tibi tot⁹ v̄ntar: z cor meū ab oī

bus creat⁹ reb⁹ abstrahē: magisq; y sacrā cōi

onē ac frēq̄tē celebrat̄ celestia r̄ etha sape

dīscī. Ab dñe dñs q̄ ero tecū tot⁹ v̄nt⁹ z ab

sorpt⁹ meiq̄ totali oblīt⁹. Tu i me r̄ ego i te

z sic nos p̄i i vñū manē p̄cedē. Tere tu es

dilectus me⁹ elect⁹ ex milib⁹: i q̄ placuit aic

mee histare oībus dieb⁹ v̄t̄ sue. Tere tu pa-

cific⁹ me⁹ i q̄ pax sūma r̄ reges x̄a ex quē la-

bor: z dolor: z līmita misia. Tere tu es d̄s ab

scōd̄r̄: z sūlinū tuū nō ē cū sp̄is f̄ cū hūlib⁹

z simpliab⁹ fmo tu⁹. Q̄ q̄ fuauis ē dñe sp̄is

tu⁹: q̄ vt dulcedinē tuū i filios domōstrates:

pane suauissimo d̄ celo descedēt̄ illos refice-

re dignari. Tere si ē alia natio tā grādis q̄ bē

at deos agropiquātes sibi sic tu d̄s n̄f ades

vñū fidib⁹ tuū: qb̄ ob q̄tidianū solatū

zcor erigēd̄i i celū te tribuis ad edēdū frēt̄

dū. Que ē i alia gēs tā iclita sic pleba xp̄ia

na aut q̄ creatura b̄ celo tā dilecta v̄ta de

uota ad quā ingredīs vt p̄sacē tā carne

sua glōsa. O i effabil⁹ ḡfa: o amirabil⁹ dīctio

o amor inmēt⁹ hoī singuli ipēt⁹. S̄ qđ reti-

buā dño p̄ ḡfa ista: p̄ caritate tā extimā. Nō

āliod qđ q̄i donare quā q̄ vt cor meū deo

meo totali tribua r̄ itime p̄iugā. Tūc exulta

būt̄ oīa interiora mea cū p̄fecte fūerit vñita

do aia mea. Tūc dicet mibi si tu vñs ē meū

ego volo t̄ tecū. Et ego r̄idebo illi. Dīctio

de manere meū: ego volo libert̄ et tecū. H̄ ē

tōtū desiderū meū vt cor meū tibi st̄ vñitu

De quoq̄dā deuotorū ardētū desiderio

ad corpus xp̄i. Cap. XIII.

Clam magna mīlitudo dulcedinis

Qui dñe quā abſcōdīt̄ tūmētūs te.

Ali recordor: deuotor̄ aliquot̄ ad

lacrim tuū dñe cū maxima deuotō r̄ affectu

accēdetū tūc sepi⁹ in meipso p̄fundor: z eru-

besco q̄ ad altare tuū r̄ sacre coīonis mēlaž

tātēpide r̄ frigide accedo: q̄ ita aridus z s̄i-

ne affectōe cordis maneo: z q̄ no sū totaliter

accēlus corā te deo meo nec ita yehementē

Liber Quartus

attract⁹ et affect⁹ sicut multi deuoti fuerūt; q
p nimio desiderio cōionis et sensibili cordis
amore a fletu se nō potuerit tunere; s̄ ore cor
dis et corpis p̄iter ad te deū fontem viuū me
dullit⁹ inhibabat; suā clūriē nō valētes aliter
spare nec satiare nisi corp⁹ tuū cū oī iocūdi
tate et spūali auūitate accepistis. D̄ vera
ardēs fides eoz; p̄bable existēs argumēnū
sacre p̄tiae tue. Iste enī veracis cogitūt dñm
fūlī i fractō p̄ans; q̄z cor tā valide ardet in
eis de iesu ambulātē cuī eis. Lōge ē a me sc̄
pe talis affect⁹ et deuotio; tā vēbēmē amor
et ardor. Iste mibi ppici⁹ iesu bone, dulcis et
benigne et p̄cede paup̄i mēdico tuo vel inter
dū modicū de cordiali affectu amoris tui in
sacra cōione sentire; vt fides meā magis cō
ualefacat. spes in bonitate tua pficiat et chari
tas semel pfecte accēsa et celeste māna expta
nūq̄ deficiat; p̄otez ē aut̄ mia tua etiā grāz
desideratā mibi p̄stare in spū ardoris cū di
eo b̄sp̄laciūt tui aduenient me clementissime
visitare. Etēni l̄z tāto desiderio tā spālū de
uotorū tuorū nō ardeo; tū de gra tua illi⁹ ma
gnī inflamati desideri⁹ desideri⁹ hēo orās et
desideri⁹ oīm̄ talūrū feruīdoz amator tuorū
p̄cipiē me fieri; ad eoz sc̄tō p̄satio annume
rari. Qd̄ gra deuotōis hūllitatē z suip̄
abnegatōe acquirit. Cap. XV.

Oportet te deuotōis gratiā inſtanter
q̄rere; in desinētē petere; patiētē et
fiduciāl expectare; garantie recipi
hūll̄r̄ seruare; studiōe cuī ea opari. ac deo
t̄ps et modū supne visitatiōnis donec veniat
mittere. hūll̄r̄ p̄cipi te debes cū parum
aut nihil deuotōis interi⁹ sentis; s̄ nō nūmī
defici ne ino; dinate atristari; dat sepe s̄ in
vno breui momēto q̄d lōgo negāti ip̄e. Dat
etiā q̄sia⁹ fine q̄d in principio ofonis largire
dūstulit. si sp̄ cito gra daref et p̄ votō adcessit
nō eēt infirmo hoi bñi portabile. P̄ opterea
in bona spe et hūll̄r̄ patia expectanda ē deu
tōis gra. Libi tñ et p̄cū tuis imputa cū nō
dak vel etiā occulite tollit. Abodici q̄sia⁹ est
q̄d gratiā ipedit et absc̄dit. si tñ modicum et
nō pon⁹ grāde dic̄t debeat q̄d tñ bonū p̄bi
bet. Et si h̄pm̄ modicū vel grāde amoueris
et pfecte viceris; erit q̄d petili. Statim nāq̄
vt te deo ex toto corde tradideris nec h̄ vel
illud p̄ tuo libito seu yelle q̄sieris; si integrē
te ūpo posueris; vñtū te inuenies et pacatū
q̄p̄ nū ita bñi sapier et placebit sic b̄sp̄laciūt di
uine volūtatis. Quisq̄ ḡ intēnōne luā sim
pli cōde surūt ad deū leuauerit seq̄ ab of

inordiato amore seu displicētia cuiuslibz re
create euacerit; ap̄tissim⁹ gra p̄cipiende ac
dign⁹ deuotōis munere erit. Dat enī dñs ibi
b̄dictionē suā vbi vasa vacua iuenerit. Et
quāto pfect⁹ q̄s infinitis renūciauerit et ma
gis libip̄i p̄tēptū sui moris; tanto gra cele
ritus venit copios⁹ intrat et aliud liberū cor
eleuar. Tūc videbit et affluet et mirabilē et di
latabilē cor ei⁹ in ipso q̄i man⁹ dñi cū eo; et ip̄e
se posuit totātē in manu eo; vñq̄ in seculum.
Ecce si b̄dices hō q̄rit deū in toto corde
suo. in vanū accip̄t aliam suā. Hic i accip̄ē
do sacra eucharistiā magnā p̄meret diuine
vnionis gratiā q̄z nō respic̄t ad p̄pā deu
tionē et p̄solutionē; s̄ dei glā et honorem.

Qd̄ necessitates nřas xp̄o aperire et eius
grāna postulare debemus. Cap. XVI.

Dulcissime atq̄ amātissime dñe quē
o nūc deuote desidero suscipe tu sis i
firmitatē meā et necessitatē quā pati
or; in quantis malis et vicijs iaceo q̄ sepe sū
grauiatus tentat⁹ turbat⁹ et inqnat⁹. Pro re
medio et de venio; p̄ p̄solatōe et subleuamie
te dēpc̄o. Ad oīa scientē loq̄ cui manifesta
sūt oīa interiora mea et q̄ solus potes me p̄se
cte p̄sori et adiuuare. Tu sis q̄bus bonis
indigo p̄ oībus; et q̄ paup̄ sū in drutib⁹. Ec
ce sto aī te paup̄ et nudus gratiā postulās et
miam implorās. Refici clūriētē mēdici tuū
accēde frigiditatē meā igne amoris tui illū
na cecitate meā claritate p̄tiae tue. Uerte mi
hi oīa terraenā in amaritudinē oīa grauiā et
p̄tria in patiētia; oīa infima et creatā in p̄tem/
ptū et obliuionē. Erige cor meū ad te i celūz.
Et ne dimittas me vagari sup̄ terrā. Tu so
lus mibi ex h̄ia dulcescas vñq̄ i seculū; q̄ tu
solus bñz et p̄tus me⁹ amor me⁹ et gaudiū
meū; dulcedo mea et tñtū bonū meū. Ultimā
me totalē ex tua p̄tiae accēdas p̄bures; et in
te trāmitutes; vt vn⁹ tecū efficiat spūs p̄ gra
tiā in tñtū vnionis et liq̄factionē ardētis amo
ris. Nec p̄pararis me teiūnū et aridū a te rece
dere s̄ opare meū misericordiā s̄c̄ sept̄ opa
tus es cū sc̄is tuis mirabilēs. Quid mirūz si
tor⁹ ex tñtū vñtū et in melipō desificē cum
tu sis ignis sp̄ ardēs et nūq̄ deficiens. amor
corda purificas et intellectum illuminans.

De ardētā amore et vēbēmētē affectu susci
piendi xp̄i. Tūc discipuli. Cap. XVII.

Cūm̄ sumā deuotōe et ardētā amore
cū toto cordi affectu et seruore desi
dero te dñe suscipe; quēadmodū ml
tisci et deuote p̄sonē coicādo te desiderau

De imitatione christi

Fo.XXVII

est q̄ tibi maxie in sc̄itate viue placuerūt et ardētissima deuotōe fuit. Q̄ dō me⁹ amo et nū totū bonū mēc felicitas int̄minabilis cupio te suscipe cū v̄chem ētissimo desiderio et dignissima reuerētā q̄ aliquis sc̄toꝝ vñq̄ habuit et sentire potuit. Et iꝝ indign⁹ sū oia illa sentīēta deuotōis h̄c: m̄ iofferō tibi totū cordis mei affectū ac si oia illa ētissima ut flama desideria sol⁹ haberē. Sz q̄cūq; p̄t pia mens p̄cipe et desiderare: H̄ oia tibi cū sū ma reuerētā veneratōe int̄ma ac sauro p̄bevo et offero. M̄ibil opto m̄ib⁹ reseruare sev m̄ et oia mea tibi sp̄ote et libētissime imolare D̄is dō me⁹ creator me⁹ et redēptor me⁹ cū tali affectū: reuerētā laude et honore: cū tali gratitudine: dignitāte et amore: cum tali fidē: spe et puritate et affectū hodie suscipe: sicut te suscepit et desiderauit sc̄issima m̄f tua glio: sa v̄go maria: q̄n angelo euāgeliizanti sibi in carnatiōis m̄fiterū h̄uūlter et deuote r̄ndit. Ecce ancilla dñi fiat m̄bi fm vñdū tuū. Et si cut bñls p̄curor tu⁹ excellētissimū sc̄toꝝ io h̄nēs baptista in p̄ntia tua letabūd⁹ exultauit in gaudio sp̄ūsc̄i. dñ adhuc matr̄is clau deret v̄sib⁹. et postmodū cernēs int̄ hoīes tēlū ambulatōe valde se h̄uūlter deuoto cū as fectū dicebat. Amic⁹ aut̄ sp̄ōsi q̄ stat et audit cū: gaudio gaudet. p̄pt vocē sp̄ōsi: sicut ego magnis et sacris desideriis op̄o inflamari et tibi ex toto corde meipm̄ p̄ntare. Unū et oīm̄ deuotōis cordū iubilatōe ardētēs affectus m̄tales excessus ac supgnales illūnātōes et celicas v̄stiones tibi offero et exhibeo cū oībus v̄tib⁹ et laudib⁹ ab oī creatura i celoꝝ in tra celebrari et celebād̄s p̄ me et oīb⁹ m̄bi i oīfōne p̄m̄d̄s q̄tūn ab oīb⁹ digne laudēris et i ppetuū glisceris. Acīpe vota mea dñe dō me⁹ et desideria infinite laudatōis et unēt bñdictioꝝ q̄ tibi fm multitudinē ieffabili magnitudinē tue iure debent. H̄ec tibi reddo et reddere desidero et singulos dies et monēta tēpōz: atq; ad reddendū mēcū tibi ḡfas et laudes oīs celestes sp̄ūs et cūctos si deles tuos p̄cib⁹ et affectibus in uito et exoro Laudēre ynuersi pli trib⁹ et lingue: et sc̄m̄ ac mellifluū nomē tuū cū summa iubilatōe et ardētū deuotōe magnificēt. Et q̄cūq; reuerēter ac deuote alīsumū facīm̄ tuū celebrant̄ plena fide recipiūt gratiā et miām̄ apud te in uenire mereāt et p̄ me p̄ctōre supliciū exorēt Lūc⁹ optata deuotōe ac frutibili vniōne potiti fuerint et bñi solatī ac m̄irifice refecti et d̄ sacra mēla celicti absclerunt: mei paugis re

cordare dignēt. Q̄d hō nō sit curiosus scrutator facī s̄ hūlīs imitator̄ xpi. subden do sensum suū sacre fidei.

Cap. XVIII.

Quēdū ē tibi a curiosa et iūli p̄scrī e tarde huius p̄fundissimi facī si nō vis i dubitatiōis p̄fundū demergi. Qui scrutor̄: ē maiestatis; op̄p̄amef a glia. plus valed̄ op̄ari: q̄ hō intelligere p̄t. Tolerabilit̄ pia et hūlīs inq̄stio veritat̄ pata sp̄ decoꝝ et ḡ sanas patr̄i m̄ias studēs ambulare. Bñā simplicitas q̄ difficult̄ q̄tio nū relinq̄t vias plana ac firma p̄git semita mādatōꝝ dei. Multi deuotionē p̄uidet dīs aliorū scrutari voluerūt. Fides a te exigit̄ et sincera vita: nō altitudo intellect̄ neq; p̄p̄ditas m̄sterior̄ dei. Si nō intelligis nec caspis q̄ infra te sūt: quō zph̄edēs ea q̄ supra te sūt. Subde te deo et hūlīa sensu tuū fidet et dabis tibi sc̄e lumē p̄t tibi fuerit vile ac ne cessariū. Quidē graueri tentant̄ de fide ac fachō: nō est bñ ipsis sp̄atadū s̄ potū int̄mis̄co. Moli curare: noli disputare cū cogitatio nūb⁹ tuis nec ac imissas a diabolo dubitatio nēs r̄fide: s̄ crede verbiō dei crede sc̄is ei⁹ et p̄ph̄is et fugier a te nequā inimic⁹. Sc̄e ml̄ tū p̄dest q̄ talia sustinet dei seru⁹. Nā infide lesz p̄ctōres nō tērat q̄s secure iā possidet: si deles aut̄ deuotos varijs modis tērat et ve xat. p̄ge q̄ cū simplici et i dubitata fide et cum simplici reuerētā ad facīm̄ accede. Quicd̄ intelligere nō vales: deo oīpotēti secure cōmitte. Nā falli te dō: fallis q̄ sibi nūmū cre dit. Gadis dō cū simplicib⁹ reuelat se hūlībus dat intellect̄ p̄culis: ap̄t sensum p̄nūs mētib⁹ et abſcōdis gratiā curiosis et supbis. Nō hūana debilis ē et falli p̄t: fides aut̄ vera falli nō p̄t. Oīs rō et nālis inuestigatio fide seq̄ dō: nō p̄cedere nec infringere. Nāz fides et amor ibi maxie p̄cellit et occultis modis i hoc sc̄issimo et superexcellētissimo fac̄o operāt̄. Deus etiāt̄ imēsus infiniteq; potentiā facit maḡ et inscrutabiliā i celo et i tra: nec est inuestigatio mirabilis op̄erū ei⁹. Si talia cōnt̄ oī dei vt facile ab hūana rōne capen̄t nō essent mirabilia nec ineffabilia dicēda.

Explicit liber artus de fac̄o altaris.

Incipit tractatus de meditatione cordis
Johannus Berson.

Cap.I.

Editatio cordis mei in conspe ctu tuo semp. Felic̄ certe q̄ cuꝝ p̄ph̄a p̄t ex hīa dicere verbiū istū deo. Sed videamus in p̄mis quid sit meditatio cordis

O
m

440

Liber

non pro carnali solo sed spirituali corde: est
aut meditatio vobemens cordis applicatio
ad aliqd inuestigandum et inueniendum. Et hoc ap-
plicatio fortis habet difficultatem quod genere maior est
quod minor. Quod ut intelligas psumponas ex
credito et ab experientia: coenam perditum esse: et
tres habet spes oculorum metatarsos oculos rona-
les oculos sensuales. Et ex illis est tyrobius
vnum oculus in cognitio cali in affectio. Sun-
dus habet distinctionem altera quod dicuntur boiem huc
portionem seu faciem roniam duplice quod superior
verius ad leges ethicas: altera ad trahales. Ne
tra tria in actu suo dependet ab organo corporo-
re. Sub istis est et de mera corpore: quod sensuali-
tas appellatur. Pum oculorum vocabat alios
oculus mentis: alter oculus ronius tercius ocu-
lus carnis.

Cap. II.

Elerat ab initio bini potentes ronius na-
ture talis ordo ordinisque trahilitas:
quod ad nutriri et meriti impium sensualitas ronii in
teriorum: et inferiorum: et superiorum scriuebat: et erat
ab inferioribus ab superna pum et facilis accessus:
faciente habere leuitatem originalis iusticie subleuans
sursum corda: que ad modum natiuerum ignis sua
leuitate sursum fert. At post ostendit auctor
dum superius in figura predicitio demeritum auferri
iusticia hanc originalem sub introitum potestus gra-
uissimum et comitum petitur: quod misericordia captiu-
ta etiam trahere non cessat ad insinuam tam circu-
ciliagata sit fumus cathenus et pendibus vinci-
ta in medietate et ferro. Sicque mirabiliter
imperificabilem facta est ordines pum puer
sio: quod habet si mero tenebras et carcere cecos
perturbat: est in ira triplex utrumque oculus per im-
perfectionem in sensualitate: per obnubilationem in
inferiorum ronius pfectio: et per quamdam excepcionem
in superiorum ronius portione.

Cap. III.

Sh Abemus ecce causa prima difficultatis
h quae in meditatio sentimus: quae in ha-
bendo spiritu ad omnia oculis experimur.
Facit habere penalitatem illa gaudio deo dulcius iugit im-
pelle quod ad modum videre est sensibilis in aqua-
ductu: quod tota facilitate defluit intima. Conti-
nent autem vel sursum levatus non nisi cum violencia.
non autem cor ad insinuam pronum levatus effundit hac
illacque veluti sine retinaculo vel labore quod
facilis deservit aeterni. Aut poeta. Sed reu-
care gradus superius evadere ad auras. hoc
opus hoc labor est.

Cap. IIII.

Descrutemur sequenter ex predictis
potestatis meditatio qum
ex hoc ipso est ex necessitate nobis ad deum
tendentes existat videbimus. Dicimus autem et re-

perimus quod meditatio est vehemens applicatio
vel attento animi ad aliquod inuestigandum vel
inueniendum fructuose. Ad hunc fructuose ne
meditatio vergat aut in suppositione aut in cur-
iositate aut in melancolia stoliditate. Dicamus
que plures quod meditatio est vobemens et sa-
lubris animi applicatio ad aliquod inuestigandum
vel experimentalis cognoscendam. Ponimus hoc
ultimo ppter nam ipsius afflictiois quod diversa
sortis nostrarum proportionum ad editionem cogni-
tionis. Non potest autem affectio cogitare et experimen-
talit ab eo quod per ea affectus. Quia experimentalem
affectiois cognitionem non per ea his in alterum
vobis quibuslibet inducere nisi sicut affectus sit al-
ter illus. Quia solus nouit: put in apocalypsi
scribitur: quod accipit. Propterea vocatur manna
abscinditur. Et regulus est psumpositum in illo quod nouit
dulcedinem mellis soli per doctrinam: sicut medi-
cus sanus infirmatitatis dolorem. Hec autem dulce-
do a gustate: habet dolor ab egrotate alterius longe
ge cognoscuntur.

Cap. V.

Perpendam ex his quod psumpossemus
potest probari naturam meditatiois dum ait:
in meditatio mea exardecet ignis.
Et rursum enim regulus est lumine intellectus: ardo-
re in affectu. Quia vero sit difficile quod ignis de
uotis spiritualis exardecet statu meditatiois
sit notus considerantibus ignem malevolum quod a li-
gnis aquae et viridibus luto respsit elicit. Suffici-
quantur potes: ite atque ite mitto conatu refut-
la emerget plumbum ab initio sum ab initio co-
turbans oculos. Tunc emicabit scintilla: quod mor-
euaretur. Dispiges postquam iras: gesta per
ligna si non in longanimitate psteritis. Quia
longanimitate appellamus meditationem
aut meditationi pungendam.

Cap. VI.

Reminimus alias scriptissime doctrinas
vel industrias nedum latino: sed gallico
sermone sup hisa hincia meditatio talis
fortassis veteremur alijs terminis in tractatu-
lo de mistica theologia pte scda quod proximam ei
doctet et quod in altero de morte regule platonis edito
in altero rursum de medietate spirituali regule pilato
Denique tanta repit difficultas: tanta p diuer-
sitate hominum varietas in practicando doctrinam
vere scientias meditatiois: quod an silere vel aliquod
scribere psumptius sit: video: et egomet mihi psum
quod sub dubiis fluctuans.

Cap. VII.

Consimilius enim recogito: quod absens meditatio
omnis exercitatio nullus seclusus dei mira-
culo spirituali perfectione regule platonis
durigit aut puerit: nullus ad rectissimam christiana-
ne religionis normam vix se ponit audeo ce-

De meditatione cordis. Fo.XXVIII

lāg: ardeoq; studiū sc̄tē meditatiōis suadere
At dō dū rotiēs exp̄r̄ picula sedul⁹ recoḡ
to difficultatē et ardūa c̄baritatē puenēdī q̄
trabere meditatiōi nūt̄ ego q̄ si tōp̄s et stu-
pidus efficior. Quiescerit aliq̄s à pacio sive
nūt̄: q̄ nūmū frequent̄ exp̄ri i studiū medita-
tiōis pueri dilabiq̄s i mōbiū melācolice pa-
fisiōis, pp̄t imoderatione v̄l, pp̄t supbia da-
ri i reprobū sēlū diabolice illūsiōis. C. VIII

D Anducam⁹ exēplis id qđ dicimus.
Sic viniū i locūdūz t̄ boīs salu-
te cōditū cē. Sic enī scriptura: sic rō
loq̄. Idem⁹ et abūli potiū: p̄serti dū
febūiū dīsc̄raſa laborant̄ q̄ pot̄ vini alioq̄
talubris caſuf̄ v̄l egritatiōi augm̄tū v̄l ma-
niā et furorē: aut q̄nq̄s mortē. Nos at filios
oēs adā q̄s egrotos q̄s febūitatiēs eē p̄fli-
mis aie febū⁹ negauerit: q̄b⁹ dūt̄ i nauſē
ramaritudinē optiā dinor̄ eloq̄p̄b̄a q̄b⁹
i fel puerit̄ suauissim⁹ dīni dīb̄ panis. Iheu
miseros nos heu quā ex intima p̄ſideratiōe
talia mis̄c̄a clamauit̄ apl̄s. Infelix ego hō
q̄s me liberabit̄ de corpe mortis hui⁹. Lāp. IX.

Q uid agimus⁹? Quid abim⁹? ſcipi-
tes p̄ abrupta viciō. Ibim⁹ ne post
desideria cordis n̄fz. i adinuētib⁹
n̄fis pessimiſ defgati sine lege sine freno: sine
ooc̄e: nūq̄d sufficiet nob̄ cogitatiōis insta-
les: fo: didi: flue ſomniq̄s ſimillime: q̄ non
pſolatione ve edificatiōi allatūre ſit ſe deſo-
lationē mēſticiā et ruina oblectatiōi: fe i eſdē
Ridebim⁹ neq̄d iſ fieri debere: b̄ affiſcere
tio moderatriz: i oib⁹ q̄ nō ſecur⁹: b̄e poſt di-
uina gratia poterim⁹ q̄b⁹ p ſedul⁹ et ſecur⁹ al-
ter⁹ exp̄ti noſ q̄s diligēt̄ et agnoscēt̄ conſi-
lium. Lāp. X.

C Lam̄ aristoteles voce exp̄ieſt̄ lo-
q̄nsq̄ ars et v̄l ſūt circa difficultatē vi-
ars pigēdi ars ſcribēdi ars citharizādi: v̄l
caſitatiōi: v̄tus fortitudis: v̄tus ſobrietatiē ſhoc
ho ſic intelligēdū ē q̄ ab initio v̄tus et
ars mītas i acq̄ſiſōi ſua patiū difficultates
dū ho fuerit q̄ſite facilia ſit eis oia p̄ngit
faciliſ pictor: exercitari i arte ſic de ſcriptore
ſic de citharizāte videm⁹: ita ve dīſerit idē,
Aristoteles q̄ ars pfecta non deliberaſ tam
ſibi facilis est actus ſuus. Lāp. XI.

C Lam̄ iſta p̄patōe dum de medita-
tiōe loq̄m̄ur. Attēdam⁹ q̄ i trabēdo
paſiū ſineas picture v̄l ſcripture diſ-
ſicutas nullā ſi neci diſcūſione digitorū
ḡ cithare cordis. Inuenim⁹ ſi in cogitatiōe

Nō enī difficile aut laborioſe nūc il-
lud, p̄t occurrit cogitat̄: ſi q̄ nullus inde
refulget effec̄: vides i ſic pingēt̄: ſic ſcribe-
te, et ſic citharizāt̄: ita neq̄ p̄fus i ſic cogi-
tate: imo cū ſe talib⁹ cogitatiōibus vagis
oblectauerit: vt dīc Seneca tristis remane-
bit. Porō laborioſe ſtudioſe et arētūſiſe cū
mira tarditate pingēdo: ſcribēdo: et cithari-
zādo: ſit q̄nq̄ v̄t bñ et celerit̄ iſta ſiat. XII.

Q ad modū de cogitatōe nulla vñq̄ p-
ſicerit: aut emerit i meditatiōe quā-
to min⁹ i p̄teplationē. Et meditatiōe dō ſi ſu-
mābz difficultatē: ſi bona ſide ſimpliſ: et diſ-
creta diligēt̄ exerceat̄: pueniem⁹ ad hāc p-
fectionē q̄ abſq̄ v̄lla difficultatē fiet apud
nos fructuofe: q̄b⁹ ſūmo meditatiōis ſtudio
q̄ḡrere volūm⁹. Ita deniq̄ trāſiſit medita-
tio i p̄teplationē. Nō enī differt p̄teplatioa
meditatiōe niſi penes facile et difficile: qm̄
v̄tobiq̄ ſtruct⁹ aliſ in cognitiōe. Ca. XIII.

D Eſcribif aut p̄teplatio ſi liber et ex-
pedit̄ mētis intuit̄ i reo ſcipienc̄
dās vſq̄q̄ diffiſus. Et bñ q̄ ad p̄te-
plationē q̄ recipit intellectū. Porō q̄ ad co-
teplationē q̄ p̄iſit ſi affectu et in piaſi deiſerit
eā Hugo q̄ p̄ ſubiectate mentis ūbiliū.
moſ q̄d carnaliū deiſerioſ. Hoſ ſi gūſta-
re q̄ ſuauis ū dñs: que iuſtu ſeq̄ ſi alia longe
cognitio: q̄ ſuerit intellectuelle ſolliſiſioſ ſi
q̄d auditio p ſidē aut p ſepturā. Ca. XIII.

D Eſtitabit̄ ecce aliq̄ ſenēt̄ et ſuſpi-
m̄ rās vt colubā, dīcet cū pphā: medi-
tatiō ſu nocte cū corde meo exer-
tabar: et ſcopebā ſp̄m̄ meū ſacit bñ anxię: diffi-
cultē labore ſe cogitādo nūc oēs annos ſu-
i amaritudinē aie ſuēnū iudicia dei cū ſit
abyſſiſ mīta i celo ſuſt̄ i abyſſiſ deoſiū: et
de reliq̄s circa q̄ ſat̄ meditatiōis attentio
vehemēs: ve ca q̄ meditaf̄ vel cogitat̄ ſimp̄i
dīv ſu ſum⁹ i affectu ſuū traht̄. Et ſefficit ſā
dē vt bñ ſia ſāta felicitate ſe cogitaret ſapiat̄:
q̄ ſaciliſ ſi ipa cogitatiō. Dōcēt nos p̄teplā
ſdicta ſi dubitam⁹. Nō enī pl̄ laboris hiſt̄
ſc̄ptor pictor: citharista bñ agēdo q̄ optiē
diſiſerint: q̄ ſaḡ ſi van⁹ aliq̄s ab initio vi-
ſcurrē ſine arte et ordine p lineaſ picture: v̄l
ſcripture: aut p̄ cithare cordis. Ca. XV:

H Dēdū est ad p̄missa nibilominus
q̄ v̄t ſi aliq̄ ſi pfect̄ i arte ſua qn̄
aſſidue poſlit ad aliq̄ vel cogſcenda
vel aſcēda. pſicer ſi lia nēc̄ e vt nō heat cur
laborē: multo magis bñ veſt̄ e in ipſa de q̄ loq̄

Liber Quartus

mur meditatioē q̄ nouos veritatis aut deo
tiois fer̄ iugū parere studer̄; nō deest par/
turūtōis dolor; p̄p̄ illud maledictū sp̄ualit̄
intellectū. In dolore paries filios tuos. Nō
meminit tñ p̄sture p̄p̄ gaudiū; q̄ nat̄ sibi
nouis cognitōis & affectōis sc̄e fetu i ani-
mi sui mundū.

Cap.XVI:

Genit aut ab initio frequenti ut dum
aliquis nōdū purgat̄ a viciss fatigat̄
meditari et colubā: meditāt̄ q̄s iher̄
simea dolos oda. Meditāt̄ sic canis rabio
sa filitia rodēs iux̄ verbū satiricū. Meditāt̄
q̄s sordida lūsū sedisimias iāo verfar re-
uersatq; cogitatōes Quid poro b̄ blasphem
mīle p̄tū: q̄ abominabilis: q̄ horiz̄: Nō nū
q̄s relurgit territis meditante loq̄ns aduer-
sus deū latōs sc̄atq; ingētia q̄ nec fari l̄. Ja-
ciunt fidelitas iacula; baratriū desperatōis
apieſ expīmēt̄ q̄s manifestat: q̄z recte iusse-
rit sapientiū accedit ad seruitū deū: p̄para
atiam tuā ad tērationē. Seq̄f̄ p̄stū certissi-
mū: ita in timore. Btūs eis vir q̄ smp̄ est
paudus.

Cap.XVII:

Avidus v̄o sp̄ quō btūs qret aliquis
p̄ dū rīmor addit̄ tioi. scrupulis scrū-
pulis: pusillanimita pūsillanimita
ti: plerit̄ cā nō adeſt aliſſorū: cōſiliatorū: dux
& p̄monstrat̄ cor: iumeris arti & rectis. Si v̄o
talis q̄ rar̄ ē inuen̄t̄ forte fuerit cū ocio nouū
meditāt̄ instruēt̄ q̄ntū libuerit felix qđem
erit ipse nouū tyro: si tñ p̄tin̄ absq; villa tre-
pidatōe par̄ ē credere p̄ſilio. S̄o q̄t̄s bo-
ne ielu: q̄t̄s heſitabit̄: idē repet̄ iter/ite-
rūq; q̄s falli reſonidās querat idē. Deniq;
nō v̄t̄ erga dantē ſibi p̄ſilio doctrina iaco-
bi q̄ ſit̄ v̄t̄ poſtulat̄ fidemib⁹ heſitatis. Sc̄ri-
psi quēdā luḡ h̄moi ſcrupulis i tractatulo &
pparatoe ad mīſia alaq; ſit̄ de cautele ſcri-
ptū blasphemie duriſumū: aduersus quē re-
mediū optimū ē tētere nec curare q̄n poti-
us irridere: nā ſug his ſolice ſit̄ eniſi for-
ſitan in principio p̄ cautele ad habēdū ſcri-
puli.

De ſcrupulis v̄o teneat̄ hec regula q̄ ad-
uerlus eos agēdū c̄ ſi ita prudēt̄ aliquis & ex-
pius ſiliatorū dictauerit̄: mādauerit̄ aut iuſ-
ferit̄: nec aget i hoc ſ̄ ſc̄iam ſuā demeritorie
dū illā ad ſcrip̄tū ſapientiū p̄ rōnis libertatē
ab anio ſuo mutat̄ et diſponit̄ q̄uis aliſſue
ſensualitatis remurmuratio forte ſentiat̄.
Alioq; nūq; ſiet̄ i pace deo loco cordis. Rur-
ſus aduerterēdū & ſic dicēt̄ arifotole ois nra
cognitio & ſensu iterū nece ē oēm intelligēt̄
fantasmata ſpeculari: ſic originaſ meditatio-

nī cordis a ſenſibilib⁹ q̄ figurata ſūt̄ q̄ coles-
rata & ceteris accidētib⁹ t̄pis & loci circūlo-
lura hinc ſūt̄ meditatoē ſcripte. hinc ima-
gines picte vel ſculpte. hinc generalit̄ fit illō
pſalmiſte. Adedit̄ ſūt̄ in oibus opib⁹ tuiſ:
in factis manūi tuaꝝ meditabar. Que vi-
q̄ facer ope ſūt̄ corporalia. Rihilominus d̄
aſſurgere meditatis vitra p̄gredi. veluti per
ſcalā aliquā ex viſib⁹lū ad inuiſib⁹lū: ſic d̄i-
cit ap̄l̄: q̄n inuiſib⁹lū dei. ex hiſ q̄ facta ſūt̄
intellec̄ta p̄ſpicūt̄ ſemp̄t̄na q̄z nōt̄ ſuſ eius et
diuinitas. Propterera doces nos a corporali-
bus ad ſpiritua migrare dicebat. Et ſi p̄p̄
fm carnē cognouimus nūt̄ fm carneſ nō
cognouimus.

Cap.XVIII.

Huertēdū v̄o q̄ meditaturis dupli-
cē int̄ ceteras tendunt̄ iſidie: vna
dū petūt̄ ſiliū ſup̄ occurrit̄ ſcri-
pulis in meditatioē ſua. p̄fert̄ mulier a vi-
ro. Altera dū ſunt̄ i actu meditatoē. Fit in
p̄mo caſu creb̄z & leui q̄z a multis crediſt̄
aggliutinato q̄dā aioz ſit̄ pallio ſc̄de
uoteq; diſiectoſ ſi p̄mo p̄ſtabulat̄b⁹ ſub ry
po q̄rēd̄ ſiliū q̄rif̄: dehinc aia veluti ſpiritu-
ta caleſcit̄ & ſenſim igne ceco carnalis amor
carpiſ & virtus. nec intelligiſ p̄mo donec rā
dē ad riſus leues: ad facetus blādoſ: geſ: p̄fuentis
eſt. Auertat̄ de ſeruſ ſuſ id q̄b
reliquū ſilem. Limo inq̄ ap̄l̄: neduz ſpū
cepiterit̄. carnē p̄ſumamini. Scripti ſā plus
talia p̄ſequēt̄ ad augulfū: noſatiām i
tractaculo de p̄batō ſpirituū. Incurrit̄ ali-
ud piculū meditatoē: dū i ſolis ſantaſiſ: dū
ſolis imaginib⁹ corporeis ſe tradūt̄ & toto
corde v̄ehemēter incubuit̄. ſit̄ pindē q̄ me-
ditatio dū trāſire ſatagit in p̄t̄epationē colla-
baſ ſe inelmancolia ſeu fantāſia leſionēt̄a
tādē v̄t̄ imagines iteſ ſtatas i imaginatiua
v̄t̄e p̄reb̄ ſp̄iſ ſextoſ exteriorib⁹ accipiat̄. Et ſi
cut eniſi in ſomniātib⁹ dū dormiūt̄: nō aliſ
iſtis i vigilia p̄tingit q̄z v̄ba & ope nullā in-
ſe p̄t̄eñionē nullū ordī ſeruſ ſybi neq; eſt
p̄cipiū neq; finis: vbi ſic vulgo d̄r̄: neq; eſt
caput neq; cauda: ſe gallo ſuſ ſaltus ad ci-
gnū: ita v̄t̄ vigilat̄ ſomniare videat̄. De q̄
libet dicit̄ vulgares. Ilz refuent̄ ſonit̄ en
refuerie. poro ſinēt̄ nō timēda ſperant non
ſperāda. Hic gaudiū diſſoluūt̄: nūt̄ ſubito
meroz tabefūt̄. Quales eget̄ amplī ſome-
to ſacratis q̄ monitione ſapientis.

Tractatus aureus & putulis de pſecta imi-
tatio xp̄i & vero mīſi ſe p̄ceptu. Cū tractacu-
lo de meditatioē cordis ſuunt̄ ſeliciter.

